

Årsredovisning 2023

Antagen av kommunfullmäktige § 9/2024

Bräcke
kommun

Förord årsredovisning 2023

Nu kan vi summera det första året med en ny politisk majoritet i form av Socialdemokraterna och Centerpartiet. Det har varit ett intensivt och utmanande år för hela organisationen. Verksamheterna har haft många pågående utvecklingsprojekt, och vi har varit många nya politiker som behövt sätta sig in i kommunens mångfacetterade verksamheter.

Ett viktigt övergripande mål för vår gemensamma majoritet är att skapa en ekonomi i balans. Det är en mycket viktig förutsättning för att också kunna skapa utveckling i hela Bräcke kommun, samt för att kunna undvika en framtida skattehöjning, som skulle vara förödande för kommunens attraktionskraft.

2023 har varit ett svårt år ekonomiskt för kommuner och regioner i hela Sverige, och så även för Bräcke kommun. Hög inflation och ökande pensionskostnader är bidragande orsaker.

Kommunens resultat för 2023 blev -13,7 miljoner, och för koncernen -15,6 miljoner. Detta innebär att vi med årets underskott har att återställa 35,2 miljoner de kommande 3 åren. Med tanke på att vi gick in med en budgeterad obalans på 24,7 miljoner för 2023 så blev ändå resultatet bättre än vad som kunde förfaras när budgetåret började.

Några viktiga områden under 2023 som involverat och berört många medarbetare och enheter är bland annat följande;

- Att verkställa de åtgärder som skall utföras med hjälp av bidraget på drygt 100 miljoner från delegationen för kommunal ekonomi i balans. Till största delen avser detta att bygga en ny skola i Gällö, samt riva bostäder och lokaler som inte behövs för att minska kommunens driftskostnader.
- Att utarbeta och fastställa åtgärdsplaner för en ekonomi i balans i våra stora verksamheter. För äldreomsorg och grundskola handlar det om att komma ner i kostnadsnivåer i linje med jämförbara kommuner. För affärsverksamheten handlar det om att vidta åtgärder för att generera ett plusresultat på 5 %.
- Att utvärdera MidSweden 365 AB med externt stöd, för att under 2024 ta ställning till kommunens fortsatta engagemang i bolaget. Värt att notera är att den långdragna tvisten med byggtreprenören nu bedöms som preskriberad under 2023.

- Vi har från 2023-01-01 blivit delägare i Vatten och Miljöresurs Mitt AB, tillsammans med de ursprungliga kommunerna Berg och Härjedalen. Bolaget sköter nu kommunens VA och avfall.
- Stora satsningar på utbildningar har genomförts inom vård, omsorg och skola. Många medarbetare har fått kompetensutveckling som skall göra dessa verksamheter bättre på både kort och lång sikt.

Ett beklagligt faktum är tyvärr att befolkningen i kommunen fortsätter att minska. Vid årsskiftet var vi 6 099 innevånare vilket är en minskning med 63 personer under året. Enligt nyligen framtagna prognoser förväntas befolkningen fortsätta minska, och uppgå till 5 670 personer år 2030, vilket till största delen beror på att det avlider fler personer än vad som föds. Som politiskt ansvariga bör vi säkerställa att kommunens alla verksamheter anpassas till befolkningmängden och våra intäkter, och samtidigt fortsätta vårt arbete med att öka kommunens attraktionskraft för att uppmuntra inflyttning.

Vi i presidiet vill avslutningsvis tacka alla fantastiska medarbetare för de insatser som gjorts under det gångna året. Att ni på ett beundransvärt sätt löst våra gemensamma utmaningar. Vi vill också rikta ett stort tack till alla förtroendevalda som ställer upp så vi kan ha ett fungerande demokratiskt styre i vår kommun.

Richard Nilsson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Bo-Göran Danielsson (C)
Kommunstyrelsens 1 vice ordförande

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

KOMMUNENS VISION	2
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	3
ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING	3
DEN KOMMUNALA KONCERNEN	4
VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING	8
EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	8
HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE	17
STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN	19
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING	22
BALANSKRAVSRESULTAT	44
VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN	45
FÖRVÄNTAD UTVECKLING	53
FINANSIELLA RAPPORTER	56
RESULTATRÄKNING	56
BALANSRÄKNING	57
KASSAFLÖDESANALYS	58
NOTER	59
DRIFTREDOVISNING	70
INVESTERINGSREDOVISNING	72
MILJÖREDOVISNING	77
NÅGRA FAKTA OM BRÄCKE KOMMUN	80

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Bräcke kommuns verksamhet det gångna året.

Förvaltningsberättelsen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, 11 kapitlet och Rådet för kommunal redovisning (RKR) R15 Förvaltningsberättelse.

Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunens resultat för 2023 är minus 13,7 miljoner kronor. Jämfört med föregående år är årets resultat 18,8 miljoner kronor sämre.

Efter avstämning mot balanskravet uppgår resultatet till minus 11,4 miljoner kronor.

Fem år i sammandrag

KONCERNEN					
Ekonomi (mnkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter	288,0	196,5	182,6	138,8	138,0
Verksamhetens kostnader	-781,4	-658,7	-653,0	-593,8	-578,3
Årets resultat	-15,6	3,1	-17,2	-11,2	1,3
Soliditet	6,6%	9,6%	11,0%	15,0%	17,5%
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser	-23,6%	-21,7%	-29,0%	-27,0%	-25,5%
Balanslikviditet	95,7%	99,1%	79,5%	86,2%	94,8%
Nettoinvesteringar exkl leasing	30,3	16,4	17,9	21,3	30,6
Självfinansieringsgrad	73,6%	153,0%	17,9%	56,3%	71,9%
Långfristig låneskuld	187,5	191,6	177,1	179,7	184,5

KOMMUNEN					
Ekonomi (mnkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter	145,2	141,6	130,7	135,7	138,4
Verksamhetens kostnader	-639,8	-604,0	-603,1	-592,3	-581,3
Årets resultat	-13,7	5,1	-17,3	-10,9	0,4
Soliditet	8,3%	10,7%	12,1%	15,9%	18,4%
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser	-24,4%	-21,6%	-29,7%	-27,3%	-26,0%
Balanslikviditet	85,8%	94,5%	70,1%	81,0%	90,0%
Nettoinvesteringar exkl leasing	28,2	20,9	15,1	20,1	13,2
Självfinansieringsgrad	63,5%	120,1%	19,2%	52,7%	147,0%
Långfristig låneskuld	182,7	186,7	172,2	176,1	180,9

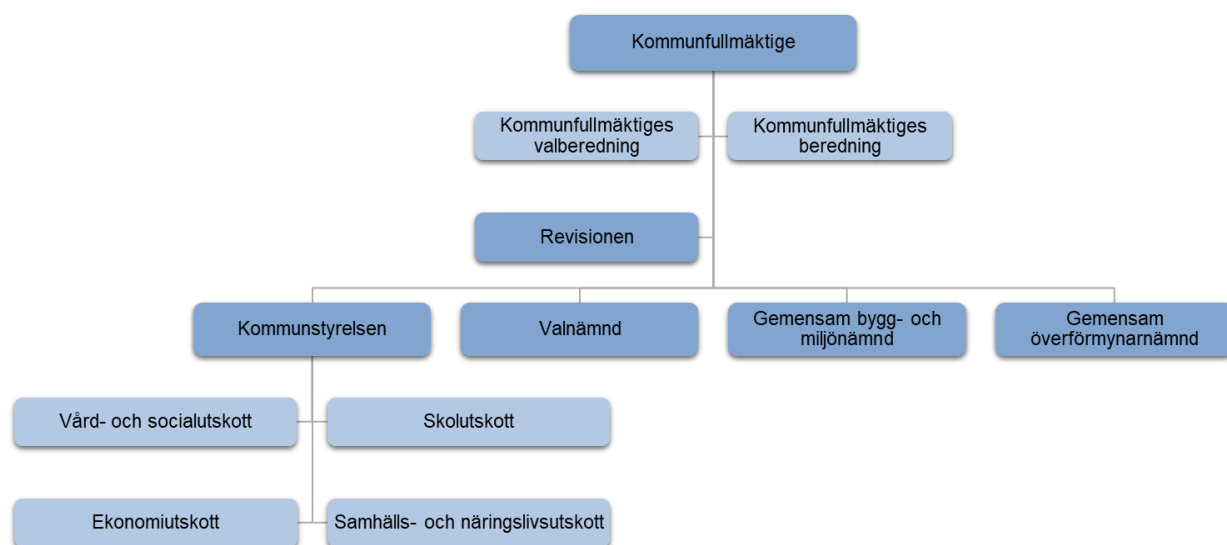
Övriga nyckeltal	2023	2022	2021	2020	2019
Folkmängd (SCB 31/12)	6 099	6 162	6 175	6 181	6 298
Kommunal skattesats inkl landstingsskatt och begravningsavgift	35,3%	35,3%	35,3%	35,3%	34,8%
Antal anställda (månadsanställda omräknat till heltider)	589	612	608	612	634
Sjukfrånvarons andel i förhållande till ordinarie arbetstid	8,16%	8,20%	7,11%	7,99%	6,10%

* Balanslikviditet definieras som omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder. *Soliditet definieras som eget kapital dividerat med totalt kapital. *Självfinansieringsgraden definieras som kassaflöde från verksamhetsnetto dividerat med nettoinvesteringar.

Den kommunala koncernen

KOMMUNENS SAMLADE VERKSAMHET			
Kommunkoncernen		Kommunala uppdragsföretag	
Nämnder	Koncernföretag	Samägda företag utan betydande inflytande	Kommunala entreprenader
Kommunfullmäktige	MidSweden 365 AB (89,94 %)	Kommuninvest ekonomisk förening	Yttre skötsel och vinterväghållning - Synerco AB
Valnämnd	Jämtlands Gymnasieförbund (6,48 %)	Samordningsförbundet i Jämtlands län	Ledningsspolning - Avloppsservice AB
Revision	Jämtlands Räddningstjänstförbund (8,23 %)	Gemensam nämnd för upphandling	Standardhöjande åtgärder på gator – NCC Infrastructure AB
Kommunstyrelse <ul style="list-style-type: none"> • Ekonomiutskott • Vård- och socialutskott • Skolutskott • Samhälls- och näringslivsutskott 	Vatten och Miljöresurs Mitt AB (33,33 %)	Gemensam nämnd för drift och service, utveckling samt specialistfunktioner	
Gemensamma nämnder		Gemensam nämnd för sammanhållen upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter	
Bräcke och Ånge bygg och miljönämnd		Biogas i Jämtland-Härjedalen AB (ägarandel 0,5 %)	
Gemensam överförmyndarnämnd i Bräcke, Berg och Härjedalen			

Politisk organisation

Kommunfullmäktige har det övergripande ansvaret för kommunens verksamheter och är kommunens högst beslutande organ. Ansvar och befogenheter regleras i reglementen och i delegationsordningar. Kommunfullmäktige ansvarar bland annat för följande uppgifter:

- Tar beslut om kommunens inriktning, verksamhet och ekonomi. De beslutar till exempel om budget, skattesats och avgifter för kommunal service.
- Beslutar om den kommunala förvaltningens organisation och verksamhetsformer.
- Väljer ledamöter och ersättare till kommunstyrelsen och nämnderna.
- Utser revisorer som granskar kommunens verksamhet.

Kommunfullmäktige har också ytterst det politiska och ekonomiska ansvaret för verksamheter som bedrivs i de kommunägda bolagen och förbunden och tar bland annat beslut om bolagsordning och ägardirektiv. Kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare utses vart fjärde år av kommunens medborgare.

Kommunstyrelsen, vars ledamöter utses av kommunfullmäktige, har det strategiska ansvaret för ledning, samordning och uppsikt över all kommunal verksamhet. Det innebär bland annat ansvar för:

- lång- och kortsiktig ekonomisk planering.
- uppföljning av ekonomi och verksamhet.
- intern kontroll.
- arbetsgivar- och arbetsmiljöfrågor.
- näringspolitiska åtgärder.

I Bräcke kommun bedrivs i princip all löpande verksamhet direkt under kommunstyrelsen, vilket innebär att kommunstyrelsen har ansvaret för den löpande verksamheten inom kommunen, förbereder ärenden som ska beslutas av kommunfullmäktige och genomför beslut som fattats i kommunfullmäktige.

Det finns tre nämnder i kommunen, varav två är gemensamma med andra kommuner:

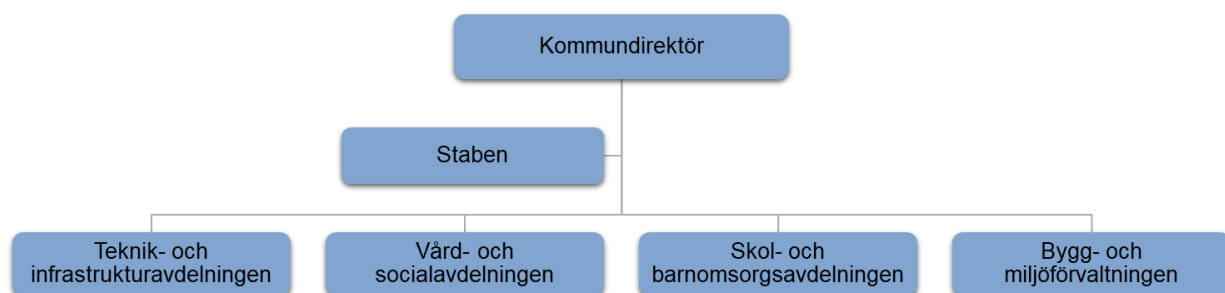
- Valnämnd – är lokal valmyndighet och ansvarar bland annat för att genomföra allmänna val och val till europaparlamentet.

- Gemensam överförmyndarnämnd i Bräcke, Berg och Härjedalen – har till huvuduppgift att utöva tillsyn och kontroll över förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap. Nämnden kontrollerar hur de sköter ekonomisk förvaltning och personlig omvårdnad.
- Bräcke och Ånge bygg- och miljönämnd – ansvarar för kommunens myndighetsuppgifter inom plan-och bygglagens, trafiklagens och bostadsanpassningslagens område. Nämnden ansvarar även för myndighetsuppgifter inom verksamhetsområdet för livsmedel samt för miljö- och hälsoskydd.

Under kommunstyrelsen finns fyra arbetsutskott som har till uppgift att bereda ärenden till kommunstyrelsen där beredning behövs, inom sina respektive områden:

- Ekonomiutskott
- Vård- och socialutskott
- Skolutskott
- Samhälls- och näringslivsutskott

Förvaltningsorganisation

Bräcke kommun är organiserad i fem avdelningar. Avdelningarna består av anställda medarbetare som planerar och genomför det arbete som kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder beslutat om. Kommundirektören är kommunens högsta tjänsteperson med ansvar för styrning och ledning av förvaltningsorganisationen.

Koncernföretag

Koncernföretag definieras som en juridisk person över vars verksamhet, mål och strategier kommunen har ett varaktigt betydande inflytande. Kommunen kan utöva ett sådant inflytande själv eller tillsammans med ett eller flera kommunala koncernföretag. Om inflytandet inte är betydande, anses den juridiska personen ändå vara ett kommunalt koncernföretag, om den har särskild betydelse för kommunens verksamhet eller ekonomi. I koncernen Bräcke kommun ingår MidSweden 365 AB, Jämtlands Gymnasieförbund, Jämtlands Räddningstjänstförbund och från den 1 januari 2023 även Vatten och Miljöresurs Mitt AB.

MidSweden 365 AB

Ordförande: Anton Hammar (t o m 2023-12-14)

Bolaget bildades under 2016. Kommunens ägande i bolaget uppgår till 89,94 procent. Övriga delägare är privata företag.

Bolagets syfte är att med iakttagande av kommunallagens bestämmelser främja en utveckling av turismen och besöksnäringen i kommunen samt att främja en uthållig verksamhet som fritidsanläggning för skidåkning inomhus.

Bolaget redovisar ett resultat för 2023 på minus 1,7 miljoner kronor. För mer information hänvisas till bolagets årsredovisning.

Jämtlands Gymnasieförbund

Ordförande: Jean Luc Kabisa (S)
Ledamot: Susanne Pettersson-Graff (S)
Ledamot: Hans Isgren (V)
Förbundschef: Mikael Cederberg

Det huvudsakliga uppdraget för Jämtlands gymnasieförbund är att ansvara för medlemskommunernas skyldighet att erbjuda kommunernas ungdomar gymnasieutbildning i enlighet med lagar och förordningar.

Förbundet ägs av Bräcke, Krokoms, Ragunda, Åre och Östersunds kommuner. Förutom gymnasieskola och anpassad gymnasieskola ingår förbundets verksamhet även vuxenutbildning, uppdragsutbildning, svenska för invandrare (SFI) samt kvalificerad vuxenutbildning.

Förbundets resultat för 2023 uppgår till minus 0,9 miljoner kronor. För mer information hänvisas till förbundets årsredovisning.

Jämtlands Räddningstjänstförbund

Ordförande: Eric Jibor (S)
Ledamot: Mats Wilhelmsson (C)
Förbundschef: Lars Nyman

Jämtlands Räddningstjänstförbund består av ägarkommunerna Östersund, Krokoms, Strömsund, Berg, Ragunda, Härjedalen och Bräcke.

Förbundet arbetar för att skydda människors liv, hälsa och egendom samt miljön mot olyckor. Förutom att släcka bränder och göra räddningsinsatser arbetar förbundet förebyggande med tillsyn, information, rådgivning och utbildning.

Förbundets resultat för 2023 uppgår till minus 3,4 miljoner kronor. För mer information hänvisas till förbundets årsredovisning.

Vatten och Miljöresurs Mitt AB

Ordförande:	Magnus Karlsson (S)
2:e vice ordf.:	Mats Wilhelmsson (C)
Ledamot:	Martin Halvarsson (M)
Ledamot:	Barbro Norberg (S)
VD:	Rickard Stenberg

Från och med den 1 januari 2023 har Bräcke kommun gått in i bolaget Vatten och Miljöresurs Mitt AB, ett kommunalt bolag som därefter gemensamt ägs av Bergs, Bräckes och Härjedalens kommuner. Bolaget ansvarar för driften av ägarkommunernas vatten- och avloppsanläggningar, renhållningsanläggningar för hushållsavfall samt slam från enskilda brunnar.

Bolagets resultat redovisar ett resultat för 2023 på knappt nio tusen kronor. För mer information hänvisas till bolagets årsredovisning.

Uppdragsföretag

Uppdragsföretag definieras som juridiska personer där kommunen äger en mindre del (samägda) eller där verksamheten bedrivs på entreprenad av större omfattning. Kommunala entreprenader definieras som företag som helt ägs av andra juridiska personer än kommunen och till vilken kommunen överlämnat vården av en kommunal angelägenhet. Det ska finnas ett avtal mellan kommunen och entreprenören om att denna ska bedriva kommunal verksamhet av större omfattning. Kommunen har ett huvudansvar för att tjänsterna erbjuds kommunmedborgarna och verksamheten skulle annars utförts i egen regi.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Ekonomiska förutsättningar

Enligt SKR:s senaste prognos (cirkulär 23:56, 2023-12-14) har BNP (Sveriges bruttonationalprodukt) under 2023 minskat med 0,3 procentenheter. Den svenska ekonomin befinner sig i en lågkonjunktur som enligt prognosen kommer fördjupas under 2024. BNP-tillväxten i Sverige förväntas ta fart igen först under hösten 2024. Den svaga efterfrågan syns även i att sysselsättningen har sjunkit under hösten 2023. Under 2024 bedöms arbetslösheten stiga till 8,8 procent. Det kommer medföra att antalet arbetade timmar och lönesumman sjunker, vilket har negativ betydelse för det kommunala skatteunderlaget. De pensioner som styrs av prisbasbeloppet bidrar till en stark ökning av pensionerna 2024 (garantipensioner och vissa avtalspensioner), vilket också påverkar skatteunderlaget negativt.

Nedgången av skatteunderlaget tillsammans med pris- och löneuppräknningar och en kraftigt ökad pensionskostnad, på grund av prisbasbeloppets effekt på pensionsskulden samt det nya pensionsavtalet, slår hårt på kommunernas ekonomi, framför allt under 2023 - 2024. Därefter förväntas pensionskostnaderna minska, men prognosen för 2025 – 2027 är mycket osäker och förutsätter att inflationen går ner till normala nivåer.

Nyckeltal för den svenska ekonomin (procentuell förändring om inte annat anges)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
BNP*	2,9	-0,3	5,5	3,2	2,8	1,8
Sysselsättning, arbetade timmar*	2,4	1,5	-0,1	1,8	1,6	0,9
Relativ arbetslöshet, procent**	7,5	7,6	8,8	8,7	8,1	7,8
Befolkning 15 - 74 år	0,5	0,6	0,4	0,6	0,5	0,4
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	6,4	5,5	3,1	4,9	5,1	4,3
Timplön, Nationalräkenskaperna	6,4	5,5	3,1	4,9	5,1	4,3
Timplön, Konjunkturstatistiken	2,7	3,7	3,9	3,5	3,3	3,3
Inflation, KPIF	7,7	6,1	2,4	1,9	1,9	2,0
Inflation, KPI	8,4	8,7	3,3	1,4	1,7	1,8
Styrränta, värde vid årets slut, procent	2,5	4,0	3,3	2,0	2,0	2,0
Prisutveckling	4,6	6,3	4,8	0,3	2,2	2,6
Realt skatteunderlag	1,6	-1,1	-1,8	4,3	2,2	1,4

*Kalenderkorrigerade värden i volym

**Andel av arbetskraften, AKU, 15 - 74 år

Källa: SKR cirkulär 23:56

Inflationen har sjunkit rejält under 2023. Inflationstakten enligt KPIF, som till skillnad från KPI inte påverkas av ändrade räntesatser för hushållens bolån, sjönk till 2,3 procent i december 2023, vilket är den lägsta noteringen sen juli 2021. Att inflationstakten sjunker beror främst på att elpriserna gått ner under året.

Riksbanken, som har till uppgift att hålla inflationen stabil runt två procent, har sen april 2022 höjt styrräntan åtta gånger i rad, från noll procent upp till fyra procent. I november beslutade riksbankens direktion att lämna styrräntan oförändrad, även om de fortfarande bedömer att penningpolitiken behöver vara åtstramande och att styrräntan kan komma att höjas ytterligare om inflationsutsikterna försämras.

Kommunens slutavräkningar för 2022 och 2023 har blivit högre än budgeterat men eftersom skatteintäkterna totalt sett har blivit lägre har utfallet jämfört med budget ändå blivit minus 0,1 miljoner kronor. De generella statsbidragen har blivit 19,5 miljoner kronor högre än budgeterat. Bidraget för befolkningsmässigt små kommuner har varit budgeterat som ett driftbidrag men har i bokslutet redovisats som ett generellt övrigt statsbidrag.

Kommunen har också sökt och beviljats ett antal andra mer eller mindre riktade statsbidrag. Merparten av dem ska återredovisas, vilket också innebär att kommunen kan bli återbetalnings-skyldig.

Den positiva avvikelsen för statsbidragen äts helt eller delvis upp av högre pensionskostnader samt högre pris- och löneökningar än budgeterat.

Befolkningsutveckling

Det befolkningstal som påverkar kommunens skatte- och statsbidragsintäkter är antalet invånare den 1 november året innan. Det innebär att kommunens ekonomi för 2023 påverkas av hur många som var skrivna i kommunen den 1 november 2022. Den 1 november 2022 var antalet invånare 6 155 personer, vilket var en minskning med åtta personer sedan den 1 november 2021. I skatter och statsbidrag innebär den befolkningsförändringen drygt 0,6 miljoner kronor lägre intäkter för 2023.

Totalt sett har kommunens befolkning de senaste 20 åren minskat med drygt 1 200 personer. Om man omsätter det till dagens siffror, så innebär det att kommunens skatte- och statsbidragsintäkter under den perioden minskat med cirka 85 - 90 miljoner kronor. Konsekvensen med långvarig befolkningsminskning är att kommunen får svårare att erbjuda kommunal service med bibehållen kvalitet.

Befolkningsprognosen för de närmsta tio åren visar att kommunen troligen fortsätter att minska sin befolkning. Andelen äldre som är i behov av kommunens omsorger i form av särskilt boende eller hemtjänst förväntas öka och antalet barn i förskola respektive skola förväntas minska. Det innebär fortsatt stora utmaningar när det gäller kommunens ekonomi.

Enligt SCB:s statistik per den 31 december 2023 har kommunens befolkning minskat med 63 personer sen årsskiftet till 6 099 invånare.

Folkmängd	Folkökning	Födelse- överskott	Flyttningsnetto			
			Totalt	Därav mot		
				Egna länet	Övriga Sverige	Utlandet
6 099	-63	-38	-26	-8	-54	36

Arbetsmarknad

Arbetsmarknadsläget har försvagats under hösten 2023. Antalet personer berörda av varsel och arbetslösa ökar, samtidigt som det blir färre lediga jobb. Arbetslösheten väntas fortsätta öka under 2024 i takt med att lågkonjunkturen fördjupas för att sedan börja minska igen under 2025, då ekonomin enligt prognoserna stärks. Samtidigt bedöms bristen på utbildad arbetskraft kvarstå, då många av de arbetssökande saknar efterfrågade kompetenser. Efterfrågan på utbildad arbetskraft inom vård och omsorg kommer vara stor, vilket framför allt beror på fler äldre i befolkningen.

Långtidsarbetslösheten är fortsatt en stor utmaning på arbetsmarknaden. Fler behöver ta del av utbildningsinsatser och subventionerade anställningar för att öka sina chanser att etablera sig på arbetsmarknaden på sikt.

Enligt Arbetsförmedlingens statistik för december 2023 uppgår antalet inskrivna arbetslösa i Bräcke kommun till 145 personer, en minskning sen december 2022 med 17 personer.

I tabellen nedan visas andelen arbetslösa i kommunen, länet och riket per december 2023 med jämförelsesiffror för december 2022 (källa: Arbetsförmedlingen statistik).

	Bräcke		Jämtland		Riket	
	Dec-23	Dec-22	Dec-23	Dec-22	Dec-23	Dec-22
18 - 64 år	5,3%	6,0%	4,7%	4,6%	6,7%	6,6%
<i>varav i program</i>	2,4%	2,9%	2,2%	2,4%	3,3%	3,6%
Utrikesfödda	13,5%	15,7%	12,8%	15,0%	15,2%	16,6%
<i>varav i program</i>	8,0%	9,5%	6,8%	9,1%	8,1%	9,6%
18 - 24 år	9,0%	9,1%	6,5%	6,3%	7,7%	7,2%
<i>varav i program</i>	3,1%	5,3%	3,4%	3,8%	3,8%	3,9%

Finansiella risker och riskhantering

Den av fullmäktige beslutade finanspolicyn (kf § 14/2018) innehåller riktlinjer och regler för finansverksamheten inom kommunen och den kommunala koncernen.

Låneskuld och ränterisk

Enligt finanspolicyn är checkkredit och reverslån tillåtna instrument för upplåning av kortfristig och långfristig finansiering. För att begränsa ränterisken ska räntebindningstiden i låneportföljen spridas över tid. Den genomsnittliga räntebindningstiden ska enligt finanspolicyn inte understiga två år och inte överstiga fyra år.

Koncernens samlade låneskuld, hos Kommuninvest, (lång- och kortfristig) uppgår den 31 december 2023 till 192 miljoner kronor, varav kommunens låneskuld uppgår till 186,7 miljoner kronor och MidSweden 365 AB:s låneskuld till 5,3 miljoner kronor.

Den genomsnittliga räntesatsen för kommunen har uppgått till 1,81 procent.

Kommunen har under året amorterat fyra miljoner kronor, enligt plan.

Kostnaden för kommunens låneräntor har uppgått till 3,4 miljoner kronor.

Kommunfullmäktige beslutade i december 2022 att ge kommunstyrelsen i uppdrag att bygga en ny grundskola inklusive fritidshem i Gällö samt att kommunstyrelsen har rätt att uppta nya lån med maximalt 120 miljoner kronor för genomförandet av nybyggnation och rivningar av skolbyggnader (kf 95/2022). Nybyggnationen ska delfinansieras med det statliga bidraget från Delegationen för en ekonomi i balans. En bedömning är att de nya lånen kommer behövas upptas under åren 2025 - 2026.

(mkr)	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Koncern					
Låneskuld	192,0	195,6	181,7	184,5	189,3
Låneräntor	3,4	2,6	2,6	3,2	3,8
Kommun					
Låneskuld	186,7	190,7	176,2	180,9	185,7
Låneräntor	3,4	2,6	2,6	3,2	3,8

Enligt finanspolicyn ska kapitalbindningen i låneportföljen spridas över tid enligt nedanstående normportfölj. Utfallet per balansdagen 31 december 2023 visar att spridningen ligger i nivå eller under maximala nivåer i enlighet med finanspolicyn.

Kapitalbindning	< 1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år	6-7 år	7-8 år	8-9 år	9-10 år
Maximalt	35%	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%
Utfall 31/12 2023	24%	10%	9%	1%	18%	0%	13%	9%	16%	0%

Likviditetsrisk

Enligt finanspolicyn får placering av kortfristig överlikviditet ske via räntebärande värdepapper eller via bankinlåning. Koncernens och kommunens likvida medel är placerade via bankinlåning. Den checkkredit som kommunen haft hos Swedbank har avslutats under året.

Under 2020 och 2021 hade kommunen minusresultat, vilket påverkade likviditeten negativt. Det ledde till att det under 2022 beslutades om och genomfördes en nyupplåning på 20 miljoner kronor. I september 2022 beslutade Kommun delegationen att bevilja Bräcke kommun ett bidrag på drygt 100 miljoner kronor för att genomföra åtgärder som ska leda till en ekonomi i balans.

Hälften av bidraget har betalats ut i förskott, vilket har inneburit att kommunens likviditet för närvarande är relativt god.

	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Likvida medel (mkr)	65,6	89,5	29,4	49,1	54,2

Pensioner och förändring av pensionsskuld

Kommunkoncernen har ett omfattande pensionsåtagande där åtagandet för kommunen per den 31 december uppgår till 231,5 miljoner kronor inklusive löneskatt, inkluderat både arbetstagare och förtroendevalda (KPA 2023-12-10).

Pensionsförpliktelserna redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som en ansvarsförbindelse. Förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse bedöms uppgå till 170,7 miljoner kronor inklusive löneskatt.

Den pensionsskuld som återfinns i ansvarsförbindelsen minskar för varje år med motsvarande de pensionsutbetalningar som görs till tidigare anställda men även räntor och basbeloppsuppräknings påverkar skulden.

Kommunen har inte gjort några placeringar avseende pensionsmedel. Någon reservering av likvida medel för pensionsskulden som ligger utanför balansräkningen har inte gjorts. Av den skuld som finns upptagen i balansräkningen och den reservering som gjorts under eget kapital återlånas allt i verksamheten.

Tabellen visar kommunens totala pensionsförpliktelser inklusive löneskatt:

(mnkr)	2023-12-31	2022-12-31
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen		
a) Avsättning inklusive särskild löneskatt)	58,0	49,3
b) Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	170,8	172,0
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	2,7	1,7
Summa pensionsförpliktelse	231,5	223,0
Förvaltade pensionsmedel - Marknadsvärde		
Totalt pensionsförsäkringskapital	2,7	1,7
a) Varav överskottsmedel	-	-
Finansiella placeringar	-	-
Summa förvaltade pensionsmedel	2,7	1,7
Finansiering		
Återlånade medel	228,8	221,3
Konsolideringsgrad	1,17%	0,76%

Pensionskostnaderna budgeteras dels i PO-pålägget¹ som avgiftsbestämd ålderspension och förändring av avsättning, dels under gemensamma anslag för pensionsutbetalningar och förvaltningsavgifter. Posten premie KAP-KL avser en pensionsförsäkring som medarbetare med ett intjänade över 7,5 inkomstbasbelopp, enligt tidigare avtal, kunde välja att teckna, istället för förmånsbestämd pension. Tabellen visar totala pensionskostnader inklusive löneskatt men exklusive förtroendevaldas pensionskostnader (källa KPA 2023-12-10).

(mnkr)	2023	2022
Premie KAP-KL	2,5	0,8
Avgiftsbestämd ÅP KAP-KL	1,6	12,1
Avgiftsbestämd ÅP AKAP-KL	19,9	3,2
Skuldförändring exkl särskilda beslut	4,3	5,6
Skuldförändring särskilda beslut	- 0,4	3,7
Finansiell kostnad	4,8	1,0
Utbetalningar ansvarförbindelse	12,4	12,3
Utbetalningar exkl särskilda beslut	2,2	2,1
Utbetalningar särskilda beslut	0,5	0,3
Total pensionskostnad	47,8	41,1

Nytt pensionsavtal och hög inflation

Prisbasbeloppet beräknas utifrån inflationstakten i juni året innan. Prisbasbeloppet för 2023 motsvarade en ökning med 8,7 procent vilket gett höga kostnader, i synnerhet för den förmånsbestämda pensionen då historiska inkomster räknas upp till dagens penningvärde. Ökat prisbasbelopp påverkar pensionskostnaderna på flera sätt:

- Högre uppräknig av pensionsutbetalningar.
- Högre uppräknig av värdet på den avgiftsbestämda delen, som värdejusteras med prisbasbeloppet under utbetalningsåret.
- Högre intjänad förmånsbestämd pension, då pensionsunderlaget består av inkomster ett antal år tillbaka i tiden som räknas upp till dagens prisnivå med prisbasbeloppet. Det innebär ett högre pensionsunderlag och även ett högre pensionsunderlag för dem med inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp, som är golvet för den förmånsbestämda pensionen.
- Stor effekt på den finansiella kostnaden, räntan/värdeuppräknig av pensionsskulden som belastar finansnettot.

Från och med den 1 januari 2023 omfattas omkring 85 – 90 procent av arbetstagarna i sektorn av det helt avgiftsbestämda avtalet, AKAP-KR. Det nya pensionsavtalet innebär permanent högre kostnader för den avgiftsbestämda pensionen, då premien höjts från 4,5 procent till 6,0 procent. För den del av lönen som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp är premien 31,5 procent av den pensionsgrundande lönen. Kommunens kostnad för den avgiftsbestämda delen ökar samtidigt som den minskar för den förmånsbestämda delen på sikt.

¹ De kalkylerade personalomkostnaderna har under 2023 uppgått till 40,0 procent. Av det utgörs 31,42 procent av lagstadgade arbetsgivaravgifter, 0,13 procent av avtalsförsäkringar och 8,45 procent av kollektivavtalad pension.

De som har intjänande i det förmånsbestämda avtalet (intjänande över 7,5 inkomstbasbelopp) i KAP-KL har fått möjlighet att välja att stanna kvar eller gå över till det helt avgiftsbestämda avtalet. I Bräcke har merparten, 37 av 44 medarbetare, som omfattas av det förmånsbestämda avtalet i KAP-KL valt att stanna kvar i det avtalet.

Borgensåtagande

Borgensåtaganden innebär en kreditrisk för kommunen eftersom kommunen åtar sig att fullfölja betalningsförpliktelser för gäldenärens räkning om denne inte i utsatt tid kan reglera sin skuld.

Kommunens borgensåtagande för koncernbolaget MidSweden 365 AB avser borgen för lån hos Kommuninvest.

Kommunfullmäktige har beslutat att kommunen vid behov borgar för byggkrediter till fiberföreningar i kommunen motsvarande det stöd som föreningen beviljas från Jordbruksverket, Post- och Telestyrelsen samt Länsstyrelsen och Region Jämtland Härjedalen (kf § 81/2014, kf § 15/2016, kf § 79/2017). Endast ett borgensåtagande återstår och det bedöms upphöra under närmaste året.

Av de borgensåtaganden för Folkets husföreningar som beslutades om på 90-talet återstår endast ett för Hunge Folkets husförening. Det minskar för varje år i takt med att föreningen avbetalar på sitt lån.

Per den 31 december 2023 uppgår kommunens totala borgensåtagande till 9,4 miljoner kronor.

(mkr)	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Koncernföretag	5,3	5,5	5,6	4,1	4,1
Fiberföreningar	3,4	6,6	8,8	8,8	11,0
Folketshusföreningar	0,7	0,7	0,8	0,8	1,1
Företagarföreningen Bräcke	-	0,7	0,7	0,7	0,7
Kälarnebygdens ek för	-	-	2,0	-	1,0
Summa borgensåtagande:	9,4	13,5	17,9	14,4	17,9

Översiktlig redovisning av väsentliga risker

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Befolkning	Befolkningsminskning.	Kommunen	Översyn av servicenivåer, ta bort ej obligatorisk verksamhet, skattehöjning.
Global och inhemsk konjunkturedgång	Avmattning i konjunkturen vilket leder till lägre skatte- och statsbidragsintäkter.	Kommunen	Översyn av servicenivåer, ta bort ej obligatorisk verksamhet, skattehöjning.
Statens hantering av utjämnings-system	Inget beslut om förändrad kostnadsutjämnning vilket innebär en fortsatt obalans mellan kostnads- och intäktsoökningar.	Kommunen	Översyn av servicenivåer, ta bort ej obligatorisk verksamhet, skattehöjning.
Riksdagens och regeringens styrning med riktade statsbidrag	En fortsättning med väldigt många riktade statsbidrag.	Kommunen	Fortsatt kortsiktig planeringshorisont. Extra resurser krävs för att hantera administrationen av riktade statsbidrag.
Verksamhetsrisk			
Personal	Svårigheter kompetensförsörjning.	Kommunens verksamheter	Kompetensförsörjningsprojekt, omprioriteringar.
Stora budgetavvikelse inom kärnverksamhet.	Svårigheter att hålla fastställd budget avseende personalresurser.	Kommunens verksamheter	Ramtillskott, översyn av servicenivåer, ta bort ej obligatorisk verksamhet, skattehöjning.

Finansiell risk			
En ekonomi i balans.	Kommunen fortsätter redovisa ekonomiska underskott och når inte upp till kravet om god ekonomisk hushållning.	Kommunen	Likviditet – nyupplåning för att finansiera nödvändiga investeringar. Resultat - översyn av servicenivåer, jämförelser med liknande kommuner, ta bort ej obligatorisk verksamhet, skatthöjning.
Ränterisk	Hög skuldsättning - kostnadseffekter vid ökad räntenivå.	Kommunala koncernen	Tak för skuldsättning. Extra amorteringar vid likviditetsöverskott. Vid nyupptagna lån eller omsättning sprida lånen över en 10-årsperiod. Forward start av lån som ska omsättas.
Likviditet	Inte kunna hantera betalningar på kort och lång sikt.	Kommunala koncernen.	För bolaget - öka intäkterna genom aktiv marknadsföring och söka sponsorer, se över kostnader, begära lån från majoritetsägaren, nyupplåning med borgen från kommunen, begäran om ägartillskott. För kommunen - minska kostnader och skapa resultat.
Investeringsbehov	Gamla fastigheter och anläggningar, behov bland annat av äldreboenden, simhallar och bostäder.	Kommunala koncernen.	Långsiktiga planer, smarta lösningar, investera med egna medel. Söka medfinansiering.
Borgensåtagande	Inlösen av borgensåtaganden.	Kommunala koncernen.	Undvika nya borgensåtaganden där risken för åtagandet bedöms hög.
Ekonomiska underskott i kommunala bolag	Ägartillskott till kommunala bolag	Kommunala koncernen	Tydliggöra ägarens krav på bolag gällande ägarens uppsiktsplikt. Samverkan och dialog kring långsiktiga planer för att bolaget ska komma i balans.
Nedskrivningsbehov av aktier	Om MidSweden 365 behöver göra en nedskrivning av sina anläggningstillgångar	Kommun	Tydliggöra ägarens krav på bolag gällande ägarens uppsiktsplikt. Samverkan och dialog kring långsiktiga planer för att bolaget ska komma i balans.

Händelser av väsentlig betydelse

Delegationen för kommunal ekonomi i balans

I september 2022 kom beslutet från *Delegationen för kommunal ekonomi i balans* (Kommundelegationen), vilket innebar att kommunen beviljades ett statligt bidrag med drygt 100 miljoner kronor. Följande åtgärder är beviljade och beslutade i kommunfullmäktige (kf § 95/2022), med undantag för Olandohuset som har sålts.

- Delfinansiering med 78 750 000 kronor för byggnationen av en ny F - 9 skola inklusive fritidshem i Gällö (50 % av ansökt belopp).
- Rivning av fastigheten Västanede 3:192, Kvarnvägen 7, i Kälarne samt fastigheten Haren 3, Hantverksgatan 21, i Bräcke med 7 158 120 kronor (kostnad för rivning exklusive nedskrivning).
- Rivning av tomma verksamhetslokaler: gamla högstadiet, simhallen och lilla sporthallen, Norrlandsgatan 21 och Olandohuset i Bräcke samt Röda skolan i Kälarne med totalt 12 333 080 kronor (kostnad för rivning exklusive nedskrivning). Olandohuset har bytts ut mot Furugränd 6 efter beslut i kommunfullmäktige (kf § 44/2023) och avstämning med Kommundelegationen.
- Energieffektiviseringsåtgärder avseende simbassäng i Gällö och fönsterbyten på Förvaltningshuset 2 026 000 kr (50 % av ansökt belopp).

Hälften av bidraget har utbetalats till kommunen och resterande del kommer utbetalas när slutredovisningen är godkänd, vilket sker i slutet av 2024.

Kommunstyrelsen, som formellt är projektägare, har antagit två projektdirektiv – *Projektdirektiv för ny Gällö skola* (ks § 3/2023 och ks § 104/2023) och *Projektdirektiv för rivningar* (ks § 4/2023).

Kommundirektören har satt samman en styrgrupp i tjänsteorganisationen. Styrgruppen träffas regelbundet varannan vecka där projektledarna (tillika entreprenadingenjörerna på teknik- och infrastrukturavdelningen) är föredragande. Projektledarna sammankallar olika arbetsgrupper utifrån behov för att säkerställa verksamheternas delaktighet och engagemang i det fortsatta arbetet.

Arbetet löper på enligt plan. Rivningen av Norrlandsgatan 21 i Bräcke har genomförts under sensommaren och rivningarna av Kvarnvägen 7 och Röda skolan i Kälarne har genomförts under hösten 2023. Mindre återställningsarbeten återstår. Övriga rivningar är planerade att genomföras under 2024. Energieffektiviseringar för simbassängen i Gällö är planerad att göras under hösten 2023/våren 2024 medan fönsterbyten på förvaltningshuset har slutförts. Byggnationen av en ny skola i Gällö är planerad att starta under 2024 för att vara färdigställd inför skolstart höstterminen 2027.

Kommunen har i augusti 2023 lämnat en delredovisning och ska, enligt direktiven, senast den 31 oktober 2024 lämna en slutredovisning till Kommundelegationen.

Kommunens tvist med Lotus Maskin och Transport AB

Lotus Maskin och Transport AB kontrakterades att i egenskap av totalentreprenör bygga skidtnunneln i Gällö. I slutet av 2017 uppstod en tvist mellan parterna varvid parterna ställde krav och motkrav. I november 2018 mottog kommunens advokater ett utkast till en första inläga för att väcka talan. Avsikten med utkastet var enligt Lotus advokater att parterna ska träffas för att utreda om förutsättningar finns för en uppgörelse i godo. Lotus krav, enligt utkastet, uppgår till drygt 35 miljoner kronor. Bräcke kommun utarbetade ett utkast på svar och överlämnade detta till Lotus. Kommunens motkrav avseende förseningsvite uppgår till 17 miljoner kronor samt

motkrav för avgående arbeten på flera miljoner kronor. Kommunen bestrider samtidigt Lotus krav.

I mars 2019 träffades parterna och under mötet enades de om att Lotus skulle återkomma med ett förlikningsbud. Kommunen konstaterade utifrån Lotus förlikningsbud att parterna står väldigt långt från varandra och förkastade budet.

Under perioden juni - september 2021 kontaktade Lotus advokater på nytt kommunens advokater i frågan. Därefter har ingenting hänt. Kontakten var en preskriptionsbrytande åtgärd vilket innebar att tvisten kvarstod minst till september 2023. Efter avstämning med kommunens juridiska ombud är nu bedömningen att tvisten är avslutad, baserad på att preskriptionstiden har löpt ut.

Åtgärdsplan för en ekonomi i balans

I början av 2023 tydliggjorde den nya politiska ledningen i kommunen att en av de viktigaste prioriteringarna under mandatperioden är att arbeta för att kommunens ekonomi så snart som möjligt kommer i balans. Kommunstyrelsens ekonomiutskott beslutade i mars (kseu § 28/2023) att en åtgärdsplan skulle tas fram. Åtgärdsplanen skulle efter en delrapport till ekonomiutskottet, i maj, lämnas till kommunstyrelsen för beslut. De områden som i åtgärdsplanen är prioriterade är äldreomsorg, grundskola, individ- och familjeomsorg samt affärsverksamhet (lokaler och bostäder). En delrapport lämnades till ekonomiutskottet i april 2023 (kseu § 36/2023) och i maj 2023 fick ekonomiutskottet information om förslaget till åtgärdsplan. Kommunstyrelsen antog i maj "Åtgärdsplan för en ekonomi i balans" (ks § 117/2023), där målet med åtgärdsplanen är att kommunen senast inför budget 2027 ska ha ett resultat om minst en procent av skatte- och statsbidragsintäkter.

Rent konkret innebär det att kommunen har högst tre år på sig (åren 2024 - 2026) för att nå en ekonomi i balans.

Skol- och barnomsorgsavdelningen har tagit fram en "Plan för förändringsresan 2023 - 2026" som antagits av kommunstyrelsen (ks § 100/2023). Planen innehåller en utredning och en redogörelse kring kostnader, måluppfyllelse och förutsättningar att bedriva skolverksamhet i kommunens skolor. Planen avslutas med en handlingsplan. I det fortsatta arbetet kommer förändringsresan ligga till grund för årliga förslag på nettokostnadsminskningar inom i första hand grundskola och fritidshem.

Vård- och socialavdelningen har flera pågående processer för att i ett första steg hålla budget inom äldreomsorg och i ett andra steg vidta åtgärder som sänker nettokostnaderna. Det finns ett behov av att göra ytterligare analyser. En framgångsfaktor är att den nya organisationen, som började gälla från årsskiftet, skapar förutsättningar för att påbörja en förändringsresa.

Teknik- och infrastrukturavdelningen har tagit fram ett underlag för att sänka nettokostnader inom verksamheterna lokaler och bostäder. Kostnadsminskningarna kommer inarbetas i kommande budgetar (2025 – 2027).

En försvarande omständighet är att Sverige befinner sig i en lågkonjunktur samtidigt som inflationen är mycket hög. Det får till följd att uppräknings, inom verksamheterna, blir väldigt höga, framförallt vid upphandling av nya avtal, vilket har avspeglats i den senaste kommunplanen (Kommunplan 2024 - 2026).

MidSweden 365 AB

Budgeten för 2023 uppgick till minus 0,5 miljoner kronor och prognosen för 2023, per den sista augusti var minus 1,7 miljoner kronor. Det slutliga resultat för 2023 blev minus 1,7 miljoner kronor.

Bolagsstyrelsen har under lång tid konstaterat att boendefrågan är avgörande för bolagets fortsatta utveckling för att skapa lönsamhet. I april 2023 antog kommunfullmäktige (kf § 20/2023) en justerad detaljplan Viken (Detaljplan för del av Ubyn 2:119 med flera) efter att tidigare beslut upphävts av Länsstyrelsen Jämtlands län. Detaljplanen har vunnit laga kraft. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för ett aktivitetsområde kring den befintliga skidtunneln samt att skapa byggrätter för turistiskt boende och centrumverksamhet.

Kommunstyrelsen beslutade i mars 2023 (ks § 75/2023) att en extern utvärdering av bolaget MidSweden 365 AB ska göras. Konsult har upphandlats (ks § 110/2023) och en slutrapport ska presenteras under februari 2024. Utifrån slutrapporten kommer bolagets största ägare – Bräcke kommun – besluta om den fortsatta processen.

Kommunfullmäktige beslutade i december 2023 (kf § 126/2023) att säga upp avtalet om ett årligt driftstöd till MidSweden 365 AB inför 2025. Syftet med beslutet är att kommunen behöver skapa sig handlingsfrihet gällande fortsatt hantering av bolaget.

Vatten- och Miljöresurs Mitt AB

Vid årsskiftet bildade kommunen, tillsammans med Bergs och Härjedalens kommuner, bolaget Vatten och Miljöresurs Mitt AB (kf § 98/2022). Det innebär att drift och investeringar inom VA (vatten och avlopp) och renhållning från och med den 1 januari 2023 har genomförts av bolaget.

Under året har tre ägardialoger genomförts. På ägardialogerna deltar politiker från ägarkommunerna (kommunstyrelsens presidier), ledamöter från bolagets styrelse, kommundirektörer, ekonomichefer samt tjänstepersoner från bolaget. En extra ägardialog skedde i augusti med anledning av förfrågningar från Åre och Ragunda om ett ingående i bolaget.

Ett nära samarbete sker mellan tjänstepersoner - dels kopplad till ekonomiadministration, dels kopplad till det praktiska utförandet vid teknik- och infrastrukturavdelningen.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Den ekonomiska styrningen och redovisningen i kommunkoncernen regleras ytterst av:

- Kommunallagen
- Lagen om kommunal bokföring och redovisning
- Aktiebolagslagen
- Årsredovisningslagen
- Bokföringslagen

Den styrs också av rekommendationer och anvisningar från till exempel Rådet för kommunal redovisning (RKR) samt av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Dessutom styrs kommunens verksamheter av en mängd lagar och förordningar inom till exempel skola, socialtjänst samt vård och omsorg.

Utöver lagar och förordningar finns styrdokument i form av policies, program, planer, riktlinjer, regler och anvisningar med mera som reglerar kommunens verksamheter.

Den kommunala ägarstyrningen av bolag och förbund i koncernen regleras formellt i bolagsordning och ägardirektiv.

Styrmodell

Enligt kommunallagen ska kommunerna varje år ta beslut om en budget för det kommande året och en flerårsplan för ytterligare två år. Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna.

Budgetprocess för år 2023

En ny budgetmodell, den så kallade prislappsmodellen, implementerades inför budget 2023. Prislappsmodellen åskådliggör på ett ganska enkelt och tydligt sätt vilka intäkter kommunen har för att bedriva verksamheter där det finns prislappar (i kostnadsutjämnningen). I huvudsak hanterar prislappsmodellen all äldreomsorg och all skol- och barnomsorgsverksamhet. Även IFO- och LSS-verksamheterna har prislappar, dock utan koppling till befolkningstalen vilket innebär att de inte är riktiga prislappar. Övriga verksamheter saknar prislappar, vilket innebär att det vid oförändrad verksamhet är "budget på budget" som gäller. Begreppet "budget på budget" innebär att det är mycket viktigt att analysera hur verksamheterna står sig jämfört med andra kommuner. Motivet till en sådan omvärldsbevakning är att ta fram beslutsunderlag som ligger till grund för de helt nödvändiga politiska prioriteringarna.

I juni 2022 fastställde kommunfullmäktige budgetramarna för 2023 (kf § 40/2022). Under hösten arbetade sen avdelningarna med att ta fram detaljbudgetar och i december fastställde kommunfullmäktige en kommunplan för 2023 – 2025. I budgeten för 2023 inryms en ofördelad brist med 24,7 miljoner kronor.

Resultat- och målstyrning

Ekonomi- och verksamhetsstyrning är en målmedveten och systematisk process för att påverka kommunens samlade verksamhet i riktning mot önskat resultat, effektivitet och ekonomisk ställning. Styrningen ska präglas av ett helhetstänkande där koncernens bästa är överordnat verksamhetsmässiga särintressen.

Enligt kommunallagen ska budgeten innehålla finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning och budgeten ska även innehålla en plan för verksamheten under budgetåret. I planen ska det anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Bräcke kommuns modell för resultat- och målstyrning gäller från och med den 1 januari 2022 (kf §68/2021).

Styrprocessen är indelad i tre delar:

- Planering
- Uppföljning
- Analys och åtgärder.

Planering

Kommunfullmäktige har i modellen för resultat- och målstyrning antagit tio övergripande och strategiska kommungemensamma mål som är långsiktiga och har en koppling till god ekonomisk hushållning. Eventuella förändringar av målen, ska fattas beslut om på kommunfullmäktiges möte i april.

Kommunstyrelsen beslutar om kortsiktiga mätbara mål i form av resultatuppdrag. De politiska målen och resultatuppdragen inarbetas i det dokument med budgetramar som fastställs av kommunfullmäktige i juni.

Budgetprocessen inför 2024

I maj 2023 beslutade kommunstyrelsen att beslutet om budgetramar och resultatuppdrag för 2024 skulle flyttas fram och istället antas under hösten (ks § 116/2023). Syftet var att politiker och tjänstepersoner skulle få mer tid för att ta fram så bra budgetunderlag och så ändamålsenliga resultatuppdrag som möjligt.

I november beslutade kommunstyrelsen om resultatuppdrag och aktiviteter för 2024 (§ 214/2023) och kommunfullmäktige fattade beslut om budgetramar för 2024 – 2026 (kf § 105/2023)

Kommunplanen för 2024 – 2026 med årsbudget 2024 och investeringsplan 2024 – 2028 fastställdes av kommunfullmäktige i december.

Uppföljning

I delårsrapporten per den 31 augusti har en uppföljning av resultatuppdragen för det finansiella målet, mål 9, gjorts. Den bedömning som gjordes då var att kommunen inte kommer uppnå god ekonomisk hushållning under 2023. Det gjordes även en avstämning av planerade aktiviteter.

I årsredovisningen har en uppföljning gjorts, både av både aktiviteter och resultatuppdrag samt en samlad bedömning av de politiska målen.

Analys och åtgärder

I den uppföljning som görs i årsredovisningen ingår också att analysera resultaten för måluppfyllnad.

Det är av största vikt att alla nivåer i organisationen löpande följer upp sin verksamhet och vidtar åtgärder vid avvikelser. Såväl verksamhetsresultat som ekonomiska resultat ska följas upp. Två gånger per år (30 april och 31 augusti) görs resultatprognoser. En delårsrapport upprättas per den 31 augusti och per den 31 december sammanställs kommunens årsredovisning. Kommunstyrelsen kan, vid behov, besluta att det ska göras extra resultatuppföljningar.

Under 2023 har hittills inga extra resultatprognoser genomförts.

I maj antog kommunstyrelsen en övergripande åtgärdsplan (ks § 117/2023) som syftar till att kommunen senast inför budget 2027 ska ha ett resultat om minst en procent av skatte- och statsbidragsintäkter, för att kunna börja hantera det ackumulerade balanskravsunderskottet. I slutet av året har berörda avdelningar påbörjat sina åtgärdsplaner. De kommer enligt plan att läggas fram till kommunstyrelsen i februari 2024.

Kommunens verksamheter kommer, utifrån åtgärdsplanerna, behöva arbeta än mer intensivt med förändringar och effektiviseringar som kan göra att målet nås. Vid en jämförelse är det främst inom verksamheterna äldreomsorg, IFO, grundskola, fritidshem samt inom affärsverksamheterna bostäder och lokaler som Bräcke kommun är betydligt dyrare än andra liknande kommuner.

Internkontroll

Kommunstyrelsen och nämnder ska ha en tillfredsställande intern kontroll där en viktig del är att all verksamhet bedrivs i enlighet med den vision och de mål som är antagna i kommunfullmäktige, samt i enlighet med de föreskrifter som gäller för verksamheten. Kommunstyrelsen beslutar inför varje år om en intern kontrollplan där olika granskningsområden väljs ut utifrån en bedömning av väsentlighet och osäkerhet eller risk.

Minst två gånger per år redovisar avdelningscheferna skriftliga uppföljningar till kommunstyrelsen och till respektive nämnd. Eventuella avvikelser rapporteras till ansvarig nämnd. Det är avdelningschefernas ansvar att ta initiativ till åtgärder vid konstaterade brister. Nämnderna lämnar därefter en redovisning till kommunstyrelsen och en samlad bedömning över kommunens internkontroll görs och överlämnas till kommunfullmäktige.

Uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela kommunens samlade verksamheter, för såväl nämnder som kommunala bolag och förbund.

Kommunala bolag

Styrdokumentet "Riktlinjer för kommunstyrelsens uppsiktsplikt" har framförallt haft betydelse för uppsiktsplikten av det kommunala bolaget MidSweden 365 AB eftersom det föreligger en förstärkt uppsiktsplikt avseende kommunala bolag. Från och med 2023 ingår även Vatten och Miljöresurs Mitt AB i koncernen Bräcke kommun.

Den förstärkta uppsiktsplikten ska utmynna i en årlig rapport där kommunstyrelsen, för varje kommunalt aktiebolag, ska besluta om bolagets verksamhet varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Under 2023 har kommunen förutom regelbundna ägardialoger, bland annat tagit del av månatliga resultat- och balansrapporter, prognoser per den 30 april och per den 31 augusti och årsredovisningar.

Kommunstyrelsen har i mars beslutat att en extern utredning ska göras av MidSweden 365 AB under 2023. Syftet med utredningen har varit att få en bild av bolagets verksamhet ur flera olika perspektiv; ekonomiperspektivet, kommuninvånarnas perspektiv och ur ett samhälls- och näringslivsperspektiv (ks § 75/2023). Utredningen är i det närmaste klar och kommer troligen att redovisas i mars 2024.

Kommunförbund

Styrningen av de kommunala förbunden, Jämtlands gymnasieförbund och Jämtlands räddningstjänstförbund sker under året genom ägarsamråd och ägardialog. Uppföljningen av förbunden omfattar delårsprognos i april, delårsrapport i augusti samt årsredovisning.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen (11 kap. 1 §) ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs i bolag, stiftelser och föreningar. Utifrån Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) 11 kap. 8, 9 och 12 §§ kan det tolkas som att kommunkoncernen ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Generellt innebär det att den kommunala koncernens verksamheter ska bedrivas kostnadseffektivt och med en rimlig självfinansiering av investeringar samt att varje generation i stort bär de kostnader för den service som de konsumerar. Enligt Rådet för kommunal redovisning (RKR) R15 ska förvaltningsberättelsen inkludera en avstämning av de mål och riktlinjer med betydelse för god ekonomisk hushållning som formulerats för den kommunala koncernen och kommunen.

Mål med betydelse för god ekonomisk hushållning

SCB:s medborgarundersökning

Ett flertal av resultatuppdragen är formulerade utifrån den medborgarundersökning som SCB (Statistiska centralbyrån) genomfört under flera år.

Resultaten, främst från sammanfattningen av medborgarundersökningen har använts på olika sätt, både i uppföljningen av resultatuppdrag men också i analysen och bedömningen av respektive mål. Andelen höga betyg i resultaten innebär att invånarna har svarat mycket eller ganska bra.

Bedömning av god ekonomisk hushållning

En **samlad** bedömning är att god ekonomisk hushållning inte uppnås, varken för koncernen eller för kommunen under 2023.

Koncernen

Koncernens finansiella mål att resultatet ska uppgå till 0 miljoner kronor har inte uppnåtts. Bedömningen baseras på att resultat för året är minus 15,6 miljoner kronor.

Koncernens resultat för 2023 ska uppgå till minst noll miljoner kronor.

 Målet är inte uppnått.

Koncernen har ett verksamhetsmål som är av betydelse för att uppfylla kriterierna för god ekonomisk hushållning.

Kommunens invånare upplever att koncernen Bräcke kommun bidrar till att kommunen är en attraktiv och trygg plats att bo, leva och verka i.

 Målet är delvis uppnått.

Bedömningen baseras på utfallet av SCB:s medborgarundersökning 2023.

Kommunen

Kommunens resultat uppgår till minus 13,7 miljoner kronor. Resultatuppdraget i mål 9, om minst två procent uppnås inte och det ackumulerade balanskravsunderskottet har ökat till 35,2 miljoner kronor.

De finansiella riktlinjerna för god ekonomisk hushållning, har inte heller uppnåtts. De finansiella riktlinjerna anger att kommunens ekonomiska resultat i genomsnitt ska uppgå till minst en procent av skatter och statsbidrag under perioden 2015 – 2024. I genomsnitt för perioden 2015 – 2023 har resultatet uppgått till minus 2,2 miljoner kronor, vilket motsvarar minus 0,53 % av skatter och statsbidrag.

Mål 9 – Kommunens ekonomi ska vara välskött och stabil.

 Målet är inte uppnått.

Kommunen har inte uppnått målet under 2023, att kommunens ekonomi ska vara välskött och stabil. Bedömningen baseras på att ett flertal av de finansiella resultatuppdragen inte har uppnåtts.

Kommunens måluppföljning

För de tio politiska målen har en övergripande bedömning gjorts om:

- Målet är uppnått.
- Målet är delvis uppnått.
- Målet är inte uppnått.

För varje politiskt mål har det utifrån uppföljningen i resultatuppdragen, utifrån SCB:s medborgarundersökning och utifrån de aktiviteter som genomförts av verksamheterna under året, gjorts en analys och bedömning av varje mål.

Perspektivet Bräcke kommuns medborgare

Mål 1 - Vår infrastruktur ska möjliggöra arbete och boende i hela kommunen.

I Bräcke kommun bor drygt hälften av befolkningen på landsbygden. I vår kommun ska vi ha ett vägnät av god standard och goda möjligheter att resa kollektivt med buss och tåg. Väl fungerande kommunikationer och ett effektivt vägnät är en förutsättning för att möjliggöra arbetspendling. Vi ska använda vår goda fibertäckning för att kunna nyttja digitaliseringens alla fördelar. Vi ska arbeta för att olika slags tjänster fungerar för att kunna bo och verka i hela vår kommun.

Analys och bedömning av målet

- Målet är delvis uppnått.

Bedömningen är att målet delvis uppnåtts. Enligt medborgarundersökningen anser 84,6 procent av kommunens invånare att Bräcke kommun är en mycket eller ganska bra plats att leva och bo på (2022: 82,1 %). Hela 88,7 procent anser att internetuppkopplingen i bostaden täcker det behov som hushållet har (2022: 90,5 %). Invånarna är däremot mindre nöjda med kollektivtrafiken för att ta sig till arbete, skola eller fritidsaktiviteter. För kommunen som helhet, anser 57,3 procent att kommunen sköter sina olika verksamheter mycket eller ganska bra (2022: 48,1 %).

Resultatuppdrag	Uppföljning
Kommuninvånarnas bedömning av kommunikationer i kommunen ska förbättras.	Källa: SCB:s medborgarundersökning. <ul style="list-style-type: none">• Kommunikationer till arbete eller skola: andel höga betyg 2023: 32,1 %. (2022: 23,3 %).• Kommunikationer till fritidsverksamhet: andel höga betyg 2023: 18,7 %. (2022: 12,2 %).
Kommuninvånarnas bedömning av kommunen som en plats att bo och leva på ska förbättras.	Källa: SCB:s medborgarundersökning. <ul style="list-style-type: none">• Kommunen som en plats att bo och leva på: andel höga betyg 2023: 84,6 %. (2022: 82,1 %)

Under året har det genomförts samverkansmöten mellan Bräcke kommun och Trafikverket, bland annat i samband med den kommande ombyggnationen av E14 genom Bräcke samhälle.

Näringslivs- och utvecklingsenheten deltar aktivt i partnerskapet Mittstråket som varit med och arbetat fram det nu beviljade projektet, Mittstråket 2.0. Projektets investeringar och insatser ska bidra till att göra Mittbanan, järnvägen mellan Sundsvall och Storlien, till en fossilfri transportkorridor med kortare restider och fler resenärer som i sin tur bidrar till större arbetsmarknadsregioner. I projektet ingår investeringar i järnvägsinfrastruktur och utredningar bland annat i Bräcke, Stavre och Pilgrimstad.

Samverkan när det gäller persontrafiktåg Östersund - Umeå fortgår. Där ingår förutom Bräcke kommun även bland annat Ragunda och Sollefteå kommuner.

Några andra exempel på aktiviteter som har genomförts är samverkansmöte med SJ kring tidtabeller, samverkan och dialogmöten med Atlantbanan samt regelbundna samverkansmöten med Länstrafiken.

Den goda fiberutbyggnaden i kommunen har gjort det möjligt, att genomföra distansmöten inom kommunens verksamheter men också med kommuninvånare, företagare och andra intressenter. Det har också inneburit att kommunens medarbetare delvis kan arbeta på distans från olika delar av kommunen.

Kommunen arbetar för och tillhandahåller e-tjänster för ett flertal ärendetyper.

Mål 2 - Bräcke kommuns tätorter och landsbygd ska vara tillgängliga, trygga och attraktiva.

Våra tätorter och byar ska vara attraktiva för våra medborgare och för besökare. Man ska känna sig trygg och kunna ta sig fram på ett säkert sätt, såväl med olika färdmedel som till fots. Offentliga byggnader, allmänna vägar och grönområden ska vara välskötta. Värdefulla natur- och kulturmiljöer ska vårdas och utvecklas. Civilsamhället spelar en viktig roll för att såväl tätorter som landsbygd hålls levande. Vi alla ska vara goda ambassadörer för vår bygd.

Analys och bedömning av målet

 Målet är delvis uppnått.

I medborgarundersökningen har kommuninvånarna generellt gett höga betyg när det gäller upplevd trygghet i kommunen. Invånarna är mycket eller ganska nöjda med snöröjning av gator och vägar men mindre nöjda med skötsel av gator och vägar som helhet. Andelen som tycker att allmänna platser och naturområden sköts mycket eller ganska bra är 63,1 procent respektive 65,1 procent medan när det gäller skötsel av kommunens verksamhetslokaler som skolor och äldreboenden samt för idrotts- och motionsanläggningar så är det färre som gett höga betyg, 40,4 procent respektive 37,2 procent.

Resultatuppdrag	Uppföljning
Kommuninvånarnas upplevelse av hur tryggt det är i kommunen ska förbättras.	Källa: SCB:s medborgarundersökning <ul style="list-style-type: none">Känner trygghet utomhus, när det är mörkt, i det området där man bor, andel höga betyg 2023: 94,4 % (2022: 90,6 %)

Resultatuppdrag	Uppföljning
Kommuninvånarnas bedömning av kommunens gatu- och väghållning ska förbättras.	<p>Källa: SCB:s medborgarundersökning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skötsel av gator och vägar, andel höga betyg 2023: 42,4 %. (2022: 35,1 %) • Snöröjning av gator och vägar, andel höga betyg 2023: 72,3 %. (2022: 72,6 %)
Kommuninvånarnas bedömning av hur kommunen sköter gång- och cykelvägar ska förbättras.	<p>Källa: SCB:s medborgarundersökning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skötsel av gång- och cykelvägar, andel höga betyg 2023: 60,3 %. (2022: 51,6 %) • Snöröjning av gång- och cykelvägar, andel höga betyg 2023: 63,8 %. (2022: 60,5 %)

Från och med den 1 juli 2023 gäller Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Enligt den nya lagen ska kommunerna ta fram en lägesbild över brottsligheten och utifrån denna ta ställning till behovet av åtgärder och besluta om en åtgärdsplan. Kommunerna ska också ta visst ansvar för samordningen av det lokala brottsförebyggande arbetet och inrätta en samordningsfunktion.

Folkhälsorådet och brottsförebyggande rådet arbetar med frågor för att öka tryggheten i samhället samt med folkhälsofrågor. Information om rådets arbete läggs ut på kommunens hemsida under menyn Kommun och politik/Folkhälsa. Bland annat har folkhälsosamordnaren lämnat ut material för brottsförebyggande arbete inom bedrägeri, både till hemtjänsten för vidarebefordran till de äldre i kommunen samt till kommunens bibliotek. Folkhälsosamordnaren har också deltagit i två olika projekt vars syfte har varit att stärka befolkningens fysiska- och psykiska hälsa, samt bidra till en förbättrad myndighetssamordning kring barn- och ungas uppväxtvillkor

Inför höstterminen har kommunen iordningställt en ny säkrare plats, på Jämtlandsgatan, för att lämna och hämta barn vid Bräcke skola.

Information om var och när åtgärder genomförs i det kommunala vägnätet läggs ut på kommunens hemsida under menyn: Bygga, bo och miljö/Trafik, vägar och vinterväghållning. Där finns också bland annat information om gatubelysning, vilka entreprenörer som sköter snöröjning samt var kommuninvånarna kan hämta sandningssand. Kommunen uppdaterar kontinuerligt planen för inom vilka orter som gator och vägar ska åtgärdas under de kommande åren. Det finns också möjlighet för kommuninvånarna att via hemsidan lämna synpunkter på sandning eller snöröjning samt göra felanmälan på kommunens gator och vägar.

Mål 3 - Utvecklingen i Bräcke kommun ska vara miljömässigt hållbar.

Bräcke kommun ska bidra till att utsläppen av växthusgaser minskar och säkerställa att vi har en beredskap för att möta klimatförändringar. Vårt dricksvatten ska ha en god kvalitet och vår avfallshantering ska vara hållbar. Vi ska bidra i omställningen till en fossilfri fordonsflotta. Kommunens verksamheter ska föregå med gott exempel och sträva efter att minska klimatpåverkan.

Analys och bedömning av målet

 Målet är delvis uppnått.

Kommunens invånare ger höga betyg för kommunens arbete med att säkerställa tillgången på dricksvatten. Invånarna är också nöjda med kommunens renhållning, både när det gäller hämtning av hushållsavfall och utbudet av återvinningscentraler.

Det har gjorts flera åtgärder för att öka och säkerställa vattenkvaliteten i kommunen. Genom distansmöten och distansarbete bidrar kommunens verksamheter till att minska klimatpåverkan. För att öka andelen tjänstebilar som uppfyller miljökraven behöver möjligheten till laddning ökas.

Resultatuppdrag	Uppföljning
Andelen personbilar och lätta lastbilar i kommunorganisationen som uppfyller miljöbilskrav enligt förordning, ska öka.	Källa: Miljöfordon Sverige <ul style="list-style-type: none">2023-12-31: 4 %, 3 av totalt 76 bilar uppfyller kraven (2022: 3 % 2 av 78 bilar).
Kommuninvånarnas bedömning av kommunens vatten och avlopp ska minst behållas.	Källa: SCB:s medborgarundersökning. <ul style="list-style-type: none">Kommunens arbete för att säkerställa tillgången till dricksvatten, andelen höga betyg 2023: 87,0 % (2022: 84,9 %)

Miljöbilar är enligt Skatteverkets definition elbilar, laddhybridbilar, vätgasbilar och gasbilar. Enligt Förordning (2017:1334) om klimatbonusbilar får en klimatbonusbil släppa ut högst 30 gram koldioxid per kilometer. För Bräcke kommun är tillgången till vätgas och biogas begränsande för att välja den typen av bilar.

Det finns viss tillgång till publik laddinfrastruktur som ägs och drivs av andra aktörer och det finns också ytterligare planer och investeringsvilja att satsa på snabbladdare för eldrivna fordon. För att laddbara bilar ska fungera optimalt i kommunens verksamheter behöver kommunen satsa på att installera laddplatser för sina egna bilar.

Bräcke kommun har för närvarande tre laddhybridbilar.

Kommunen har i egenskap av huvudman för VA, regelbundna möten, både med ledningen för Vatten och Miljöresurs Mitt AB och de medarbetare som är anställda i bolaget men som är stationerade i förvaltningshuset och på kommunförrådet. Syftet är att säkerställa en fortsatt god kvalitet på kommunens vatten och avlopp.

Mål 4 - Bräcke kommun ska ha ett blomstrande näringslivsklimat.

I kommunen finns många entreprenörer och en stark småföretagaranda som bidrar till vår gemensamma välfärd. Alla företagare ska känna att de är viktiga för vår kommun. Bräcke kommun ska främja och utveckla förutsättningarna för företagande. Vi ska ge en god service när man som företagare möter kommunen. Vi som kommun ska möta och samtala med företagare samt skapa arenor för gemensamt utbyte.

Analys och bedömning av målet

 Målet är inte uppnått.

Företagarnas bedömningar av företagsklimatet i kommunen, har enligt Svenskt Näringslivs undersökning förbättrats något. Den senaste rankingen bygger på företagens svar från undersökningen som genomfördes under våren 2023. Totalrankingen har förbättrats från plats 268 till 255.

För de olika delfaktorerna sätts betyg på en skala mellan 1 = dåligt, 4 = bra och 6 = utmärkt.

På frågan om det sammanfattande omdömet om företagsklimatet i kommunen får företagarna utifrån sina egna erfarenheter ge ett samlat betyg på hur de upplever att driva företag i kommunen. Betyget har förbättrats något sen föregående år till 3,10 för år 2023, jämfört med 3,0 år för år 2022.

Resultatuppdrag	Uppföljning
Företagarnas bedömning av dialogen mellan företag och kommunens beslutsfattare ska förbättras.	Källa: Svenskt Näringsliv Företagsklimat. <ul style="list-style-type: none"> Enkätfråga "Dialog mellan företag och kommunens beslutsfattare" skala 1 – 6. Betyg 2023: 2,56 (2022: 2,59).
Företagarnas bedömning av politikernas attityder till företagande ska förbättras.	Källa: Svenskt Näringsliv Företagsklimat. <ul style="list-style-type: none"> Enkätfråga "Politikernas attityder till företagande" skala 1 – 6). Betyg 2023: 2,99 (2022: 2,63).
Företagarnas bedömning av tjänstemännens attityder till företagande ska förbättras.	Källa: Svenskt Näringsliv Företagsklimat. <ul style="list-style-type: none"> Enkätfråga "Tjänstemännens attityder till företagande" skala 1 – 6. Betyg 2023: 2,97 (2022: 2,79).

Programmet kring ett blomstrande näringslivsklimat är ledstjärnan i det som görs på näringslivs- och utvecklingsenheten. Fokus under 2023 har varit att planera och organisera enhetens ansvarsområden på ett sådant sätt så att fastställda mål på sikt kan uppnås. Enheten har interna avstämningar månadsvis med andra avdelningar där det kan finnas ett kommunalt samordningsbehov. Till exempel deltar tjänstepersoner inom bygg- och miljöförvaltningen och teknik- och infrastrukturavdelningen regelbundet i interna möten men också i möten och samtal med både enskilda och företagare i syfte att underlätta företagsetableringar. Handläggare inom bygg- och miljöförvaltningen har också deltagit på utbildning i bemötande och smidig myndighetsutövning, i syfte att möten med medborgare och företagare ska upplevas smidiga, enkla och betydelsefulla.

Samhälls- och näringslivsutskottet har möten en gång per månad för att vara uppdaterade och snabbt kunna sätta in åtgärder som företagen har behov av.

Omvärldsbevakning görs kontinuerligt för det månatliga nyhetsbrevet kring det som rör näringslivet och som skickas ut till företagen. Företagsbesök genomförs kontinuerligt och efter behov samt önskemål. Samverkan och dialog har förts även utanför kommunen med branschorganisationer, myndigheter och andra kommuner, genom olika utvecklingsprojekt eller där det funnits behov av samverkan.

Mål 5 - Utbildning av hög kvalitet ska vara en självklarhet.

I skolan läggs grunden till möjligheten för varje individ att själv kunna påverka sitt liv. Det ska inte spela någon roll var du kommer ifrån, utan vart du är på väg. Utbildning är nyckeln till integration. I Bräcke kommun ska alla barn i förskolan och grundskolan ges rätt förutsättningar att nå kunskapsmålen. Undervisningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. För att skolan ska kunna vara en lärande miljö är det viktigt att alla känner sig trygga och bekräftade och att arbetsmiljön för alla är god.

Analys och bedömning av målet

 Målet är delvis uppnått.

I medborgarundersökningen anger kommuninvånarna hur väl de tycker att det fungerar i kommunen. När det gäller kommunens förskolor anser 90,3 procent att de fungerar mycket eller ganska bra (2022: 85 %). Motsvarande för grundskolan är 80,3 procent (2022: 77,7 %). När det gäller gymnasieskola har 81,9 procent gett höga betyg (2022: 81,3 %).

Resultatuppdrag	Uppföljning
Andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till nationellt program ska minst bibehållas.	Källa: Kolada/Skolverket (avser läsår). 2022/2023: 88,7 %. (2021/2022: 86,2 %).
Andelen elever i årskurs 9 som når kunskapskraven i alla ämnen ska minst bibehållas.	Källa: Kolada/Skolverket (avser läsår). 2022/2023: 72,6 %. (2021/2022: 80,0 %).
Andelen barn och elever som känner sig trygga i skolan ska minst bibehållas.	Intern uppföljning via elevenkät, i juni. <ul style="list-style-type: none">• Grundskola 2023: 94 % (2022: 95 %).• Förskola: 2023: 100% (2022: ej genomförd).
Andelen legitimerade lärare i kommunens grundskolor ska öka.	Källa: Kolada/Skolverket (avser läsår). 2022/2023: 62,8 %. (2021/2022: 62,9 %).
Andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen åk 1 - 9 ska öka.	Källa: Kolada/Skolverket (avser läsår). 2022/2023: 85,5 %. (2021/2022: 84,2 %).
Andelen legitimerade förskollärare i kommunens förskolor ska öka och på sikt uppgå till minst 67 %.	Källa: Kolada/Skolverket (avser år). 2023: Statistiken publiceras v 16 2024. (2022: 26,0 %).
Andelen årsarbetare i fritidshem med pedagogisk högskoleexamen ska öka.	Källa: Kolada (avser läsår). 2022/2023: 22 %. (2021/2022: 43 %).

En utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet pågår. Under året har det varit två gemensamma studiedagar med personal på grundskolan. Förskolan har genomfört en längre utbildningsinsats mot pedagoger. Skolledargruppen och skolutskottet har också fått utbildningsinsatser under året. Årshjul och dokumentation har tydliggjorts.

Arbetet med kompetensförsörjning fortsätter dels i RUN, regionalt utbildningsnätverk, mot Mittuniversitetet och kringliggande län och dels i samverkansorganet barn- och utbildning Z (BuZ).

Satsningar på läsfrämjande för barn i lägre åldrar genomförs löpande till exempel genom planering för en extra kultursatsning i förskolan som genomförs under läsåret 2023 - 2024, "Alla får åka med", inom ramen för den röda tråden med hembesök, aktiviteter på förskolorna och hälsosamtal i förskoleklassen.

Mål 6 - Barn och vuxna i behov av vård och stöd ska erbjudas kvalitativa och effektiva insatser.

När den egna kraften inte räcker till ska samhället vara starkt. Bräcke kommun ska tillhandahålla vård- och stödinsatser som är evidensbaserade och kostnadseffektiva. Förebyggande insatser ska utvecklas. Vården i Bräcke kommun ska präglas av ett personcentrerat och salutogent förhållningssätt. Vi ska vara öppna för digitaliseringens möjligheter. Det är viktigt att vård- och stödtagare känner ett stort förtroende för verksamheterna och är nöjda med de insatser som ges.

Analys och bedömning av målet

 Målet är delvis uppnått.

Andelen brukare, både inom särskilt boende och inom hemtjänsten ger höga betyg när det gäller helhetssynen, en undersökning som genomförs av Socialstyrelsen.

Av SCB:s medborgarundersökning framgår att 73,4 procent anser att det är viktigt att hälso- och sjukvård som hälsocentral och apotek finns på rimligt avstånd (2022: 64,1 %). Att äldreomsorgen i kommunen fungerar mycket eller ganska bra, anser 62 procent (2022: 54,1) och motsvarande för hur man tycker kring socialtjänstens stöd och hjälp till utsatta personer, är 47,2 procent (2022: 53,6 %).

Resultatuppsdrag	Uppföljning
Andelen brukare som är mycket eller ganska nöjda med sitt särskilda boende, ska öka – helhetssyn.	Källa: Socialstyrelsen, öppna jämförelser. 2023: 88 % (2022: 88 %).
Andelen brukare som är mycket eller ganska nöjda med hemtjänsten ska uppgå till minst 90 % - helhetssyn.	Källa: Socialstyrelsen, öppna jämförelser. 2023: 93 % (2022: 94 %).

Vård- och omsorgspersonal har under första halvåret 2023 deltagit i en utbildningsdag som kallas medarbetarakademin. Utbildningsdagen har handlat om hur enheterna i framtiden ska arbeta med bemanning utifrån fastställda ramar och brukarens behov samt kompetensförsörjning. Det gavs även information om de skärpta EU-reglerna för dygnsvila som börjat gälla från den 1 oktober 2023. Dessa frågor kommer fortsätta att hanteras på enhetens arbetsplatsträffar.

Det värdegrundsarbetet som påbörjats under föregående år inom vård och omsorg, har under 2023 fått stå tillbaka för andra mer prioriterade insatser.

Inom öppenvården har alla som ansökt om placering erbjudits och deltagit i kommunens evidensbaserade öppenvårdinsatser. Det har i flera fall lett till att helt undvika placering eller lett till en kortare placering. Det gäller både för barn och vuxna.

Öppenvården har under året ökat antalet insatser från 122 stycken till 140 stycken. Totalt har 73 procent av genomförda insatser avslutats med helt eller delvis uppfyllda mål. Ett exempel på en ny insats är *Efter barnförhöret*, en modell för att ge stöd och information till barn och föräldrar vid misstanke om barnmisshandel. Modellen rekommenderas av stiftelsen Allmänna Barnhuset för att ge barn rätt till lika stöd, oavsett vart i landet man bor.

Mål 7 - Medborgare i alla åldrar ska ha tillgång till fritidsaktiviteter och ett livslångt lärande

Möjligheter till en rik fritid och ett livslångt lärande, däribland kultur- och idrottsaktiviteter, är en betydelsefull pusselbit för att människor i alla åldrar ska kunna leva ett gott liv. Bräcke kommun ska stödja föreningslivet, studieförbunden och andra aktörer för att möjliggöra detta. Våra egna verksamheter, lokaler och anläggningar som bibliotek, kulturskola, fritidsgårdar och idrottsanläggningar ska hålla hög kvalitet och vara tillgängliga.

Analys och bedömning av målet

 Målet är delvis uppnått.

Av medborgarundersökningen framgår att kommunens bibliotek generellt får höga betyg medan det ges lägre betyg när det gäller bedömningen av kommunens idrotts- och motionsanläggningar. När det gäller kommunens skötsel av idrottsanläggningar anser 37,2 procent att den är mycket eller ganska bra (2022: 27,7 %). I medborgarundersökning har det också ställts frågor om utbudet av ställen att träffas på. När det gäller ställen för unga som till exempel ungdomsgårdar har 37,9 procent angett höga betyg (2022: 28,2 %). För utbudet av ställen för äldre som till exempel träffpunkter har 46,3 procent angett höga betyg (2022: 30,6 %).

Resultatuppdrag	Uppföljning
Kommuninvånarnas bedömning av hur möjligheten är till fritidsaktiviteter i kommunen ska minst bibehållas.	<p>Källa: SCB:s medborgarundersökning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Öppettider idrotts- och motionsanläggningar, andel höga betyg 2023: 46,6 % (2022: 27,7 %). • Möjlighet att nyttja idrotts- och motionsanläggningar, andel höga betyg 2023: 49,3 % (2022: 44,3 %). • Utbudet av belysta motionsspår, andel höga betyg 2023: 59,7 % (2022: 78,7 %). • Utbudet av friluftsområden, andel höga betyg 2023: 82,6 % (2022: 78,7 %). • Utbudet av träningsplatser, andel höga betyg 2023: 46,7 % (2022: 44,0 %).
Kommuninvånarnas bedömning av kommunens bibliotek ska minst bibehållas.	<p>Källa SCB:s medborgarundersökning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bibliotekens utbud av böcker och tidskrifter, andel höga betyg 2023: 93,5 % (2022: 96,8 %). • Bibliotekens digitala utbud av böcker och tidskrifter, andel höga betyg 2023: 92,4 % (2022: 90,1 %). • Bibliotekens utbud av aktiviteter, andel höga betyg 2023: 54,9 % (2022: 59,8 %).

Bibliotekens verksamhet och projektaktiviteter genomförs löpande med olika aktiviteter. Återkommande aktiviteter under året har varit hembesök, bokmästartoppen och hälsosamtal i förskoleklassen.

Kommunen stödjer föreningslivet, bland annat med olika typer av bidrag. Fritidsgårdsverksamhet finns både i Bräcke, Gällö, Kälarne och Pilgrimstad.

En del av kommunens investeringsbudget avser investeringar på fritidsanläggningar. Under 2023 har till exempel sporthallen på gymnasieskolan ställts i ordning, så att även föreningar kan nyttja den. Kommunen bidrar också till driftkostnaderna för de större fritidsanläggningarna som till exempel ishallen, ridhallen, Mickelbacken, sporthallar, elljusspår och skidtunneln.

Ett stort arbete har under året lagts på städning och röjning av sly i kommunens parker och tätortsnära skog. Två personer har arbetat heltid med det sedan i maj. Kommunalt anställda feriearbetare har, via MidSweden 365 AB, under sommaren städlat Forsaleden från skräp.

Naturvistelse för hälsan är ett länsgemensamt projekt mellan Bräcke kommun, Folkhälsoenheten Region Jämtland Härjedalen och Länsstyrelsen i Jämtlands län och fem av länets kommuner för att få fler länsbor i rörelse ute i naturen. Projektet har utmynnat i ett antal promenadstråk som har inventerats, svårighetsgraderats och som nu också finns presenterat på visuella informationsblad, som finns tillgängliga på kommunens hemsida under Kommun och politik/Folkhälsa/Naturvistelse för hälsan. I Bräcke kommun finns tre slingor - Bräcke strand, Sösjoberget och Sjölyckan.

Perspektivet Bräcke kommun som organisation

Mål 8 - Bräcke kommun ska ge god service och stå för ett gott bemötande.

Medborgare som vänder sig till, eller kommer i kontakt med Bräcke kommun ska bemötas på ett professionellt och serviceinriktat sätt. Ärendehandläggning ska kännetecknas av rättssäkerhet och effektivitet. Vi ska vara tillgängliga, transparenta och flexibla. Ett gott värdskap ska genomsyra alla verksamheter. Vi ska informera om vår verksamhet och aktuella händelser på ett korrekt, snabbt och förtroendeingivande sätt.

Analys och bedömning av målet

 Målet är delvis uppnått.

I medborgarundersökningen ger kommuninvånarna generellt höga betyg till hur de har blivit bemötta av tjänstepersoner och politiker. En relativt hög andel upplever också att de får svar på sina frågor om kommunen och dess verksamheter samt att de får information om samhällsstörningar.

När det gäller kommuninvånarnas förtroende för kommunen visar resultatet av medborgarundersökningen att 46,4 procent av kommuninvånarna upplever att kommunens anställda arbetar för kommunens bästa (2022: 46,9 %), 21,7 procent anser att det finns en transparens i hur politiska beslut fattas (2022: 17,5 %) och 19,9 procent anser att de politiska beslut som fattas är genomtänkta och genomarbetade (2022: 14,1 %).

Resultatuppdrag	Uppföljning
Kommuninvånarnas förtroende för det politiska styret ska förbättras.	Källa: SCB:s medborgarundersökning. <ul style="list-style-type: none"> Förtroendet för kommunens politiker, andel höga betyg 2023: 30,2 % (2022: 25,0 %).
Kommuninvånarnas bedömning av bemötande och tillgänglighet i kommunen ska förbättras.	Källa SCB:s medborgarundersökning. <ul style="list-style-type: none"> Bemötandet vid senaste kontakten med tjänsteperson, andel höga betyg 2023: 82,0 % (2022: 87,8 %). Bemötandet vid senaste kontakten med politiker, andel höga betyg 2023: 70,8 % (2022: 91,2 %). Att få svar på sina frågor om kommunen och dess verksamheter, andel höga betyg 2023: 58,2 % (2022: 62,4 %).
Kommuninvånarnas bedömning av hur nöjda de är med kommunens informationsgivning ska förbättras.	Källa SCB:s medborgarundersökning. <ul style="list-style-type: none"> Kommunens information vid större förändringar (t ex stadsplanering och byggnationer), andel höga betyg 2023: 43,3 % (2022: 39,2 %). Kommunens information vid samhällsstörningar (t ex strömavbrott, extremt väder, problem med vatten och avlopp), andel höga betyg 2023: 73,6 % (2022: 76,0 %).

Kommunens avdelningar och förvaltning arbetar kontinuerligt med att uppdatera information på kommunens hemsida så den hålls aktuell och relevant. Kommunen har utsedda redaktörer för olika delar av hemsidan. Utöver den fasta informationen lägger kommunikatören ut nyheter på hemsidan och på sociala medier.

Från och med september har det blivit enklare för allmänhet och media att ta del av politiska beslutsunderlag, tack vare en plattform som samlar kallelser, protokoll och dess underlag på ett och samma ställe. Information om det har lagts ut på kommunens hemsida och i gratistidningen Kommunbladet.

Kanslienheten ger löpande stöd till handläggare i utformning av tjänsteskrivelser och till de medarbetare som lägger ut information på hemsidan.

Handläggare inom bygg- och miljöförvaltningen har deltagit på utbildning i bemötande och smidig myndighetsutövning, i syfte att möten med medborgare och företagare ska upplevas smidiga, enkla och betydelsefulla.

Med anledning av de rivningar av fastigheter som pågått under året och det förarbetet som pågått inför byggande av en ny skola i Gällö, har kommunen löpande informerat om läget, både på hemsidan, i kommunbladet och på sociala medier.

Mål 9 - Kommunens ekonomi ska vara välskött och stabil.

Bräcke kommun ska ha en god ekonomisk hushållning. Kommunens intäkter ska överstiga kostnaderna för att nå en budget i balans. Alla verksamheter ska bedrivas kostnadseffektivt och regelbundet följas upp.

Analys och bedömning av målet

 Målet är inte uppnått.

Kommunen redovisar för 2023 ett negativt resultat på 13,7 miljoner kronor. Det är en förbättring med elva miljoner kronor jämfört med den brist på 24,7 miljoner kronor som ingått i årets budget. I delårsrapporten per den 31 augusti, redovisades ett prognostiserat resultat på minus 13,0 miljoner kronor. Jämfört med utfallet i årets resultat är det en avvikelse på 0,7 miljoner kronor.

Enligt kommunallagen ska balanskravsunderskott återställas senast inom tre år. Det ackumulerade balanskravsunderskottet uppgår per den 31 december 2023 till 35,2 miljoner kronor, varav 6,4 miljoner kronor skulle ha återställts under 2023, 17,4 miljoner kronor ska återställas under 2024 och 11,4 miljoner kronor ska återställas senast år 2026.

Resultatuppdrag	Uppföljning																														
Kommunens årsresultat ska förbättras och på sikt uppfylla ett resultatmål om minst två procent.	Intern uppföljning (källa: Årsredovisning). <ul style="list-style-type: none"> Resultat 2023: -13,7 miljoner kronor. Balanskravsresultat 2023: -11,4 miljoner kronor. 																														
Kommunens verksamheter ska ha en budget i balans.	Intern uppföljning (källa: Årsredovisning). Avvikelser 2023, jämfört med budget. De större negativa avvikelserna finns inom vård- och socialavdelningen samt inom teknik- och infrastrukturavdelningen.																														
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>(mkr)</th> <th>Avvikelse</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kommunfullmäktige pol org</td> <td>+ 0,2</td> </tr> <tr> <td>Revision</td> <td>+ 0,0</td> </tr> <tr> <td>Valnämnd</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Överförmyndarnämnd</td> <td>+ 0,1</td> </tr> <tr> <td><i>Kommunstyrelsen</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td>-Ks politisk org</td> <td>+ 0,4</td> </tr> <tr> <td>-Vård- och socialavdelning</td> <td>- 2,3</td> </tr> <tr> <td>- Teknik- och infrastrukturavdelning</td> <td>- 4,4</td> </tr> <tr> <td>-Staben</td> <td>+ 2,8</td> </tr> <tr> <td>-Skol- och barnomsorgsavdelning</td> <td>+ 3,4</td> </tr> <tr> <td>Gemensamma anslag inkl budgeterad brist (24,7 mkr)</td> <td>- 22,5</td> </tr> <tr> <td>Bygg- och miljönämnden</td> <td>- 0,2</td> </tr> <tr> <td>Skatter, finans, centrala poster</td> <td>+ 8,8</td> </tr> <tr> <td>Totalt</td> <td>- 13,7</td> </tr> </tbody> </table>	(mkr)	Avvikelse	Kommunfullmäktige pol org	+ 0,2	Revision	+ 0,0	Valnämnd	-	Överförmyndarnämnd	+ 0,1	<i>Kommunstyrelsen</i>		-Ks politisk org	+ 0,4	-Vård- och socialavdelning	- 2,3	- Teknik- och infrastrukturavdelning	- 4,4	-Staben	+ 2,8	-Skol- och barnomsorgsavdelning	+ 3,4	Gemensamma anslag inkl budgeterad brist (24,7 mkr)	- 22,5	Bygg- och miljönämnden	- 0,2	Skatter, finans, centrala poster	+ 8,8	Totalt	- 13,7
(mkr)	Avvikelse																														
Kommunfullmäktige pol org	+ 0,2																														
Revision	+ 0,0																														
Valnämnd	-																														
Överförmyndarnämnd	+ 0,1																														
<i>Kommunstyrelsen</i>																															
-Ks politisk org	+ 0,4																														
-Vård- och socialavdelning	- 2,3																														
- Teknik- och infrastrukturavdelning	- 4,4																														
-Staben	+ 2,8																														
-Skol- och barnomsorgsavdelning	+ 3,4																														
Gemensamma anslag inkl budgeterad brist (24,7 mkr)	- 22,5																														
Bygg- och miljönämnden	- 0,2																														
Skatter, finans, centrala poster	+ 8,8																														
Totalt	- 13,7																														

Resultatuppdrag	Uppföljning
Bostadsverksamhetens resultat ska förbättras och på sikt generera ett årligt nettoöverskott på minst fem procent.	Intern uppföljning (källa: Årsredovisning). 2023: -8,1 miljoner kronor (2022: -7,1 mnkr)
Kostnadstäckningsgraden för tillsynspersonal inom bygg och miljö ska uppgå till minst 50 %.	Intern uppföljning (källa: verksamhetssystem). 2023: 51 % (2022: 64 %)

Staben har utarbetat en åtgärdsplan för en ekonomi i balans som antagits av kommunstyrelsen (ks § 117/2023). Beslutet innebär att kommunen senast inför 2027 ska budgetera ett resultat om minst en procent av skatte- och statsbidragsintäkter. Till det första kommunstyrelsesammanträdet 2024 har vård- och socialavdelning, skol- och barnomsorgsavdelning samt teknik- och infrastrukturavdelningen i uppdrag att föreslå åtgärdsplaner för att hantera de ekonomiska utmaningarna. För teknik- och infrastrukturavdelningen handlar det om att affärsverksamheten på sikt ska generera ett årligt överskott med fem procent. Övriga två avdelningar ska ge förslag på hur de ska nå en ekonomisk nivå som är i linje med de kommuner som utifrån ett ekonomiskt perspektiv är mest lika Bräcke kommun.

Samtliga kommunens avdelningar arbetar med att hitta effektiviseringar som kan leda till lägre kostnader. Ekonomiska uppföljningar genomförs på arbetsplatsträffar och enhetsträffar. För att stödja verksamheterna kommunicerar ekonomifunktionen löpande vad som händer i omvärlden och erbjuder internutbildningar utifrån efterfrågan i organisationen. Funktionen stödjer även verksamheterna med att hitta relevanta jämförelsetal för uppföljning.

Kommunen har tillsatt resurser för att genomföra de åtgärder som kommundellegationen har beviljat statsbidrag för. Under året har kommunfullmäktige (kf § 44/2023) beslutat att Furugränd 6 ska rivas istället för Olandohuset som har sålts. Ändringen av objekt är godkänd av kommundellegationen. I slutet av augusti 2023 lämnade kommunen in en delredovisning till kommundellegationen, vilket är i linje med de direktiv som kommunen har fått. Kommundirektören har utsett en styrgrupp som träffas varannan vecka för att följa den fortsatta processen.

Bygg- och miljöförvaltningen prioriterar inkommande ärenden, planerad tillsyn och kontroll inom taxefinansierad verksamhet.

Teknik- och infrastrukturavdelningen arbetar aktivt för att affärsverksamheten med industri- och affärslokaler, övriga lokaler samt hyresbostäder ska nå ett överskott på fem procent. För närvarande prioriteras att lokaler ska ha rätt hyresnivåer samt att nå en rimlig vakansgrad på bostadsbeståndet.

Inom vård- och socialavdelningen genomförs ett systematiskt arbete med ekonomiska analyser. Bland annat genomförs enhetsmöten med varje enhetschef inom äldreomsorgen, för att följa upp ekonomi och utveckling, i syfte att nå en mer kostnadseffektiv verksamhet.

Mål 10 - Bräcke kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Organisationen Bräcke kommun är kommunens största arbetsgivare. Kompetensförsörjning är en nyckelfråga för att kunna upprätthålla vår gemensamma välfärd. Bräcke kommun ska vara ett föredöme vad gäller ledarskap och medarbetarskap. Personalen ska uppleva att kommunen som arbetsplats präglas av delaktighet, mångfald och respekt. Arbetsmiljön ska kontinuerligt förbättras och kompetensutveckling ska uppmuntras.

Analys och bedömning av målet

 Målet är inte uppnått.

Sjukfrånvaron är även för 2023 på en högre nivå än det mål som kommunen har. Efter att pandemin upphört finns det inte längre några nationella krav på att medarbetare behöver sjukskriva sig vid förkylningssymtom. Att sjukfrånvaron ändå inte har sjunkit mer än marginellt kan bero på att det generellt i samhället finns en ökad medvetenheten efter pandemin, kring smittorisker. Kommunen har löpande uppföljning av korttidsfrånvaron. För medarbetare som är långtidssjukskrivna görs uppföljning av kommunen i samråd med både Försäkringskassa och företagshälsovården.

HME står för Hållbart medarbetarengagemang och mäter såväl nivån på medarbetarnas engagemang som chefernas och organisationens förmåga att ta tillvara på och skapa engagemang. HME-index består av nio frågor som tillsammans bildar ett totalindex för Hållbart medarbetarengagemang och tre delindex; Motivation, Ledarskap och Styrning. Frågorna besvaras på en skala 1 - 5 där 1 är stämmer mycket dåligt och 5 är stämmer mycket bra. Resultaten på varje fråga omvandlas sedan till ett index med skala 0 - 100. Totalindex formas som ett medelvärde av de nio frågorna. Ett högt värde indikerar en hög nivå på hållbart medarbetarengagemang. För att öka medarbetarengagemanget görs till exempel satsningar på det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Resultatuppdrag	Uppföljning
Sjukfrånvaron ska inte överstiga 6,5 %.	Intern uppföljning (källa: verksamhetssystem) 2023: 8,16 % (2022: 8,20 %)
Medarbetarengagemang (HME). Totalindex ska förbättras.	Kolada (källa: intern uppföljning enkät) 2023: 77 (2022: 76)
Andelen heltidsarbetande med månadslön ska öka.	Kolada (källa: SKR novemberstatistik) 2023: Statistiken publiceras v 14 (2022: 69 %).

Kompetensförsörjning är en nyckelfråga i kommunen och en viktig åtgärd är att erbjuda studenter praktikplatser. Bygg- och miljöförvaltningen erbjuder till exempel elever inom yrkeshögskolan LIA-plats (Lärande i arbete) i den mån det är möjligt. Vård- och socialavdelningen har avtal med Mittuniversitetet (MIUN), för att ta emot elever från sjuksköterskeprogrammet och från socionomprogrammet samt med Jämtlands Gymnasieförbund (JGY) för att erbjuda praktikplatser till undersköterskeelever. Under året har IFO haft två studenter, en på vårterminen och en under höstterminen. Det har resulterat i att en av dem nu är vikarie på enheten. Inom vård och omsorg har två socionomstudenter haft sin praktik inom särskilt boende. En av dem kommer vikariera som enhetschef under 2024.

I början av året sammanställde samtliga avdelningar en årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet, vilket är i linje med de nya rutiner som har tagits fram. Avdelningarnas årliga uppföljning sammanställdes därefter till en årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet för hela kommunen. Uppföljningen godkändes av kommunstyrelsen i mars 2023 (ks § 68/2023).

Kommunens avdelningar och enheter har social och organisatorisk arbetsmiljö som stående punkter på arbetsplatsträffar och i samband med skyddsronder. Delar av staben har prövat den arbetsmiljöenkät, gällande organisatorisk och social arbetsmiljö, som kommer att användas i organisationen med start våren 2024.

Kommunen har ett flexibelt förhållningssätt till distansarbete med beaktande av verksamhetens behov.

Inom vård och omsorgs ledningsgrupp har det varit mycket fokus på vikten av en bra arbetsmiljö för att kunna attrahera, rekrytera och behålla personal. Inom alla enheter har dialoger förts om vikten av gott bemötande och god introduktion av vikarier.

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

Fullmäktige beslutade under 2015 om finansiella riktlinjer och verksamhetsspecifika riktlinjer för god ekonomisk hushållning i Bräcke kommun (kf § 16/2015). De finansiella riktlinjerna anger att kommunens ekonomiska resultat i genomsnitt ska uppgå till minst en procent av skatter och statsbidrag under perioden 2015 – 2024 samt att kommunens långfristiga låneskuld årligen ska minska.

För perioden 2015 – 2023 har resultatet i genomsnitt uppgått till minus 0,53 procent av skatter och generella statsbidrag. Under 2023 har kommunens långfristiga låneskuld minskat med fyra miljoner kronor men sammantaget görs bedömningen att de finansiella riktlinjerna för god ekonomisk hushållning, inte har uppnåtts.

(mkr)	Genomsnitt				
	2015 - 2023	2023	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkning -	2,2	- 13,7	5,1	- 17,3	- 10,9
Realisationsvinster och justeringar -	0,5	2,3	- 0,1	- 0,1	- 0,5
Balanskravsresultat	- 2,7	- 11,4	5,0	- 17,4	- 11,4
Skatter och statsbidrag	471,9	517,2	500,8	482,5	472,4
Resultatets andel av skatter och statsbidrag	-0,53%	-2,20%	1,00%	-3,61%	-2,41%

Intäkts- och kostnadsutveckling

(mkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter	145,2	141,6	130,7	135,7	138,4
Förändring %	2,5%	8,3%	-3,7%	-2,0%	-14,0%
- varav statliga bidrag o ersättningar	39,4	42,4	43,9	45,0	56,6
Verksamhetens kostnader	-639,8	-604,0	-603,1	-592,1	-581,3
Förändring %	5,9%	0,1%	1,9%	1,9%	-2,0%
Avskrivningar	-30,4	-29,1	-24,2	-24,6	-20,9
Verksamhetens nettokostnader	-525,0	-491,5	-496,6	-481,0	-463,8
Förändring %	6,8%	-1,0%	3,2%	3,7%	7,3%

Verksamhetens nettokostnader har under året ökat med 6,8 procent. Intäkterna har ökat med 2,5 procent och kostnaderna har ökat med 5,9 procent. I posten avskrivningar ingår avskrivningar på finansiell leasing för fastigheter och fordon.

Intäktsutveckling		Förändring %	
(mnkr)	2023	2022	jmf föreg år
Försäljning	8,0	7,8	2,6%
Taxor och avgifter	37,5	34,0	10,1%
Hyror	42,0	39,1	7,4%
Bidrag	42,7	46,6	-8,4%
Försäljning verksamhet mm	15,1	14,1	6,8%
Verksamhetens intäkter	145,2	141,6	

De större förändringarna återfinns inom posten taxor och avgifter som har ökat med 3,5 miljoner kronor, främst inom VA och för hyresintäkter som har ökat med 2,9 miljoner kronor. Riktade statsbidrag inom vård och omsorg har minskat med 2,6 miljoner. Den ersättning för sjuklönekostnader utöver det normala som kommunen fick med anledning av pandemin, upphörde den 31 mars 2022 och det har för 2023 inneburit minskade intäkter med 1,2 miljoner kronor. Den statliga ersättningen för personlig assistans har minskat med två miljoner kronor sen föregående år. På plussidan när det gäller bidrag, finns det statliga stödet för rivningar av fastigheter som uppgått till nästan tre miljoner kronor under året. I ökningen för försäljning av verksamhet ingår försäljningar av anläggningstillgångar med 0,8 miljoner kronor, jämfört med 0,1 miljoner föregående år.

Kostnadsutveckling		Förändring %	
(mnkr)	2023	2022	jmf föreg år
Personalkostnader	386,8	372,3	3,9%
Köp av huvudverksamhet	107,1	86,3	24,1%
Lämnade bidrag	17,4	17,0	2,4%
Lokaler, hyra och leasing	2,1	1,5	40,0%
Underhåll, material och övr fastighetskostnader	20,7	22,1	-6,3%
Övriga tjänster och övriga kostnader	105,7	104,8	0,9%
Verksamhetens kostnader	639,8	604,0	

Lönekostnaderna har totalt ökat med 2,7 miljoner kronor medan kostnaderna för personalomkostnadspålägget (PO-pålägget), pensionsförsäkringar och pensionsutbetalningar ökat med nästan tolv miljoner konor. Pensionskostnaderna har ökat, både på grund av det nya avtalet men också på grund av inflationsuppräknings.

Kostnader för köp av huvudverksamhet (entreprenader och tjänster) har ökat med nästan 21 miljoner kronor. I stort sett beror hela ökningen på att kommunen nu köper VA- och renhållningsverksamhet från Vatten och miljöresurs Mitt AB. Motsvarande minskade kostnader för de verksamheterna ligger fördelade inom främst personalkostnader (-6,7 mnkr), underhåll, material och övriga fastighetskostnader (-3,8 mnkr) samt övriga tjänster och övriga kostnader (-6,5 mnkr).

I stort sett har kostnader inom alla verksamheter ökat på grund av den höga inflationen. Större förändringarna är till exempel att kostnaden för externa lokalhyror ökat med 0,6 miljoner kronor. I posten underhåll, material och övriga fastighetskostnader ingår en ökning av kostnader med 2,3 miljoner kronor. Övriga tjänster och övriga kostnader har om man undantar VA- och renhållningsverksamheten ökat med 7,4 miljoner kronor. I den posten ingår till exempel kostnader för skolskjutsar som ökat med 1,2 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Budgetföljsamhet

Under 2023 har kommunen budgeterat ett 0-resultat. I budgeten inryms då en brist på 24,7 miljoner kronor för att nå resultatmålet. Nedan redovisas utfall per den 31 december och avvikelse mellan utfall och budget.

(mnkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse	
Kommunfullmäktige pol org	0,5	0,7		0,2
Revision	0,8	0,8	-	0,0
Valnämnd	-	-		-
Överförmyndarnämnd	0,9	1,0		0,1
<i>Kommunstyrelsen</i>				
-Ks politisk org	2,8	3,2		0,4
-Vård- och socialavdelning	223,2	220,9	-	2,3
- Teknik- och infrastrukturavdelning	34,9	30,5	-	4,4
-Staben	33,7	36,5		2,8
-Skol- och barnomsorgsavdelning	151,4	154,8		3,4
Gemensamma anslag inkl budgeterad brist (24,7 mkr)	66,1	43,6	-	22,5
Bygg- och miljönämnden	3,5	3,3	-	0,2
Skatter, finans, centrala poster	- 504,1	- 495,3		8,8
Totalt	13,7	- 0,0	-	13,7

Kommunen redovisar ett resultat för 2023 på minus 13,7 miljoner kronor.

Kommunfullmäktige, överförmyndarnämnden och kommunstyrelsen politisk organisation redovisar mindre överskott som framför allt beror på lägre kostnader för arvoden och PO-pålägget samt lägre kostnader för det system som hanterar och live-sänder kommunfullmäktiges sammanträden.

Vård- och socialavdelningen redovisar en negativ avvikelse, främst på grund av högre personalkostnader och inhyrd personal. Både inom särskilt boende och inom hemtjänsten har det varit flera personalkrävande ärenden. Det har dessutom kommit in fler beslutade timmar, vilket gjort att behovet ökat inom hemtjänsten. Inom HSL har verksamheten, på grund av svårigheter att rekrytera, tvingats till tjänsteköp av sjuksköterskor och även rehabpersonal. Inom IFO har framför allt kostnader för familjehemsplaceringar och för institutionsvård vuxna ökat.

Teknik- och infrastrukturavdelningen redovisar ett stort underskott. Delvis beror det på att avskrivningskostnader och internräntor inte varit budgeterade fullt ut (1,2 mnkr). Ansvaret för dagvattenbrunnar har övergått i kommunal regi, vilket inneburit en kostnad som inte varit budgeterad. Reparationer och underhåll av lokaler och bostäder, har blivit dyrare än planerat,

främst på grund av vattenskadorna. Även kostnaden för implementering av det nya fastighetssystemet har varit högre än budgeterat. Delvis har underskottet vägts upp av att hyresintäkterna blivit högre än budgeterat.

Staben redovisar ett överskott mot budget. Inom IT-enheten har det varit en del vakanser under hela året, vilket gjort att personalkostnaderna blivit lägre. Även vissa licenskostnader har blivit billigare på grund av att man nu periodiserat kostnaderna över flera år. Kostnaderna för e-arkiv har blivit lägre än budgeterat och personal- och ekonomienheten säljer tjänst för ekonomiadministration till bolagen, vilket inneburit ett överskott jämfört med budget.

Skol- och barnomsorgsavdelningens överskott beror till stor del på vakanser inom administrationen och att kostnader för kompetensutveckling har varit lägre. Avdelningen har också fått ytterligare riktade statsbidrag utöver det som budgeterats och den förändringsresa som påbörjats inom avdelningen har också bidragit. Skolskjutsarna har blivit betydligt dyrare, främst på grund av indexuppräknningar med anledning av den höga inflationen.

Inom gemensamma anslag ligger förutom den budgeterade bristen med 24,7 miljoner kronor, negativa avvikelser för färdtjänst med -0,4 miljoner kronor (för lågt budgeterat och ett högre resande), räddningstjänst med -0,4 miljoner kronor (extra obudgeterat investeringsbidrag) och bostadsanpassning med -0,6 miljoner kronor (fler kostsamma ärenden)

Pensionsutbetalningarna har varit 2,6 miljoner kronor lägre och kostnaden för gymnasieutbildning 0,1 miljoner kronor lägre än budgeterat. Budgeten på 0,5 miljoner kronor för utveckling och struktur har inte använts och för övriga gemensamma resurser redovisas ett överskott med 0,4 miljoner kronor.

Bygg- och miljönämnden redovisar ett underskott, som i huvudsak förklaras med att verksamheten alkohol- och tobakshandläggning varit obudgeterad. Kostnader kopplat till förvaltningens IT-system och leasingbilar har varit högre än budget. De negativa avvikelserna vägs till viss del upp av lägre kostnader för köp av verksamhet (anlitande av stadsarkitekt) samt att övriga verksamhetskostnader har varit lägre. Handläggningen av bostadsanpassning redovisar ett överskott som beror på att intäkten (Ånge kommuns andel av kostnaden) inte varit budgeterad.

Inom finansieringen består avvikelserna av flera delar. Skatteunderlagsprognosen visar positiva slutavräkningar men framför allt har de generella statsbidragen blivit betydligt högre än budgeterat. Inom finansiella poster har ränteintäkterna blivit bättre än förväntat medan räntekostnaderna blivit högre, både på grund av den nyupplåning som gjordes 2022 men också för att den finansiella posten avseende pensionsskulden blivit betydligt högre än budgeterat. Avstämningen av pensionsavsättningar har också blivit högre än budgeterat, vilket framför allt beror på den höga inflationen. På grund av rivningar av fastigheter finns här också kostnader för utraneringar med 3,1 miljoner kronor, som inte varit budgeterade.

Prognossäkerhet

Totalt redovisar kommunens verksamheter en negativ avvikelse mellan utfall och prognos på 0,7 miljoner kronor.

Nedan redovisas avvikelser mellan utfallet per den 31 december och den helårsprognos som gjordes per den 31 augusti.

(mnkr)	Utfall 2023	Prognos 31/8	Avvikelse	
Kommunfullmäktige pol org	0,5	0,6		0,1
Revision	0,8	0,8	-	0,0
Valnämnd	-	0,0		0,0
Överförmyndarnämnd	0,9	1,0		0,1
<i>Kommunstyrelsen</i>				-
-Ks politisk org	2,8	2,9		0,1
-Vård- och socialavdelning	223,2	226,1		2,9
- Teknik- och infrastrukturavdelning	34,9	32,2	-	2,7
-Staben	33,7	35,6		1,9
-Skol- och barnomsorgsavdelning	151,4	150,9	-	0,5
Gemensamma anslag inkl budgeterad brist (24,7 mkr)	66,1	66,1	-	0,0
Bygg- och miljönämnden	3,5	3,4	-	0,1
Skatter, finans, centrala poster	- 504,1	- 506,6	-	2,5
Totalt	13,7	13,0	-	0,7

De större avvikelserna finns inom kommunstyrelsens verksamheter och inom finansieringen.

Vård- och socialavdelningen redovisar ett utfall som är 2,9 miljoner kronor bättre än prognosen. Till stor del beror det på att kurser och utbildningar som varit planerade under hösten inte genomförts. Poster som har blivit dyrare än prognostiserat är bemanningspersonal, både inom rehab och inom HSL och kostnader för leasingbilar inom hemtjänsten. Både kostnaderna för barn- och ungdomsplaceringar, familjehem och ekonomiskt bistånd har blivit lägre än prognostiserat och det har kommit in något mer intäkter från Migrationsverket än beräknat.

Teknik- och infrastrukturavdelningen redovisar ett utfall som är 2,7 miljoner kronor sämre än augustiprognosen. Inom bostadsverksamheten har implementeringen av det nya fastighetssystemet kostat mer än prognostiserat. I prognosen togs höjd för högre driftkostnader på bostadsfastigheterna men där har utfallet under hösten blivit lägre än prognostiserat. Inom verksamheterna lokaler har hyresintäkterna blivit lägre än prognosen visade.

För staben är utfallet 1,9 miljoner kronor bättre jämfört med augustiprognosen. Dels beror det på vakanser, främst inom IT-enheten men även på att fleråriga licensavgifter nu har periodiserats över flera år. Det har blivit högre kostnader för pensionsförsäkringspremier som inte var kända i prognosen.

Skol- och barnomsorgsavdelningen redovisar ett utfall som är 0,5 miljoner kronor sämre än augustiprognosen, vilket främst beror på att det har krävts ytterligare resurser inom undervisningen och att kostnaderna för skolskjutsar blivit högre. Samtidigt redovisas det mindre överskott inom andra verksamheter, främst beroende på vakanser.

Finansieringen, det vill säga skatter, finans och övriga centrala poster, redovisar ett utfall som är 2,5 miljoner kronor sämre än i augustiprognosen. Skatte- och statsbidragsintäkter har blivit bättre medan kostnaderna för pensioner blivit ännu högre än prognostiserat. I prognosen var inte heller kostnaden med för utrangering av de fastigheter som rivits under året.

Låneskuld och stora investeringsbehov

Under perioden 2012 - 2021 har kommunen minskat sin långfristiga låneskuld med drygt 67 miljoner kronor. För att klara av att hantera investeringarna gjordes under 2022 en nyupplåning med 20 miljoner kronor. Det innebär att kommunens långfristiga låneskuld vid ingången av 2023 uppgick till 190,7 miljoner kronor.

Under året har investeringar finansierats, både med egna medel och med det bidrag som kommunen fått förskotterat från Kommundelegationen. Efter årets amorteringar uppgår låneskulden per den 31 december 2023 till 186,7 miljoner kronor.

(mkr)	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Låneskuld	186,7	190,7	176,2	180,9	185,7

Likviditet

Kommunen ska ha en god betalningsberedskap, vilket innebär att det minst bör finnas tillgängliga likvida medel motsvarande cirka en månads löpande utgifter för innevarande budgetår.

Av kommunens likvida medel är 62,5 miljoner kronor placerade på bankkonto i Swedbank och resterande 3,1 miljoner kronor på virkeslikvidkonto i Norra Skog.

	Kommun		Koncern	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Likvida medel	65,6	89,5	78,8	98,0
Likviditet	85,8%	94,5%	95,7%	99,1%

Soliditet

Soliditeten anger kommunens betalningsförmåga på lång sikt. Ju högre soliditet desto starkare långsiktig finansiell handlingsberedskap. De faktorer som påverkar soliditeten är resultatutvecklingen och tillgångarnas förändring. En låg soliditet ökar risken för finansiella problem. Risken att behöva göra nyupplåning ökar och i och med att kommunens kreditvärdighet försämras kan det innebära sämre lånevillkor med högre låneräntor.

	Kommun		Koncern	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Soliditet	8,3%	10,7%	6,6%	9,6%
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser	-24,4%	-21,6%	-23,6%	-21,7%

Investeringar och avskrivningar

Generellt kan man säga att för att avskrivningskostnaderna inte ska öka, bör de årliga nettoinvesteringarna under lång tid ligga på samma nivå eller lägre än avskrivningskostnaderna.

Under 2023 har investeringsvolymen ökat jämfört med tidigare år. Det beror bland annat på högre kostnader för både arbeten och material men det beror också på pågående investeringar med anledning av det bidrag som kommunen fått från Kommundelegationen.

(mnkr)	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Nettoinvesteringar	28,2	20,9	15,1	20,1	13,2	11,8	24,7

Kommunens totala kostnader för avskrivningar uppgår till 30,4 miljoner kronor. Finansiella leasingavtal innebär att fastigheter och fordon belastas med avskrivningar istället för hyres/leasingkostnader.

Kommunens avskrivningar (mnkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Avskrivningar på materiella anläggnings-tillgångar	20,7	20,0	20,2	21,5	19,0
Avskrivningar på finansiella anläggnings-tillgångar, hyresavtal	6,6	6,6	2,1	1,8	1,6
Avskrivningar på finansiella anläggnings-tillgångar, billeasing	3,1	2,5	1,9	1,3	0,3
Summa avskrivningar	30,4	29,1	24,2	24,6	20,9

Nettokostnadsavvikelser

SKR sammanställer årligen kommuners nettokostnadsavvikelser. Sammanställningen omfattar totalt sju stycken nyckeltal (så kallad kärnverksamhet) som kommunerna har ansvar för. Nettokostnadsavvikelser definieras som avvikelse i kronor per invånare mellan nettokostnad och referenskostnad. Nettokostnad är bruttokostnad minus bruttointäkt inom respektive verksamhet.

Referenskostnaden är den förväntade kostnaden för Bräcke kommun inom respektive verksamhet, baserat på de olika delfunktionerna i kostnadsutjämningsystemet i riket. Positiva värden indikerar ett högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat.

Redovisningen av nettokostnadsavvikelser sker i juni avseende föregående år baserat på inrapporterat räkenskapsammandrag.

	2022	2021	2020	2019	2018
Äldreomsorg	3 441 kr	4 404 kr	3 215 kr	3 136 kr	3 228 kr
LSS och SFB	- 92 kr	- 185 kr	386 kr	- 140 kr	- 231 kr
Individ- och familjeomsorg	692 kr	1 696 kr	2 147 kr	1 103 kr	1 120 kr
Grundskola F-9	1 870 kr	2 607 kr	2 757 kr	2 104 kr	1 440 kr
Förskola	- 43 kr	- 144 kr	- 579 kr	- 588 kr	- 241 kr
Fritidshem	320 kr	438 kr	250 kr	187 kr	122 kr
Gymnasieskola	- 575 kr	- 533 kr	- 629 kr	- 400 kr	277 kr

LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade)

SFB (assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken)

källa: www.kolada.se

Känslighetsanalys

I nedanstående sammanställning redovisas hur ett antal faktorer påverkar kommunens ekonomi.

Förändring av befolkning, skatte- och statsbidragsintäkter (100 personer)	+/-	7,6 mkr
Löneökningar med en procent för kommunens anställda, inkl PO	+	3,6 mkr
Övriga verksamhetskostnader, ökning med en procent	+	3,3 mkr
Förändrad kommunalskatt med en krona	+/-	14,0 mkr
Ränteförändring med en procent (på lån som förfaller inom ett år)	+/-	0,3 mkr
Höjning av taxor och avgifter med en procent	+	0,4 mkr

Balanskravsresultat

Det lagstadgade balanskravet är en minimivå som innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. Vid beräkning av balanskravet ska bland annat realisationsvinster frånräknas. I balanskravsutredningen visas om kravet är uppfyllt. Enligt balanskravet ska negativa resultat återställas senast tre år efter det att resultatet uppkommit. Kommunfullmäktige får dock besluta att inte reglera ett negativt resultat om det finns synnerliga skäl. Synnerliga skäl ska omfatta både budget och utfall. Exempel på synnerliga skäl kan vara större omstruktureringskostnader av engångskaraktär i syfte att uppnå god ekonomisk hushållning.

Under åren 2020 och 2021 redovisade kommunen minusresultat på totalt 28,8 miljoner kronor. Efter kommunens positiva resultat 2022, kunde fem miljoner återställas.

Kommunstyrelsen har i november 2023 beslutat om en inriktning att samtliga nedskrivningar och rivningskostnader på Gällö skolområde och övriga nedskrivningar med anledning av kommundelegationens stöd, ska hanteras utanför balanskravet. Motiveringen är att de åtgärder som kommunen fått bidrag för att genomföra, syftar till att nå en ekonomi i balans (ks § 210/2023).

Balanskravsutredning

(mkr)	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Periodens resultat enligt resultaträkning	- 13,7	5,1	- 17,3
Reducering av samtliga realisationsvinster	- 0,8	- 0,1	- 0,1
Justering av realisationsvinster enl undantagsmöjlighet	-	-	-
Justering av realisationsförluster enl undantagsmöjlighet	3,1	-	-
Orealiserade förluster i värdepapper	-	-	-
Justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper	-	-	-
<i>Årets resultat efter balanskravsjusteringar</i>	- 11,4	5,0	- 17,4
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-
Balanskravsresultat	- 11,4	5,0	- 17,4

Minusresultatet för 2023 innebär att det ackumulerade minusresultatet ökat till minus 35,2 miljoner kronor.

Akkumulerat balanskravsresultat

(mnkr)	2023
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	- 23,8
- varav från 2020	- 6,4
- varav från 2021	- 17,4
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredning	- 11,4
+ Synnerliga skäl att inte återställa	-
+ Synnerliga skäl för att återställa över längre tid	-
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	- 35,2
UB synnerliga skäl som ska återställas över längre tid	-
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat	- 35,2
- varav från år 2020, att återställa senast år 2023	- 6,4
- varav från år 2021, att återställa senast år 2024	- 17,4
- varav från år 2023, att återställa senast år 2026	- 11,4

Kommunfullmäktige har hittills inte fattat några beslut om hur och när de negativa resultaten ska kunna återställas. Kommunstyrelsen har dock i maj 2023 antagit styrdokumentet "Åtgärdsplan för en ekonomi i balans" (ks § 117/2023). Enligt åtgärdsplanen är målet att inför budget år 2027, nå ett resultat om minst en procent av skatter- och statsbidragsintäkter, för att då kunna börja hantera det ackumulerade balanskravsunderskottet.

Väsentliga personalförhållanden

Grundvärderingar

Allt personalarbete har utgått från kommunens grundvärderingar. Dessa har byggt på delaktighet, jämställdhet, ledarskap, medarbetarskap, mångfald, välbefinnande och hälsa. Grundvärderingarna har säkerställts genom ständigt fokus på koncernnyttan, en öppen organisation och samverkan mellan medarbetare, chefer och fackliga företrädare.

Ledarskap

Fyra chefsdagar har genomförts. Under våren har dagarna innehållit information om informationssäkerhet och totalförsvaret, workshop på temat attraktiv arbetsgivare samt information från kommunövergripande funktioner, bland annat gällande personal- och ekonomifrågor. Därutöver har ett tema kring arbetsmiljö och rehabilitering genomförts med stöd från kommunens företagshälsovård. Under hösten fortsatte insatsen från företagshälsovården med konflikthantering och rehabiliteringsarbetet då även Försäkringskassan och regionens rehabiliteringskoordinator var inbjudna för att beskriva sina roller i rehabiliteringsarbetet.

Vård- och socialavdelningen fick en ny avdelningschef från mars och biträdande avdelningschef från januari. Chefshandledning i olika former och på olika nivåer, både för avdelningschefer men även för enhetschefer har pågått under året. Mycket av årets arbete har kretsat kring att få en struktur och en bra arbetsmiljö för cheferna inom avdelningen. Tre enhetschefer har slutat och nya har rekryterats. Kulturfrågor och hur en effektivare organisation ska skapas har diskuterats systematiskt under året och projekt har initierats för att åstadkomma förändring. Effekterna av arbetet kan förväntas under kommande år. Inom sociala enheten är det fortsatt stabilt inom chefskollektivet. En enhetschef har, under året, efter nio år slutat medan resterande har varit

anställda mellan 8 - 10 år på sina chefstjänster. Det medför stabilitet och skapar en trygg organisation. Två enhetschefer har i slutet på året påbörjat chefshandledning.

För stabens del, har kommundirektör och chefer på staben möte varje vecka för att, dels skapa en gemensam lägesbild avseende situationen på staben, dels förbereda och fånga frågeställningar som ska lyftas på ledningsgrupp eller till kommunstyrelsens presidium.

Teknik och infrastrukturavdelningen har under året haft regelmässiga veckovisa avstämningsmöten inför de löpande uppdragen. Uppföljning av investeringsläget har genomförts varje månad och långsiktig planering har genomförts kvartalsvis. Avdelningens chefer har deltagit på de centralt planerade chefsdagarna. Under 2023 har avdelningen även genomfört nyrekryteringar av fastighetsförvaltare, bostadshandläggare, administratör för brandskydd och fastighetsförsäkringar samt ytterligare en entreprenadingenjör. Beskrivning och framtagande av nedbrutna mål görs kontinuerligt.

På skol- och barnomsorgsavdelningen finns det elva chefer (sju rektorer, en kökschef, en kulturchef, en elevhälsochef samt en skolchef). Rektorsgruppen liksom övriga chefer på avdelningen har under 2023 varit intakt och senaste chefsrekryteringen var 2021. Två rektorer genomgår rektorsutbildning nu. En rektor går en fortbildningskurs kring att leda i kris och hållbar utveckling och en rektor deltar i ett nätverk på Mittuniversitetet för rektorer på "små" grundskolor. Skolledargruppen träffas varannan torsdag och där ingår även elevhälsochef samt verksamhetsutvecklare.

Inom bygg- och miljöförvaltningen utgör distansledarskap en väsentlig del av ledarskapsarbetet då förvaltningens medarbetare fortsatt arbetar delvis på distans i stor utsträckning. Under året har förvaltningen arbetat med aktiviteter för att utveckla den interna samverkan och gruppdynamiken. Förvaltningschefen slutade sin tjänst i oktober 2023 och en ny chef är på plats från årsskiftet 2023/2024.

Medarbetarskap

Inom vård- och socialavdelningen har arbetsmarknadsenheten, handläggarna inom IFO och öppenvården genomgått extern ärendehandledning under året. Tre förankringsdagar har genomförts, två med enhetschefer inom särskilt boende och hemtjänst samt med skyddsombud och arbetsplatsombud och en med enhetschefer för LSS och personlig assistans. Bemanningsakademien med fokus på kultur och ekonomi har genomförts för medarbetare inom särskilt boende (SÄBO), hemtjänst och LSS. Till all personal inom vård- och omsorgsverksamheter skickas månadsbrev ut med aktuell information som berör deras verksamhet.

Inom skol- och barnomsorgsavdelningen har satsningen på systematiskt kvalitetsarbete fortsatt. Flera av förskolans pedagoger har deltagit i en fortbildningsinsats kring detta. Under en studiedag i augusti 2023 fick all personal på grundskolan delta på en fartfylld föreläsning kring Tourettes syndrom och frågor kring vad som är normalt lyftes av föreläsaren. Kökspersonalen har under året erbjudits fortbildning via Foodix.

Inom bygg- och miljöförvaltningen har ett särskilt fokus riktats på nyrekryterade medarbetare i syfte att bygga upp kompetens och täcka identifierade kunskapsluckor. Under året har förvaltningen fortsatt att arbeta för en hög delaktighet med aktiviteter för att utveckla den interna samverkan och gruppdynamiken.

Teknik- och infrastrukturavdelningen har under året arbetat med att hitta nya arbetssätt med anledning av att driften för VA och renhållningen övergått till Vatten och Miljöresurs Mitt AB. Samarbetsvillkoren har ändrats från att vara gemensamt ansvariga för allt inom teknisk sektor till att inneha en beställarroll.

Delaktighet och inflytande

I slutet av 2023 enades arbetsgivaren och de fackliga organisationerna om ett nytt samverkansavtal. Det blev påskrivet och klart vid årsskiftet och kommer träda i kraft den 1 april 2024. Innan dess kommer gemensamma utbildningar att genomföras av arbetsgivaren tillsammans med fackliga företrädare. En god samverkan innebär att frågor i första hand ska lösas på arbetsplatsträffar, vilket är så nära arbetsplatsen som möjligt. Frågor som är övergripande på avdelningsnivå tas upp på lokal samverkansgrupp och för frågor som gäller hela organisationen finns en central samverkansgrupp.

Kompetens- och personalförsörjning

Inom ramen för kompetensförsörjning har personal från staben, utöver normalt förekommande kompetenspåfyllnad, deltagit på olika möten inom förekommande nätverk.

Vård- och socialavdelningen utbildade språkambudsutbildare under 2022 vilket resulterat i att kommunen internt kunnat utbilda språkambud på flertalet av de särskilda boenden och hemtjänst under året. Sju språkambud har slutfört sin utbildning under 2023 och utbildningsinsatsen fortsätter under 2024 med bland annat LSS. Språkambuden, ska med stöd av enhetschef, arbeta för en språkutvecklande arbetsplats och en bättre kommunikation. Det kan handla om att stödja de som har ett annat modersmål än svenska, att hjälpa kollegor i frågor om vardaglig språkanvändning och säkerställa att information uppfattas av alla medarbetare.

Under året har två medarbetare inom vård och omsorg genomfört instruktörsutbildning i lågaffektivt bemötande och mjukt självskydd. De ska i sin tur under 2024 utbilda fler medarbetare.

Statsbidraget Äldreomsorgslyftet har gjort att kommunen även under 2023 kunnat erbjuda ordinarie personal att vidareutbilda sig till undersköterska. Via statsbidrag utbildar sig en medarbetare i palliativ vård och en till specialistundersköterska. Statsbidraget möjliggör att de till viss del kan studera på betald arbetstid.

HSL har under en längre period varit beroende av bemanningspersonal, både fysioterapeuter, arbetsterapeuter och sjuksköterskor. Där har enheten nu kunnat bemanna med fler ordinarie personal.

Som en åtgärd för att sänka behovet av vikarier hade omvårdnadspersonalen tre semesterperioder under sommaren. Vikariebehovet sjönk på så sätt med en tredjedel och avdelningen klarade att bemanna verksamheterna. Värt att nämna är att avdelningen är fullbemannad med ordinarie personal på IFO utifrån att socionomer är en svårrekryterad yrkesgrupp. Socialtjänsten har under året haft två studenter varav en har stannat i verksamheten som vikarie. Två socionomstudenter har gjort sin praktik med enhetschefer inom särskilt boende och en av dem kommer arbeta inom avdelningen under 2024. Avdelningen har även tagit emot undersköterskeelever som gjort sin praktik inom avdelningens verksamheter.

Inom skol- och barnomsorgsavdelningen är det störst brist på yrken som utbildade förskollärare, fritidslärare samt kockar. Det varierar dock mellan orterna hur behörigheten ser ut. En handlingsplan för strategisk kompetensförsörjning inom skol- och barnomsorgsavdelningen har tagits fram i samverkan med lärarfacken. Några lärare inom grundskolan läser kurser inom läraryftet för att utöka sin behörighet eller specialisera sig mera som till exempel speciallärarutbildning. Det är också några medarbetare som kombinerar arbete med utbildning till förskollärare.

Personal inom bygg- och miljöförvaltningen har deltagit i utbildningar, seminarier och nätverksträffar för kompetenspåfyllnad. Huvuddelen av deltagandet har skett via olika distanslösningar. Ett riktat fokus har lagts på att bygga upp kompetens inom de ansvarsområden som från årsskiftet varit nya för förvaltningen. Bygg- och miljöförvaltningen har under de senaste åren haft en relativt stor omsättning av personal, där mer erfarna medarbetare har ersatts av

nyutbildade. Under året har förvaltningen varit fullt bemannad, men flera medarbetare är relativt nya i yrket vilket medför att förvaltningen fortsatt har ett kompetensglapp att ta hand om.

Teknik- och infrastrukturavdelningen har arbetat fortlöpande under året med kompetensutveckling för att kunna utföra uppdragen. Avdelningschef och bostadshandläggare har genomgått utbildning i hyresjuridik. Fastighetsförvaltaren har genomfört en ledarskapsutbildning och under hösten 2023 påbörjat utbildning till diplomerad fastighetsförvaltare. Den kommer avslutas i mars 2024. Administrativa delar har gått brandutbildning vid räddningstjänsten i Bräcke.

Pensionsreglerna är under en pågående förändring. År 2020 höjdes både den lägsta åldern för att kunna ta ut allmän pension till 62 år samt åldern för hur länge man har rätt att vara kvar på arbetet till 68 år. Samtidigt infördes en så kallad riktålder som kommer att följa medellivslängden och styra pensionsåldrarna framöver. Den regeln gäller från och med 2026. Från och med 2023 kunde arbetstagare tidigast ta ut sin inkomst- och premiepension från 63 års ålder. Det berör de som är födda 1961 och 1962. Åldern för hur länge man har rätt att vara kvar på jobbet höjdes samtidigt till 69 år.

Under året har tolv tillsvidareanställda valt att gå i pension. Fem av dessa personer har valt att ta ut förtida pension. En person av dessa är 66 eller 67 år och har alltså valt att arbeta ett eller två år extra.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljöverket har under våren 2023 gjort sitt återbesök och godkände då kommunens åtgärder och arbete med det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Under våren 2023 gjorde Arbetsmiljöverket en inspektion på två av kommunens skolor, Bräcke skola och Gällö skola. Inspektionen handlade om hot och våld i skolan. Besöket gick bra och arbetsmiljöverket hade endast anmärkningar på ett fåtal punkter som de sen fått skickat till sig under hösten 2023. Punkterna berörde policys, rutiner och riktlinjer som var under revidering.

Den årliga uppföljningen, av det systematiska arbetsmiljöarbetet, har genomförts för första gången av alla enheter i kommunen. De har därefter sammanställts av respektive avdelningschef för att slutligen bli en samlad sammanställning för hela kommunen som har godkänts av kommunstyrelsen (ks § 68/2023). Den årliga uppföljningen visade på en övergripande god arbetsmiljö i kommunen men med ett behov av att bättra på kunskaper kring tillbudsrapportering samt en ergonomigenomgång för kontorsplatser.

Mot bakgrund av den årliga uppföljningen har en utbildning i tillbudsrapporteringssystemet KIA påbörjats för chefer och skyddsombud under hösten 2023 och den kommer fortsätta under vintern 2024. Företagshälsovården har under hösten 2023 fram till januari 2024 genomfört generell ergonomiutbildning i kombination med individuella genomgångar med medarbetare som påtalat behovet i Bräcke och i Kälarne.

Diskriminering och likabehandling

Diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier samt repressalier har under även i år ingått som en naturlig del i det systematiska arbetsmiljöarbetet inom alla verksamheter. Områdena har bland annat ingått i de obligatoriska skydds ronderna.

Lönepolitik

Årets löneöversyn blev klar i samband med löneutbetalningen i maj 2023. I kommunals centrala avtal (HÖK 20) fanns en skrivning att centrala parter skulle fastställa utrymmet för 2023. Övriga avtalsområden hade giltiga centrala avtal.

Inom kommunals avtalsområde blev utfallet en genomsnittlig och generell uppräknig med 1 125 kronor per person, vilket motsvarar 4,2 procent. Inom vårdförbundets avtalsområde blev utfallet i genomsnitt 2,7 procent per person plus att 0,3 procent av lönesumman fördelades ut till de medarbetare som arbetsgivaren bedömt som särskilt yrkesskickliga. Utfallet för tjänstemannafacken (OFR Allmänkommunal verksamhet) blev 3,0 procent och för rehab (fysio- och arbetsterapeuter) 2,9 procent. Inom lärarnas avtalsområde blev utfallet 2,8 procent för legitimerade lärare, 3,2 procent för legitimerade förskollärare och fritidslärare och 2,7 procent för olegitimerad personal. Utfallet för chefskollektivet blev 3,0 procent.

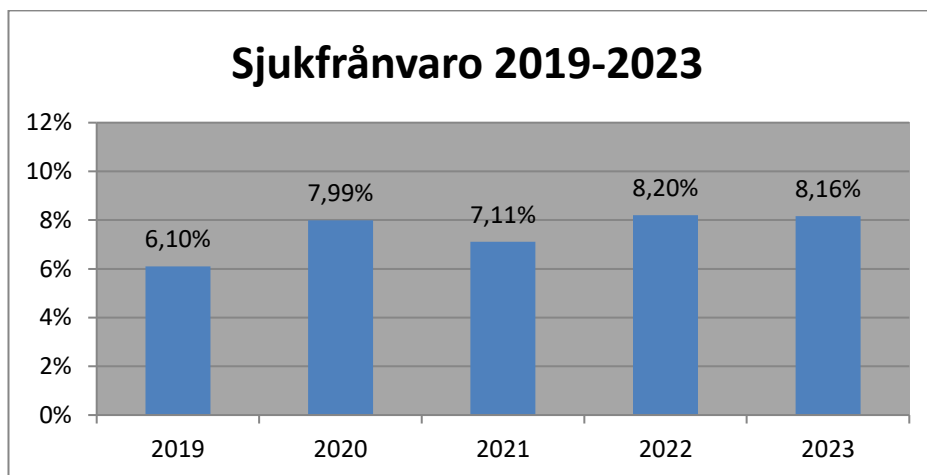
Det totala utfallet för kommunen avseende 2023 års löneöversyn uppgick till 3,57 procent på årsbasis.

Årets lönekartläggning, som baserats på 2023 års löner, fastställdes av kommunstyrelsen i november (ks § 218/2023). Lönekartläggningen kompletterades med en omvärldsanalys där jämförelser gjordes med kommuner i norra Sverige samt i länet. Resultatet av lönekartläggningen blev att kommunstyrelsen beslutade att genomföra lönejustering för en person, utifrån att den interna löneskillnaden inte kunde förklaras.

Personalstatistik

Sjukfrånvaro

Ordinarie arbetstid utgörs av den ackumulerade ordinarie, faktiska arbetstiden för samtliga anställda. För total sjukfrånvaro räknas frånvarodagar på grund av egen sjukdom, rehabilitering och tillfällig sjukersättning.

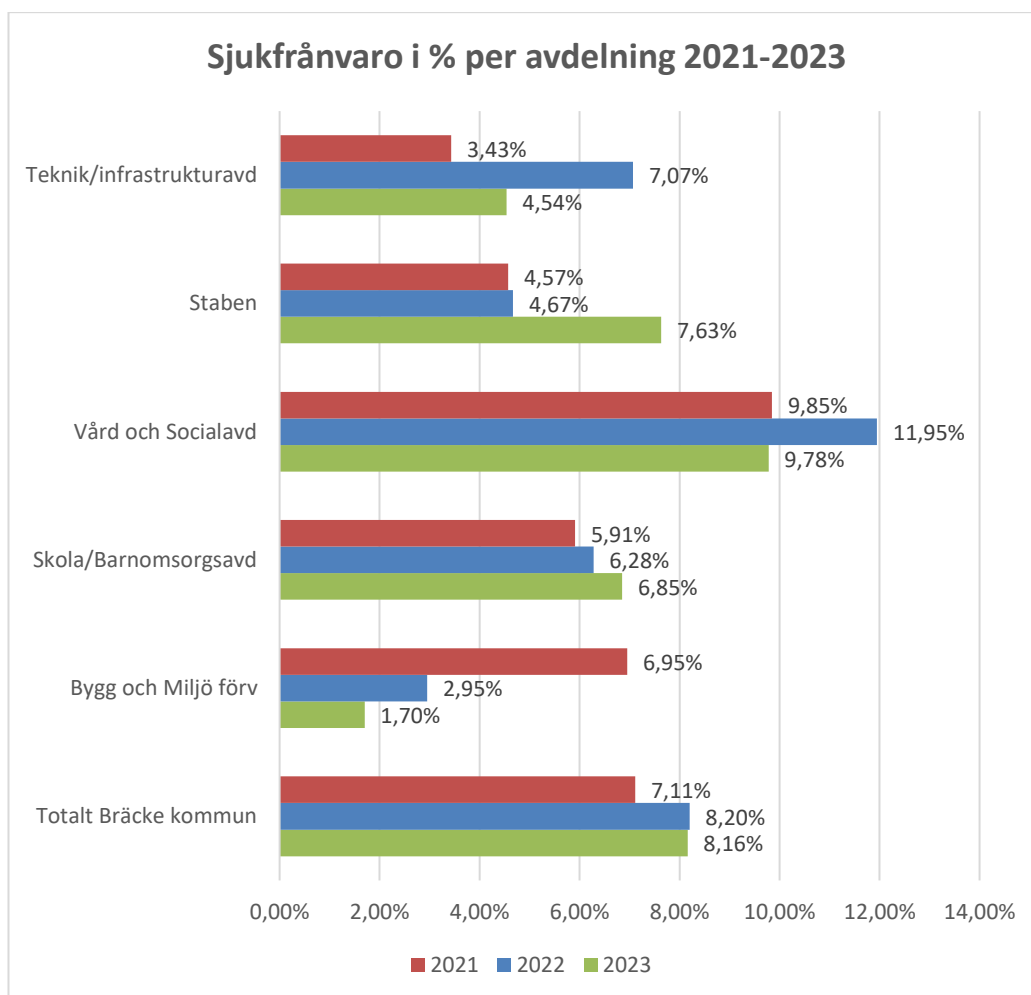

Sjukfrånvaron för 2023 är i nivå med föregående år. Den totala sjukfrånvaron på 8,16 procent motsvarar 105 068 timmars bortfall eller ungefär 54 stycken heltidstjänster. År 2022 motsvarade sjukfrånvaron 106 940 timmar eller 55 stycken heltidstjänster. Bortfallet kompenseras i huvudsak med vikarier.

Sjukfrånvaro, totalt för kommunen (%)	2023	2022
Total sjukfrånvaro	8,16	8,20
Kvinnor	8,75	8,61
Män	5,95	6,70
Upp till 29 år	5,15	4,93
30 - 49 år	8,05	8,70
50 år och äldre	8,82	8,52
Långtidssjuka 60 dagar eller mer av total sjukfrånvaro	41,89	34,61

Den nedbrutna sjukfrånvaron visar mindre förändringar mellan åren. En nedbrytning av långtidssjukfrånvaron visar följande: Vid årsskiftet var antalet långtidssjuka 31 personer vilket är identiskt med siffran för 2022.

Under såväl 2022 som 2023 var nio personer sjukskrivna hela kalenderåret eller längre. Totalt under året har 48 personer varit långtidssjuka i varierande omfattning (hel- eller deltid). Under 2022 var motsvarande siffra 31 personer. I timmar är den långa sjukfrånvaron på samma nivå som 2022 – 37 000 timmar.

Sjukfrånvaron utifrån ett avdelningsperspektiv är ytterligare ett sätt att bryta ned sjukstatistiken. Vid en jämförelse mellan åren är det viktigt att beakta att under 2022 fanns det två avdelningar, vård- och omsorgsavdelningen och sociala avdelningen, som från och med 2023 har slagits samman till en vård- och socialavdelning. Det innebär att statistiken är något missvisande mellan åren, eftersom vård- och socialavdelningens siffror för 2021 och 2022 avser den tidigare vård-

och omsorgsavdelningen. Diagrammet visar att det framförallt är inom staben som sjukfrånvaron har ökat. Inom övriga avdelningar är skillnaderna jämfört med tidigare år marginella.

I underlaget ingår även timanställda. Timanställda har lägre frånvaro från arbetsplatsen än vad månadsavlönade har, eftersom de inte är tillgängliga för nya vikariat när de blivit sjuka. Om timvikarierna räknas bort blir den totala sjukfrånvaron därför högre, 8,5 procent, vilket är samma som 2022. Sjukfrånvaron för månadsanställd personal uppgår då till 10,4 procent på vård- och socialavdelningen.

16 personer har fler än tio sjuktillfällen under 2023. Under 2022 var det 14 personer som hade fler än tio sjuktillfällen. I de fall antalet sjuktillfällen överstiger tio tillfällen under de senaste tolv månaderna utgår karensavdraget vilket innebär att arbetsgivaren ska betala sjuklön från första dagen.

Total frånvaro

Personalen har tagit ut 94,8 procent av årets intjänade semester. Varje medarbetare har i genomsnitt tagit ut 25,6 dagar baserat på det totala antalet månadsanställda exklusive ferieanställda. 2022 uppgick uttaget till 24,7 dagar.

Månadsanställda har totalt haft 22 174 sjukfrånvarodagar under 2023. I genomsnitt motsvarar det 33,88 dagar per anställd (2022: 31,44 dagar).

Frånvarouttag orsakat av föräldraledighet och vård av barn har skett vid totalt 847 tillfällen, varav männens uttag utgör 24,0 procent. I genomsnitt motsvarar uttaget 16,2 dagar per anställd jämfört med 18,4 dagar per anställd året innan.

Ledighet för studier har enligt befintlig statistik i genomsnitt tagits ut med 6,1 dagar per anställd jämfört med 5,5 dagar föregående år.

Semester- och övertidsskuld

Månadsavlönade med semesteranställning hade vid årsskiftet sammanlagt 6 694 outtagna semesterdagar. Det motsvarar ungefär 25,8 årsarbetare, vilket är en liten minskning jämfört med föregående år. Dessutom fanns för dessa grupper outtagen komptid med 1 464 timmar. Det motsvarar ytterligare knappt 1,0 årsarbetare.

Två grupper av anställda behöver normalt inte ersättas när de har semester. Det är ferie- och uppehållsanställda. Anställda med ferielön respektive uppehållslön har 2 192 respektive 385 dagar inestående per den 31 december.

Den outtagna/intjänade semestern och okompenserade mertiden värderas totalt till 15 miljoner kronor inklusive sociala avgifter (2022:15,4 miljoner kronor).

Inom främst vård och omsorg finns ett schemaavtal som innebär att personalen har en timbank. Vid mättillfället (december 2023) hade berörd personal upparbetat 1 367 timmar i timbanken. Det motsvarar i genomsnitt 7,46 timmar/person eller 320 000 kronor i "timbanksskuld".

Jämställdhet

Den 31 december 2023 hade kommunen 645 personer (2022: 666 personer) anställda med månadslön, hel- eller deltid, varav 519 kvinnor och 126 män. Andelen män har minskat från 21,5 procent till 19,5 procent.

Andelen deltidsanställda uppgår till 21 procent, vilket är lägre jämfört med föregående år (2022: 24 %).

Vid årsskiftet fanns 270 personer, varav 66 män, registrerade som timavlönade jämfört med 260 stycken vid samma tidpunkt 2022. Andelen män var 25 procent, jämfört med 20 procent 2022.

Vid årets början var kvinnornas medellön 97,52 procent av männens. Vid årets slut hade den ökat till 100,83 procent. Kvinnornas medellön är 269 kronor högre än männens, jämfört med 800 kronor lägre föregående år. Det är första gången som kvinnornas medellön är högre än männens. Medellönen för alla med månadslön har under året ökat med 1 230 kr, vilket motsvarar 3,9 procent. År 2022 var ökningen 1,35 procent. Ett annat sätt att jämföra löneskillnader mellan kvinnor och män är medianlönen. Kvinnorna hade 1 742 kronor högre medianlön än männen vid årsskiftet 2023, att jämföra med 2022 då kvinnornas medianlön var 1 436 kronor högre än männens.

Anställda

Antalet anställda personer uppgår till följande:

Antal personer	2023	2022
Tillsvidareanställda	568	575
Visstidsanställda (månadslön)	77	91
Vilande anställningar	-20	-15
Totalt (månadsanställda)	645	651
Timanställda (årsarbeten)	59	60

Den rapporterade lönesumman för anställda och förtroendevalda var 259,5 miljoner kronor enligt inrapportering till Skatteverket.

Omräknat till heltider fördelades antalet anställda med månadslön enligt följande:

	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Kommunledning	7,00	7,75	8,00
Staben	34,40	32,00	32,50
Bygg- och miljöförvaltning	16,00	15,10	15,10
Teknik- och infrastrukturavdelning	15,00	26,00	25,00
Skol- och barnomsorgsavdelning	217,13	217,68	222,40
Vård- och omsorgsavdelning	319,39	328,40	307,89
Vilande anställningar	-20,00	-15,00	-3,00
Totalt	588,92	611,93	607,90

Det totala antalet heltider har minskat jämfört med föregående år. De största minskningarna har enligt statistiken skett inom vård- och socialavdelningen och inom teknik- och infrastrukturavdelningen. Inom vård- och socialavdelningen är förklaringen bland annat att det intensiva arbetet med en förbättrad schemaläggning börjar få genomslag. Inom teknik- och infrastrukturavdelningen är förklaringen att medarbetare inom verksamheterna V/A och renhållning har bytt arbetsgivare till Vatten och Miljöresurs Mitt AB.

Personalomsättningen består av två delar – avgångar och nyanställningar. Under året har antalet anställningar med månadslön förändrats från 666 till 646 stycken. Under året är antalet nyanställningar 174 stycken. Antalet avgångar uppgår till 154 stycken.

Medelåldern, både för månadsanställda kvinnor och för män, är 44,2 år. Andelen anställda, yngre än 40 år uppgår till 34,72 procent (2022: 36,47 %). Andelen anställda som är 60 år eller äldre uppgår till 20 procent.

Den 31 december 2023 var det nio månadsanställda personer, som uppnått riktåldern 67 år. Antalet månadsavlönade som uppnår riktåldern inom fem år är 67 stycken (2022: 69 stycken). Inom tio år är motsvarande siffra 183 stycken (2022: 186 stycken) eller 28,4 procent av det totala antalet månadsanställda.

Övertid och fyllnadstid har beordrats med 8 593 timmar under 2023. Motsvarande siffra under 2022 var 8 393 timmar. Tiden motsvarar ungefär 4,5 årsarbetare. Uttaget belastar i huvudsak vård- och socialavdelningen och beror till stor del på flera mycket personalkrävande ärenden.

Under året har timavlönad personal varit anställd 116 677 timmar jämfört med 120 091 timmar under 2022. Timtiden motsvarar 9,46 procent av den totala arbetstiden, vilket är en ökning med 0,76 procentenheter jämfört med 2022.

Förväntad utveckling

Förväntad utveckling av ekonomi och verksamhet

Den ekonomiska obalansen mellan intäkter och kostnader, som egentligen uppstod från år 2018, är mycket allvarlig och kommer sannolikt ta flera år att komma tillrätta med. Kommunens ackumulerade balanskravsresultat uppgick vid början av året till minus 23,8 miljoner kronor efter ett positivt resultat för 2022. Årets balanskravsresultat uppgår till minus 11,4 miljoner kronor. Då är reavinster och nedskrivningarna på Norrlandsgatan och Kvarnvägen undantagna i enlighet med kommunstyrelsens beslut i november 2023 (ks § 210/2023). Det innebär att det ackumulerade underskottet uppgår till 35,2 miljoner kronor efter 2023 års bokslut.

Enligt kommunallagen ska underskottet för 2020 respektive 2021 vara återställt senast vid 2023 respektive 2024 års utgång (bokslut). Underskottet för 2023 ska vara återställt senast 2026. Den bedömning som tidigare har gjorts är att innan underskottet kan börja återställas behöver kommunen ha en ekonomi i balans som genererar ett tillräckligt stort överskott för att återställa tidigare underskott. Det innebär att kommunen sannolikt behöver höja sitt resultatmål till **minst** två procent av skatte- och statsbidragsintäkterna så snart som möjligt för att ekonomin ska vara hållbar och för att de ackumulerade underskotten ska vara möjliga att återställa. Ett resultatmål på två procent motsvarar drygt tio miljoner kronor.

Enkelt uttryckt behöver kommunen antingen öka intäkterna eller sänka kostnaderna för att komma tillrätta med obalansen.

Intäkterna kan öka på tre olika sätt:

- Befolkningsökning
- Ökade intäkter från staten
- Skattehöjning

Kostnaderna kan sänkas på tre olika sätt:

- Kommunen slutar med verksamhet som inte är lagstadgad.
- Kommunen sänker ambitionen inom befintlig verksamhet.
- Kommunen hittar nya lösningar som är mer kostnadseffektiva.

Intäktsökningar, kopplat till befolkningsutvecklingen, är svår att påverka för kommunen. De möjligheter som finns är dels att kommunen verkar för att nya affärsmöjligheter uppstår som skapar fler eller nya arbetstillfällen. En annan möjlighet är att tillhandahålla bostäder. I båda fallen kan kommunen vara en indirekt möjliggörare, vilket är en svårighet.

Ökade intäkter från staten är en politisk fråga. Regeringen har i sin budget för 2024 beslutat att de höjer nivån på de generella statsbidragen med sju miljarder kronor till kommunerna. Tyvärr har statsbidragshöjningen i praktiken "ätits upp" av den höga inflationen och de högre räntekostnaderna.

En skatteköjning, för att balansera ekonomin, bedöms vara helt orealistisk. Det beror dels på att skattesatsen redan är hög, dels på att en ytterligare köjning med stor sannolikhet betyder att befolkningsutvecklingen försämras ytterligare.

I det pågående arbetet för att komma tillrätta med den ekonomiska obalansen ligger tyngdpunkten på bostadsverksamheten och lokaler, äldreomsorgen och grundskolan, vilket är i linje med den analys som SKR gjorde under våren 2021.

På ett övergripande plan är det framförallt pensionskostnaderna som har ökat. Kostnadsökningen för redovisade pensioner avseende 2023 är 8,8 miljoner kronor jämfört med utfallet 2022. Avvikelsen jämfört med budget uppgår till minus 2,7 miljoner kronor, vilket framförallt beror på ännu högre uppräknings av prisbasbelopp jämfört med budgetantagandena. Kostnadsökningarna avser utbetalningar till pensionärer, förändring av pensionsavsättning, kraftigt höjd ränta på pensionsavsättningen och höjda sociala avgifter avseende pensionspremier för medarbetare. Inför 2024 bedöms pensionskostnaderna öka med ytterligare 6,7 miljoner kronor, varav 2,7 miljoner kronor ingår i en högre procentsats för sociala avgifter. Från 2025 bedöms pensionskostnaderna att minska.

Räntorna har också förändrats på ett dramatiskt sätt. I år har ränteintäkterna förbättrats rejält som en följd av att kommunen får en bra inlåningsränta. Räntekostnaderna är mer trögrörliga mot bakgrund av att kommunens långfristiga låneskuld till stor del är bestående av bundna lån. Räntenettet för 2023 har en positiv avvikelse med 1,7 miljoner kronor jämfört med budget. På sikt kommer räntekostnaderna öka vilket beror på årlig omsättning av lån (med en högre ränta) samt den nyupplåning som kommer att behövas för nybyggnationen av Gällö skola.

Under 2023 har kostnaderna för äldreomsorg blivit väsentligt högre än budgeterat. Det beror till stor del på en onormal ansamling av mycket personalkrävande ärenden som beräknats till en merkostnad på drygt sju miljoner kronor. Därutöver har behovet av bemanningssköterskor och en stor omsättning av chefer påverkat det ekonomiska utfallet negativt. Bedömningen är att äldreomsorgen successivt kommer att vidta åtgärder som innebär en bättre budgetföljsamhet.

Det statliga bidraget som Kommundelagationen har beviljat kommer på sikt förbättra förutsättningarna för bostadsverksamheten, i form av lägre drift- och avskrivningskostnader. Den ekonomiska effekten av en ny skola i Gällö är kortsiktigt svårbedömd, vilket framförallt beror på att medfinansieringen, med knappt 80 miljoner kronor, är högst 50 % av projektet. De nya avskrivningskostnaderna och räntekostnaderna för den nödvändiga lånefinansieringen behöver vägas upp av lägre driftskostnader för lokalerna samt en mer kostnadseffektiv organisering av verksamheten. Men medfinansieringen på nästan 80 miljoner kronor är på lång sikt av mycket stort värde.

Arbetet med den "Åtgärdsplan för en ekonomi i balans" som kommunstyrelsen antog i maj 2023 (ks § 117/2023) ska vara klart till kommunplan 2027 - 2029. Under våren 2024 ska förslag på siffer- och tidsatta åtgärdsplaner lämnas för teknik- och infrastrukturavdelningen, skol- och barnomsorgsavdelningen samt vård- och socialavdelningen till kommunstyrelsen för beslut. Åtgärdsplanen för teknik- och infrastrukturavdelningen baseras på att affärsverksamheten ska nå ett budgeterat nettoresultat på fem procent. För övriga två avdelningar tar åtgärdsplanerna sikte på att inför 2027 vara i nivå med de kommuner som är mest lika Bräcke kommun utifrån kostnadsutjämningen. Åtgärdsplanerna kommer behöva revideras i takt med att åtgärder vidtas

och baserat på nya siffror gällande såväl utjämning som utfall. I dagsläget försvåras arbetet med anledning av konjunkturen, vilket medför kraftiga indexuppräknningar och fördyringar när avtal ska omförhandlas.

FINANSIELLA RAPPORTER

RESULTATRÄKNING

(mnkr)	Not	Kommun				Koncern	
		Bokslut 2023-12-31	Bokslut 2022-12-31	Budget 2023	Prognos 2023-08-31	Bokslut 2023-12-31	Bokslut 2022-12-31
Verksamhetens intäkter	2	145,2	141,6	127,9	140,4	288,0	196,5
Verksamhetens kostnader	3	- 639,8	- 604,0	- 600,8	- 642,7	- 781,4	- 658,7
Av- och nedskrivningar	4	- 30,4	- 29,1	- 20,0	- 20,8	- 33,0	- 31,1
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		- 525,0	- 491,5	- 492,9	- 523,1	- 526,4	- 493,3
Skatteintäkter	5	314,0	305,0	314,1	312,2	314,0	305,0
Generella statsbidrag och utjämning	6	203,2	195,8	181,8	202,3	203,2	195,8
VERKSAMHETENS RESULTAT		- 7,8	9,3	3,0	- 8,6	- 9,2	7,5
Finansiella intäkter	7	3,2	0,9	0,3	3,0	3,6	1,0
Finansiella kostnader	8	- 9,1	- 5,2	- 3,3	- 7,4	- 10,0	- 5,4
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		- 13,7	5,1	0,0	- 13,0	- 15,6	3,1
Extraordinära intäkter		-	-	-	-	-	-
Extraordinära kostnader		-	-	-	-	-	-
ÅRETS RESULTAT		- 13,7	5,1	0,0	- 13,0	- 15,6	3,1

BALANSRÄKNING

(mnkr)	Not	Kommun		Koncern	
		2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggning	9	318,5	321,2	332,6	336,0
Maskiner och inventarier	10	34,2	31,7	45,2	42,0
Finansiella anläggningstillgångar	11	32,6	32,7	7,1	7,5
		<u>385,3</u>	<u>385,6</u>	<u>384,9</u>	<u>385,5</u>
Omsättningstillgångar					
Kortfristiga fordringar	12	70,8	57,2	101,5	66,8
Likvida medel	13	65,6	89,5	78,8	98,0
		<u>136,4</u>	<u>146,7</u>	<u>180,3</u>	<u>164,8</u>
SUMMA TILLGÅNGAR		521,7	532,3	565,2	550,3
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital ingående balans	14	57,0	51,9	52,7	49,6
Periodens resultat	-	13,7	5,1	15,6	3,1
Eget kapital, utgående balans		43,3	57,0	37,1	52,7
<i>Resultatutjämningsreserv</i>		-	-		
<i>Övrigt eget kapital</i>		<u>43,3</u>	<u>57,0</u>		
		43,3	57,0		
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	15	58,0	49,3	65,9	55,7
Övriga avsättningar	16	16,7	16,8	16,7	16,8
		<u>74,7</u>	<u>66,1</u>	<u>82,6</u>	<u>72,5</u>
Skulder					
Långfristiga skulder	17	244,7	253,9	257,1	258,9
Kortfristiga skulder	18	159,0	155,3	188,4	166,2
		<u>403,7</u>	<u>409,2</u>	<u>445,5</u>	<u>425,1</u>
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		521,7	532,3	565,2	550,3
Ansvarsförbindelser och ställda panter					
Pensionsförpliktelser	19	137,4	138,4	137,4	138,4
Löneskatt pensionsförpliktelser		33,3	33,5	33,3	33,5
		<u>170,7</u>	<u>171,9</u>	<u>170,7</u>	<u>171,9</u>
Borgensförbindelser	20	9,4	13,5	4,1	8,0
Ställda panter		-	-	-	-

KASSAFLÖDESANALYS

(mnkr)	Kommun		Koncern	
	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets/periodens resultat	- 13,7	5,1	- 15,6	3,1
Justeringsposter enligt specifikation	41,5	35,4	45,6	37,7
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>	27,8	40,5	30,0	40,8
+/- Minskn/ökning förlagslån mm	-	-	-	-
+/- Minskn/ökning förråd mm	-	-	-	0,1
+/- Minskn/ökning övr kortfristiga fordringar	- 13,6	- 12,3	- 12,8	- 10,9
+/- Ökning/minskn övr kortfristiga skulder	3,7	49,5	5,1	49,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	17,9	77,7	22,3	79,0
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investeringar i fastigheter och inventarier	- 28,8	- 22,0	- 30,7	- 23,5
Finansiell leasing	-	- 38,7	-	- 38,7
Invest.bidrag fastigheter och inventarier	0,6	1,1	0,6	1,1
Försäljning av fastigheter och inventarier	0,7	0,1	0,7	0,1
Köp av fastigheter och inventarier	- 1,6	-	- 1,0	-
Investering i aktier och andelar	- 1,4	- 0,1	- 1,4	- 0,1
Försäljning av aktier och andelar	-	-	-	-
Övrig förändring	0,4	- 0,1	0,5	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	- 30,1	- 59,7	- 31,3	- 61,1
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Utlåning/Upplåning				
Nyupptagna långfristiga lån	-	20,0	-	20,0
Amortering långfristiga lån	- 4,0	- 5,5	- 10,2	- 6,5
Nyupptagen långfristig leasingkuld	-	34,5	-	34,5
Amortering långfristig leasingkuld	- 9,2	- 8,4	- 9,2	- 8,4
Ökning långfristiga fordringar	-	-	-	-
Minskning långfristiga fordringar	1,5	1,5	2,4	2,4
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	- 11,7	42,1	- 17,0	42,0
Årets/periodens kassaflöde	- 23,9	60,1	- 26,0	59,9
Likvida medel vid årets början	89,5	29,4	104,8	38,1
Likvida medel vid årets/periodens slut	65,6	89,5	78,8	98,0
Specifikation till justeringsposter				
Av- och nedskrivningar	30,4	29,1	33,0	31,0
Förändring pensionsavsättn inkl löneskatt	8,7	6,2	10,2	6,5
Förändring avsättning deponi	- 0,1	-	- 0,1	-
Övriga ej likviditetspåverkande poster som ingår i årets resultat	2,5	0,1	2,5	0,1
Justeringsposter	41,5	35,4	45,6	37,7
Upplysningar om väsentliga betalningsflödespåverkande händelser som avviker från det normala				
Bidrag Delegationen för ekonomi i balans	-	50,1	-	50,1
Återbetalning jämningsmoms	0,9	0,9	-	-
Överenskommelse om avgångsvederlag	-	0,2	-	0,2
	0,9	51,2	-	50,3

NOTER

Not 1. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är i allt väsentligt upprättad enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt de rekommendationer och informationer som Rådet för Kommunal redovisning (RKR) utarbetat. Detta innebär sammantaget att årsredovisningen är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Kommunkoncern och sammanställda räkenskaper

Sammanställda räkenskaper upprättas i syfte att ge en samlad bild av kommunens och de kommunala koncernföretagens verksamhet och ekonomiska ställning. Kommunkoncernen består av följande kommunala koncernföretag:

Bolag	Ägarandel
MidSweden365 AB	89,94 %
Vatten och Miljöresurs Mitt AB	33,33 %
Jämtlands räddningstjänstförbund	8,23 %
Jämtlands gymnasieförbund	6,48 %

Under 2023 har Vatten och Miljöresurs AB tillkommit. Detta innebär för Bräcke kommunkoncern att balansomslutning ökat med cirka 25 miljoner kronor och koncernens intäkter respektive kostnader ökat med 80 miljoner kronor. Ägarandelarna i bolaget är lika, både för Bräcke, Berg och Härjedalens kommuner. Framför allt har Härjedalens VA- och renhållningskollektiv en betydligt större del av både omsättning och balansomslutning. Konsekvensen av det är att Bräcke kommunkoncerns räkenskaper blir högre än vad de skulle ha varit om ägarandelarna fördelats utifrån storleken på VA- och renhållningskollektiven.

Trots att ägd andel av Jämtlands räddningstjänstförbund och Jämtlands gymnasieförbund endast uppgår till 8,23 % respektive 6,48 % så ingår de i sammanställda räkenskaperna då förbundens verksamhet är en kommunal angelägenhet.

Ytterligare uppgifter om koncerninterna förhållanden återfinns i not 24

Värderings- och omräkningsprinciper

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar har tagits upp till anskaffningsvärden minskat med avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Anläggningarna skrivs av planenligt i förhållande till uppskattad nyttjandeperiod. Kommunen har beaktat RKR:s idéskrift om avskrivningar men gör en egen bedömning för anläggningstillgångarnas nyttjandeperiod. Genomsnittliga nyttjandeperioder per tillgångsslag redovisas i not 4. Investeringar som aktiveras har som princip ett anskaffningsvärde på lägst 50 tkr och en nyttjandetid överstigande tre år. Avskrivningar påbörjas den 1 januari året efter aktivering. Syftet med det är att få bättre kvalitet i planering och uppföljning. Tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal, till exempel för leasing, används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid.

Kortidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max 3 år och inventarier av mindre värde, under 50 tkr, kostnadsförs direkt.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp som de beräknas inflyta.

Leasing

Samtliga bilar inom kommunala verksamheter leasas på tre till fem år och redovisas som finansiell leasing. Garanterat restvärde uppgår till 50 procent av anskaffningsvärde.

Kommunen leasar två fastigheter av Statens bostadsomvandling AB, Trygghetsboendet Lokatten och seniorboendet Sjölyckan i Bräcke. Fastigheterna ingår i det kommunala bostadsbeståndet.

Minimileaseavgifterna regleras årligen genom en indexuppräknings som motsvarar KPI.

Minimileaseavgifterna inkluderar inte driftkostnader.

Kommunen leasar lokaler av Bräcke Folkets hus för högstadieskolan och biblioteket i Bräcke.

Minimileasingavgifterna regleras årligen genom en indexuppräknings som motsvara KPI. I avgifterna ingår driftkostnader.

Skulder och avsättningar

Förpliktelser för pensionsåtagande för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS och redovisas enligt den så kallade blandmodellen i enlighet med LKBR. Både pensionsförpliktelser som klassificerats som avsättning och förpliktelser som klassificerats som ansvarsförbindelse redovisas inklusive särskild löneskatt. Pensionsförpliktelse till anställd enligt visstidsförordnande eller till visstidspension för förtroendevald redovisas som avsättning, om utbetalning påbörjats, oavsett när intjänandet skett. Detsamma gäller förpliktelse där utbetalning kommer att ske inom kort. Pensionsförpliktelse till anställd enligt visstidsförordnande eller visstidspension till förtroendevald där utbetalning ej påbörjats redovisas som ansvarsförbindelse. Pensioner till förtroendevalda redovisas enligt kommunfullmäktiges beslut i enlighet med OPF-KL.

Pensionsavgiften för den avgiftsbestämda ålderspensionen redovisas det år avgiften avser, det vill säga intjänandeåret. Övriga upplysningar om pensioner lämnas i förvaltningsberättelsen samt not 16 och 20. Aktualiseringsgraden definieras som den andel av personakterna för nuvarande och tidigare anställd personal som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar.

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Beloppet baseras på en extern beräkning som gjorts 2016 avseende Kälarne deponi, samt en bedömning utifrån den beräkningen för deponin i Bräcke. Redovisning sker i förvaltningsberättelse och i not 17.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg på 40 procent som inkluderar sociala avgifter, avtalsförsäkringar och pensionskostnader.

Materiella anläggningstillgångar har belastats med verklig avskrivningskostnad samt en internränta på 1,25% på anläggningstillgångarnas bokförda värden.

Internhyror för lokaler debiteras respektive verksamhet med självkostnad där värme, vatten, el och vaktmästeri ingår. Gemensam central administration som ekonomi, personal, IT och upphandling fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Drift- och investeringsredovisningen är utformad så att utfallen kan stämmas av mot kommunens budget. Uppgift har lämnats om årets beslutade budgetförändringar.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och/eller i kassaflödesrapporten. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och där beloppen normalt sett är lika med eller större än 0,5 miljoner kronor. Realisationsvinster/förluster redovisas alltid som jämförelsestörande.

(mnkr)	Kommun		Koncern	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Not 2 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	8,0	7,8	10,3	10,9
Taxor och avgifter	37,4	34,0	37,9	34,3
Hyror och arrenden	42,0	39,1	41,7	38,9
Bidrag och kostnadsersättning från staten	36,2	34,6	38,5	37,2
Offentliga bidrag (investeringar)	0,1	-	0,1	-
EU-bidrag	-	-	0,2	0,1
Övriga bidrag	6,4	9,4	55,0	49,6
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	11,7	10,5	100,9	19,2
	<u>141,8</u>	<u>135,4</u>	<u>284,6</u>	<u>190,2</u>
<u>Jämförelsestörande intäkter</u>				
Realisationsvinster försäljn av fastigheter o mark	0,2	-	0,2	-
Realisationsvinster försäljn maskiner o inventarier	0,6	0,1	0,6	0,2
Försäkringsersättning brand Kälarne skola	2,6	3,5	2,6	3,5
Ersättning merkostnader pga covid-19	-	-	-	-
Ersättning sjuklönekostnader pga covid-19	-	2,6	-	2,6
	<u>3,4</u>	<u>6,2</u>	<u>3,4</u>	<u>6,3</u>
Summa verksamhetens intäkter	145,2	141,6	288,0	196,5
Not 3 Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader exkl. pensionskostnader	- 351,3	- 343,5	- 408,1	- 374,1
Pensionskostnader	- 35,5	- 24,6	- 36,5	- 25,2
Inköp av material och varor	- 19,4	- 20,6	- 19,6	- 20,8
Lämnade bidrag	- 17,4	- 17,1	- 16,6	- 12,9
Köp av huvudverksamhet	- 107,1	- 86,3	- 98,9	- 91,5
Lokal- och markhyror	- 2,0	- 1,4	- 5,3	- 7,3
Bränsle, energi, vatten och övriga fastighetskosn	- 38,8	- 38,2	- 40,0	- 40,6
Köp av material, övriga tjänster och övr kostn	- 62,5	- 62,3	- 150,6	- 75,5
	<u>- 634,0</u>	<u>- 594,0</u>	<u>- 775,6</u>	<u>- 647,9</u>
<u>Jämförelsestörande kostnader</u>				
Realisationsförluster	- 0,2	-	- 0,2	-
Utrangeringar rivda fastigheter	- 3,1	-	- 3,1	-
Kostnader kopplat till branden Kälarne skola	- 2,5	- 4,4	- 2,5	- 4,4
Skyddsutrustning och personalkostnader pga covid-19	-	- 2,0	-	- 2,0
Pensionsskuld förtroendevald	-	- 4,2	-	- 4,2
Överenskommelse om avgångsvederlag	-	- 0,2	-	- 0,2
	<u>- 5,8</u>	<u>- 10,8</u>	<u>- 5,8</u>	<u>- 10,8</u>
Summa verksamhetens kostnader	- 639,8	- 604,8	- 781,4	- 658,7
<i>I verksamhetens intäkter och kostnader har interna poster exkluderats med:</i>	<i>43,1</i>	<i>44,4</i>	<i>59,5</i>	
Kostnad för räkenskapsrevision				
Total kostnad för räkenskapsrevision	0,4	0,3		
varav kostnad för de sakkunnigas granskning	0,4	0,3		

Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning för räkenskapsåret.

(mnkr)	Kommun		Koncern	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Not 4 Av- och nedskrivningar				
Avskrivningar byggnader och anläggningar	- 23,4	- 22,8	- 23,5	- 23,0
Avskrivning maskiner och inventarier	- 7,0	- 6,3	- 9,4	- 8,1
Nedskrivning byggnader och anläggningar	-	-	-	-
Summa av- och nedskrivningar	- 30,4	- 29,1	- 33,0	- 31,1

Beloppen utgörs av planenliga avskrivningar samt erforderliga nedskrivningar. Avskrivningstiden anpassas till tillgångens nyttjandeperiod (ekonomiska livslängd) med vägledning av RKR:s idéskrift om avskrivningar. För ytterligare upplysningar hänvisas till information under redovisningsprinciper samt noterna 10 och 11.

Anläggningstillgångarnas genomsnittliga nyttjandeperiod

Verksamhet	Kommun	Koncern
<u>Byggnader och anläggningar</u>		
Mark	obegränsad	obegränsad
Verksamhetsfastigheter	28	-
Vatten- och avloppsanläggningar	30	-
Gator, vägar och parker	35	-
Industrifastigheter, övr fastigheter	30	33
Hysesfastigheter	24	-
<u>Maskiner och inventarier</u>		
Inventarier, IT-utrustning, lekplatser	11	3-20
Transportmedel, maskiner, fordon	8	5-20

(mnkr)	Kommun		Koncern	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Not 5 Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	307,5	295,8	307,5	295,8
Preliminär slutavräkning innevarande år	1,6	7,2	1,6	7,2
Slutavräkningsdifferens föregående år	4,9	2,0	4,9	2,0
	<u>314,0</u>	<u>305,0</u>	<u>314,0</u>	<u>305,0</u>
Not 6 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	107,3	96,8	107,3	96,8
Strukturbidrag	8,1	9,5	8,1	9,5
Regleringsbidrag/avgift	14,4	15,6	14,4	15,6
Kostnadsutjämningsbidrag	56,2	49,5	56,2	49,5
Utjämning LSS	- 1,4	5,3	- 1,4	5,3
Kommunal fastighetsavgift	13,8	13,0	13,8	13,0
Övriga generella statsbidrag*	4,7	6,1	4,7	6,1
	<u>203,2</u>	<u>195,8</u>	<u>203,2</u>	<u>195,8</u>

* 2023: Migrationsverket 0,3 mnkr. Ökad specialistundersköterskekompetens 0,5 mnkr. Utöka andel SSK på SÄBO 1,0 mnkr. Stöd befolkningsmässigt små kommuner 2,9 mnkr.

* 2022: Migrationsverket 1,7 mnkr. Skolmiljarden 0,7 mnkr. Stöd befolkningsmässigt små kommuner 3,0 mnkr. Utöka andel SSK på SÄBO 0,3 mnkr. Kompensation riskskatt 0,1 mnkr. Stöd för deltagande i valet 0,2 mnkr.

(mnkr)	Kommun		Koncern	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Not 7 Finansiella intäkter				
Utdelning aktier och andelar	-	0,3	-	0,3
Ränteintäkter	3,0	0,6	3,4	0,7
Övriga finansiella intäkter	0,2	-	0,2	-
	<u>3,2</u>	<u>0,9</u>	<u>3,6</u>	<u>1,0</u>
Not 8 Finansiella kostnader				
Räntekostnader, långfristig upplåning	- 3,4	- 2,6	- 3,7	- 2,6
Finansiell kostnad, förändring pensionsavsättningar	- 3,9	- 1,0	- 4,5	- 1,1
Räntekostnader leasingskuld	- 1,8	- 1,4	- 1,8	- 1,5
Övriga finansiella kostnader	-	- 0,2	-	- 0,2
	<u>- 9,1</u>	<u>- 5,2</u>	<u>- 10,0</u>	<u>- 5,4</u>

(mkr)	Kommun		Koncern	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Not 9 Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Akkumulerade anskaffningsvärden	871,6	853,9	886,6	869,6
Akkumulerade avskrivningar	- 450,3	- 429,9	- 451,1	- 430,7
Akkumulerade nedskrivningar	- 102,8	- 102,8	- 102,8	- 102,9
Bokfört värde	318,5	321,2	332,7	336,0
Redovisat värde vid årets början	321,2	295,0	336,1	310,4
Investeringar	23,4	16,8	23,4	16,5
Investeringsbidrag	- 0,6	-	- 0,6	-
Inköp anläggningstillgångar	1,1	-	1,1	-
Avyttrade och utrangerade anlägg.n.tillgångar	- 3,2	-	- 3,8	-
Nedskrivningar	-	-	-	-
Avskrivningar	- 23,4	- 22,8	- 23,5	- 23,0
Finansiell leasing, se även not 21	-	32,2	-	32,2
Övrig justering	-	-	-	- 0,1
Redovisat värde vid årets slut	318,5	321,2	332,7	336,0
<i>Därav finansiell leasing</i>	<i>54,7</i>	<i>61,2</i>	<i>54,7</i>	<i>61,2</i>
Specifikation mark, byggnader och tekniska anlägg.n.				
Markreserv	11,9	11,5	22,0	11,5
Verksamhetsfastigheter	151,7	162,0	155,8	176,7
Vatten och avloppsanläggningar	13,5	13,5	13,5	13,5
Gator, vägar och parker	47,2	44,5	47,2	44,5
Industrifastigheter, övr lokaler	17,0	11,9	17,0	11,9
Hysesfastigheter	76,2	77,7	76,2	77,7
Pågående byggnationer	1,1	0,1	1,1	0,1
Redovisat värde vid årets slut	318,5	321,2	332,7	336,0
<i>Pågående investeringar aktiveras vid färdigställande och avskrivs inte.</i>				
Not 10 Maskiner och inventarier				
Akkumulerade anskaffningsvärden	104,7	98,7	137,6	125,5
Akkumulerade avskrivningar	- 70,3	- 66,8	- 92,2	- 83,3
Akkumulerade nedskrivningar	- 0,2	- 0,2	- 0,2	- 0,2
Bokfört värde	34,2	31,7	45,2	42,0
Redovisat värde vid årets början	31,7	26,4	43,0	36,9
Investeringar	5,8	5,4	7,9	5,7
Nyanskaffade leasingfordon	7,1	6,1	7,1	6,1
Avyttrade och utrangerade anlägg.n.tillgångar	- 3,4	-	- 3,4	-
Nedskrivningar	-	-	-	-
Avskrivningar	- 7,0	- 6,2	- 9,3	- 6,7
Övriga förändringar	-	-	-	-
Redovisat värde vid årets slut	34,2	31,7	45,2	42,0
<i>Därav finansiell leasing</i>	<i>12,9</i>	<i>11,8</i>		

(mkr)	Kommun		Koncern	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Not 11 Finansiella tillgångar				
Aktier				
MidSweden 365	14,1	14,1	-	-
	14,1	14,1	-	-
Andelar				
Bräcke Folkets Hus och Hunge Folkets Hus	0,1	0,1	0,1	0,1
Kommuninvest i Sverige AB	3,0	2,7	3,0	2,7
Jämtlands Räddningstjänstförbund	0,3	0,3	-	-
Vatten & Miljöresurs AB	1,0	-	-	-
Övriga	0,3	0,2	0,4	0,2
	4,7	3,3	3,5	3,0
Långfristiga fordringar				
MidSweden 365	13,8	15,3	-	-
Fordran på skatteverket, moms	-	-	2,4	3,2
Övriga långfristiga fordringar	-	-	1,2	1,2
	13,8	15,3	3,6	4,5
Summa finansiella tillgångar:	32,6	32,7	7,1	7,5
Not 12 Kortfristiga fordringar				
Varulager	-	-	0,1	0,1
Kundfordringar	9,2	8,3	11,9	8,9
Fordran hos staten	22,0	13,4	22,0	13,6
Kommunalskattefordringar	13,7	16,3	13,7	16,3
Övriga kortfristiga fordringar	4,0	4,0	10,6	9,7
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21,9	15,2	20,2	18,2
Fordran medlemskommuner	-	-	23,1	-
Summa kortfristiga fordringar	70,8	57,2	101,5	66,8
Not 13 Likvida medel				
Bank	62,5	85,3	75,7	93,8
Övriga likvida medel	3,1	4,2	3,1	4,2
Summa likvida medel	65,6	89,5	78,8	98,0

(mkr)	Kommun		Koncern	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Not 14 Eget kapital				
Ingående eget kapital	57,0	51,9	52,7	49,6
Årets resultat	- 13,7	5,1	- 15,6	3,1
<i>varav uppbyggnad av pensionsreserv</i>	10,4	10,4	10,4	10,4
Utgående eget kapital	43,3	57,0	37,1	52,7
Därav resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
Kommunfullmäktige har i december 2014 antagit riktlinjer för hantering av resultatutjämningsreserv (kf § 154/2014)				
Not 15 Avsättningar för pensioner				
Ingående avsättning	49,3	43,0	55,7	49,2
Årets utbetalningar	- 2,2	- 1,9	- 2,4	- 2,1
Nyintjänad pension	5,3	2,8	6,0	2,9
Ränte- och basbeloppsuppräknig	3,9	1,0	4,4	1,1
Ändring av försäkringstekniska grunder	-	-	-	-
Ändrat livslängdsantagande RIPS	-	-	0,2	0,2
Förändring av löneskatt	1,7	1,2	2,0	1,3
Övrig post	-	3,2	-	3,1
Summa avsatt för pensioner inkl. löneskatt	58,0	49,3	65,9	55,7
Specifikation - Avsatt till Pensioner				
Särskild avtals/ålderspension	3,0	3,1		
Förmånsbestämd ålderspension	29,1	22,9		
PA/KL pensioner	13,9	13,0		
Pension till efterlevande	0,3	0,3		
Pensionssskuld enl OPF-KL, förtroendevalda	0,5	0,3		
Summa pensioner	46,8	39,7		
Löneskatt	11,2	9,6		
Summa avsatt för pensioner inkl. löneskatt	58,0	49,3		
Förpliktelse minskad genom försäkring	-	-		
Överskottsmedel i försäkringen	-	-		
Not 16 Övriga avsättningar				
<u>Avsatt för återställande av deponi</u>				
Redovisat värde vid årets början	16,8	16,8	16,8	16,8
Nya avsättningar	-	-	-	-
lanspråktaga avsättningar	- 0,1	-	- 0,1	-
Summa övriga avsättningar	16,7	16,8	16,7	16,8

Återställningen av deponin i Kälame har påbörjats och beräknas vara klar inom två till tre år. Kostnaden har beräknats till 6,5 miljoner kronor. Hittills har drygt en miljon kronor förbrukats. Deponin i Bräcke planeras att återställas inom cirka 10 år till en preliminär kostnad på 11,4 miljoner kronor.

(mkr)	Kommun		Koncern	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Not 17 Långfristiga skulder				
Kommuninvest	186,7	190,7	191,5	195,6
Uppbokad kortfristig del	- 4,0	- 4,0	- 4,0	- 4,0
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	1,9	1,5	1,9	1,5
Långfristig leasingkuld	60,1	65,7	60,1	65,7
Övriga långfristiga skulder	-	-	7,6	0,1
Summa långfristiga skulder:	244,7	253,9	257,1	258,9
<u>Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut</u>				
Genomsnittlig ränta	1,81 %	1,41 %	1,81 %	1,39 %
Genomsnittlig räntebindningstid	4,1 år	4,7 år	4,1 år	4,7 år
Lån som förfaller inom:				
1 år	41,0	34,4	41,0	34,5
2 - 3 år	27,5	30,4	27,5	34,2
4 - 5 år	46,7	42,8	46,7	42,8
6 - 10 år	71,5	83,1	71,5	84,1
Not 18 Kortfristiga skulder				
Kortfristig del av långfristig skuld	13,6	12,2	13,7	12,3
Leverantörsskulder	24,1	22,8	32,2	21,4
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	5,2	5,2	6,3	6,3
Semester- och övertidsskuld	19,4	19,7	21,3	21,5
Pensioner individuell del inkl. löneskatt	19,4	16,5	20,8	17,8
Kommunalskatteskulder	-	-	-	-
Förutbetald intäkt kommundelegationen	45,4	49,1	45,4	49,1
Övriga upplupna kostn och förutbet intäkter	31,1	27,5	37,4	31,7
Övriga kortfristiga skulder	0,8	2,3	11,3	6,1
Summa kortfristiga skulder:	159,0	155,3	188,4	166,2
Not 19 Pensionsförpliktelser				
Ingående ansvarsförbindelse, arbetstagare	171,7	176,5	171,7	176,5
Pensionsutbetalningar	- 10,0	- 9,9	- 10,0	- 9,9
Ränte- och basbeloppsuppräknings	11,6	4,1	11,6	4,1
Ändrat livslängdsantagande RIPS	-	-	-	-
Förändring av löneskatt	- 0,2	- 0,9	- 0,2	- 0,9
Ändring av försäkringstekniska grunder	-	-	-	-
Övrig post	- 2,4	1,9	- 2,4	1,9
Utgående ansvarsförbindelse	170,7	171,7	170,7	171,7
Pensionssskuld för förtroendevalda enligt PBF	-	0,2	-	0,2
Summa pensionsförpliktelser:	170,7	171,9	170,7	171,9
Övriga upplysningar avseende pensioner				
Antal visstidsförordnanden, politiker	1	1	1	1
Aktualiseringsgrad	95%	95%	95%	95%

(mkr)	Kommun		Koncern	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Not 20 Borgensförbindelser				
<u>Koncernbolag</u>				
MidSweden 365 AB	5,3	5,5	-	-
<u>Folketshusföreningar</u>				
Hunge Folketshusförening	0,7	0,7	0,7	0,7
	0,7	0,7	0,7	0,7
<u>Fiberföreningar</u>				
Sjöarnas fiberförening ek för	3,4	3,4	3,4	3,4
Granen fiber ek för	-	3,2	-	3,2
	3,4	6,6	3,4	6,6
<u>Övriga borgensåtagande</u>				
Företagarföreningen i Bräcke kommun	-	0,7	-	0,7
	-	0,7	-	0,7
Summa borgensförbindelser:	9,4	13,5	4,1	8,0

Övrigt borgensåtagande

Bräcke kommun har i maj 2000 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 295 kommuner och regioner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest Ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest Ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest Ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Bräcke kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551 907 380 712 kronor och totala tillgångar till 562 022 704 021 kronor. Bräcke kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 220 803 019 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 223 811 712 kronor.

(mkr)	Kommun		Koncern	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Not 21 Leasing				
<u>Finansiella leasingavtal</u>				
<i>Fastigheter</i>				
Totala minimileasavgifter	60,9	67,8	60,9	67,8
Nuvärde minimileasavgifter	54,2	62,2	54,2	62,2
Därav förfall inom 1 år	6,5	5,9	6,5	5,9
Därav förfall senare än 1 år, men inom 5 år	24,6	24,7	24,6	24,7
Därav förfall senare än 5 år	23,1	31,6	23,1	31,6
<i>Maskiner och inventarier</i>				
Totala minimileasavgifter	14,3	12,8	14,3	12,8
Nuvärde minimileasavgifter	13,3	12,5	13,3	12,5
Därav förfall inom 1 år	3,6	2,4	3,6	2,4
Därav förfall senare än 1 år, men inom 5 år	9,7	10,1	9,7	10,1
Därav förfall senare än 5 år		-		-

Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal

Kommunen har inga operationella leasingavtal som inte är uppsägningsbara.

Leasingavtal avseende objekt betraktade som korttidsinventarier hänförs till operationella avtal. Bedömning sker utifrån avtalets värde och objektets nyttjandeperiod.

Not 22 Upplysning om upprättade särredovisningar

Särredovisning har upprättats enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. Dokumentet "Redovisning VA-verksamhet 2023" finns tillgängligt på Bräcke kommun: e-post: bracke@bracke.se.

Not 23 Koncerninterna förhållanden

Koncernbolag	Ägd andel	Aktieägar-tillskott
MidSweden365 AB	89,94%	-
Vatten och Miljöresurs Mitt AB	33,33%	-
Jämtlands Räddningstjänstförbund	8,23%	-
Jämtlands Gymnasieförbund	6,48%	-

Koncernbolag	Ägd andel	Försäljning (mkr)		Lån (mkr)	Borgen (mkr)
		Intäkt	Kostnad	Givare	Givare
MidSweden365 AB	89,94%	0,4	1,5	13,8	5,3
Vatten och Miljöresurs Mitt AB	33,33%	1,6	31,3	0,2	-
Jämtlands räddningstjänstförbund	8,23%	0,8	12,0	-	-
Jämtlands gymnasieförbund	6,48%	5,1	36,5	-	-

DRIFTREDOVISNING

Driftredovisningen innehåller en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den nettobudget som fastställts för den löpande verksamheten.

Styrelse/nämnd (tkr)	Intäkter			Kostnader			Netto		Budgetavvikelse		
	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2023	Intäkter	Kostnader	Netto
Kommunfullmäktige pol org	-	-	-	- 517	- 697	- 523	- 517	- 697	-	180	180
Revision	-	-	-	- 769	- 770	- 755	- 769	- 770	-	1	1
Valnämnd			207	- 8	- 10	- 400	- 8	- 10	-	2	2
Överförmyndarnämnd											
Politisk organisation	-	-	-	- 57	- 69	- 38	- 57	- 69	-	12	12
Verksamhet	1 205	1 317	451	- 2 051	- 2 272	- 1 310	- 846	- 955	- 112	221	109
Summa	1 205	1 317	451	- 2 108	- 2 341	- 1 348	- 903	- 1 024	- 112	233	121
Kommunstyrelse											
Politisk organisation	-	-	-	- 2 805	- 3 198	- 2 687	- 2 805	- 3 198	-	393	393
Vård- och socialavd	40 638	30 097	44 587	- 263 788	- 250 948	- 256 984	- 223 150	- 220 851	10 541	- 12 840	- 2 299
Teknik- och infrastrukturavd	98 755	87 715	93 370	- 133 683	- 118 190	- 124 906	- 34 928	- 30 475	11 040	- 15 493	- 4 453
Stab	3 988	2 914	4 104	- 37 751	- 39 438	- 36 267	- 33 763	- 36 524	1 074	1 687	2 761
Skol- och barnomsorgsavd	30 394	27 499	32 099	- 181 816	- 182 339	- 177 280	- 151 422	- 154 840	2 895	523	3 418
Summa	173 775	148 225	174 160	- 619 843	- 594 113	- 598 124	- 446 068	- 445 888	25 550	- 25 730	- 180
Gemensamma anslag förvaldade av kommunstyrelsen											
Utveckling/Struktur	-	-	-	-	500	-	-	500	-	500	500
Brist	-	-	-	-	24 692	-	-	24 692	-	24 692	24 692
Delade resurser	1 381	-	1 187	- 52 195	- 49 976	- 48 783	- 50 815	- 49 976	1 381	- 2 219	- 839
Pensioner, löneskatt	-	-	-	- 15 284	- 17 841	- 14 661	- 15 284	- 17 841	-	2 557	2 557
Summa	1 381	-	1 187	- 67 479	- 43 625	- 63 444	- 66 099	- 43 625	1 381	- 23 854	- 22 474
Bygg- och miljönämnd											
Politisk organisation	221	256	216	- 369	- 419	- 360	- 148	- 163	- 35	50	15
Bygg- och miljöavdelning	9 126	8 801	8 631	- 12 490	- 11 942	- 11 136	- 3 364	- 3 141	325	- 548	- 223
Summa	9 347	9 057	8 847	- 12 859	- 12 361	- 11 496	- 3 512	- 3 304	290	- 498	- 208
Summa nämndernas verksamhet	185 708	158 599	184 852	- 703 583	- 653 917	- 676 090	- 517 876	- 495 318	27 109	- 49 666	- 22 558
Centrala poster											
Justering intern ränta	3 335	2 656	2 650	-	-	-	3 335	2 656	679	-	679
Justering öv interna poster		415	415	-	-	-	-	415	-	-	415
Reavinst/realoflöst	173	-	79	- 3 208	-	-	- 3 035	-	173	- 3 208	- 3 035
Övriga centrala poster	818	3 010	335	- 6 462	- 3 637	- 1 445	- 5 644	- 627	- 2 192	- 2 825	- 5 017
Summa centrala poster	4 326	6 081	3 479	- 9 670	- 3 637	- 1 445	- 5 344	2 444	- 1 755	- 6 033	- 7 788
Summa:	190 034	164 680	188 331	- 713 253	- 657 554	- 677 535	- 523 220	- 492 874	25 354	- 55 699	- 30 346
Nämndernas/avdelningarnas generella statsbidrag / finansiella poster	- 1 778	-	- 2 263	33	-	-	- 1 746	-	- 1 778	33	- 1 746
Interna debiteringar	- 43 051	- 36 786	- 44 437	43 051	36 786	44 437	-	-	6 265	6 265	-
Nämndernas/avdelningarnas avskrivningar	-	-	-	30 391	19 975	29 105	30 391	19 975	-	10 416	10 416
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	145 205	127 894	141 630	- 639 779	- 600 793	- 603 993	- 494 574	- 472 899	17 311	- 38 986	- 21 675
Kommunens av-/nedskrivningar	-	-	-	- 30 391	- 19 975	- 29 105	- 30 391	- 19 975	-	- 10 416	- 10 416
Skatter och statsbidrag	517 138	495 919	500 825	-	-	-	517 138	495 919	21 219	-	21 219
Finansiella poster	3 174	260	927	- 9 095	- 3 305	- 5 224	- 5 921	- 3 045	2 914	- 5 790	- 2 876
Resultat	665 517	624 073	643 381	- 679 265	- 624 073	- 638 322	- 13 748	-	41 444	- 55 192	- 13 748

Specifikation över under året beslutade budgetförändringar

Styrelse/nämnd (tkr)	Budget 2023 enl kommunplan	Förändringar enl beslut	Budget 2023 efter förändringar
Kommunfullmäktige pol org	697		697
Revision	770		770
Valnämnd	10		10
Överförmyndarnämnd			
Politisk organisation	69		69
Verksamhet ²	<u>983</u>	<u>-28</u>	<u>955</u>
Summa:	1 052	-28	1 024
Kommunstyrelse			
Politisk organisation	3 198		3 198
Vård- och socialavd ^{2, 5}	224 261	-3 409	220 851
Teknik- och infrastrukturavd ^{1, 2, 3, 4, 6}	30 833	-359	30 475
Stab ^{1, 2, 4}	36 445	79	36 524
Skol- och barnomsorgsavd ^{2, 3, 5, 6}	<u>157 298</u>	<u>-2 458</u>	<u>154 840</u>
Summa:	452 035	-6 147	445 888
Gemensamma anslag			
Utveckling/Struktur ³	1 000	-500	500
Brist	-24 692		-24 692
Delade resurser	49 977		49 977
Pensioner, löneskatt	<u>17 841</u>		<u>17 841</u>
Summa:	44 126	-500	43 626
Bygg- och miljönämnd			
Politisk organisation	163		163
Bygg- och miljöförvaltning ²	<u>3 336</u>	<u>-195</u>	<u>3 141</u>
Summa:	3 499	-195	3 304
Summa nämndernas verksamhet:	502 188	-6 870	495 318
Finansiering ²	-	6 870	-
	0	0	0

1. Flytt av ekonomtjänst (554,7 tkr)
2. Justering PO-pålägg (6 870 tkr)
3. Flytt av medel för rivningar och byggnation av ny skola i Gällö (500 tkr)
4. Justering lokalhyra förvaltningshuset (26,5 tkr)
5. Justering matportioner, internt (194,1 tkr)
6. Justering internhyra (123,7 tkr)

INVESTERINGSREDOVISNING

Investeringarna har en femårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de fyra därefter följande åren utgör planeringsår. Den beslutade totalutgiften för investeringsprojekt, vars planerade genomförandetid omfattar flera år fördelas på anslag för budgetåret och respektive planeringsår.

Årets investeringar

Beslutad investeringsbudget för 2023 har uppgått till 39,1 miljoner kronor inklusive ombudgeteringar från 2022 och under året uppkomna investeringsbehov.

Under året har 28,2 miljoner kronor förbrukats. Några planerade investeringar har inte hunnits med, utan kommer att begäras ombudgeterade till 2024.

Förändringar investeringsbudget 2023

(tkr)

Investeringsbudget enligt kommunplan 2023 - 2025 (kf § 96/2022)	24 230,0
Omföring av investeringsbudget 2022 (kf § 49/2023)	7 077,0
Asfaltering industriområdet Pilgrimstad (kf § 79/2023)	1 300,0
Lagerbyggnad industriområdet Pilgrimstad (kf § 79/2023)	4 500,0
Anpassning Furugränd 1 (kf § 120/2023)	500,0
Vattenintag och pumpar Mickelbacken (kf § 80/2023)	310,0
Pistmaskin Mickelbacken (kf § 81/2023)	1 200,0
Förändrad investeringsbudget 2023:	39 117,0

Medel för uppkomna behov

I budgeten har det funnits 0,5 miljoner kronor till investeringar för under året uppkomna behov. De har främst nyttjats till investeringsprojekteten Golv sporthall gymnasieskolan, som blivit dyrare än beräknat, samt till att renovera och iordningställa några rum på hotell Östjemen i Kälarne. Det har även köpts in nya stolar till konferensrummen i Förvaltningshuset och en ny ugn till produktionsköket i Kälarne.

Vård- och socialavdelning

Avdelningen har haft en budget på 1,7 miljoner kronor. Cirka 0,3 miljoner har investerats i sängmadrasser till Gimsätra, Gellinergården och Tallgläntan. Cirka 0,4 miljoner kronor har använts till projektet trådlöst nät på Tallgläntan i Kälarne. Det projektet blev billigare än beräknat och kvarvarande medel kommer återlämnas. De pengar som finns kvar för trådlöst nät inom hemtjänsten behöver omföras till 2024, då slutfakturor kommer.

Teknik- och infrastrukturavdelning

Avdelningen har totalt haft en budget på 33,5 miljoner kronor.

Det mest omfattande investeringsprojektet för avdelningen kommer under några år framåt att vara nybyggnationen av Gällö skola som påbörjats under året med förstudie med flera olika projektgrupper inblandade. De pengar som hittills förbrukats avser kostnader för arkitekter. Planen är att byggnationen ska påbörjas i juni 2024 och vara klart inför höstterminen 2027. Investeringen finns med i budgeten för 2024 med 178 miljoner kronor. Byggnationen finansieras delvis med bidrag om 78,75 miljoner kronor från Kommundelegationen.

Projektet nya brandlarm har blivit billigare än beräknat vilket beror på att det kommer kunna gå att återvända utrustning från fastigheter som rivs. Även investeringsprojekten inom VA, matavfallsinsamlingen, stambyten bostäder och omklädningsrum Pilgrimscenter har blivit billigare än budgeterat.

Flera investeringsprojekt har dock blivit dyrare än beräknat. Bland annat har det, utöver planerade investeringar i fönster och dörrar, bytts fönster på del av Kälarne skola. Det har också blivit extra kostnader i samband med målning av Hantverksgatan 14 och Postgatan 4 (projekt ombyggnation bostäder/lokaler) där ytterpanelen var tvungen att bytas ut. För projektet dusch- och omklädningsrum Gällö skola har det tillkommit extra kostnader, främst beroende på möjliga väggar som fått bytas ut helt samt att det funnits behov av extra akustikåtgärder. Generellt har också kostnaderna ökat på grund av den höga inflationen, vilket i vissa fall inneburit att de beräkningar som gjorts inför budget inte har hållit.

Projektet Revsundsv 28 lokal kommer inte genomföras och där återlämnas allt.

Totalt begärs 8,5 miljoner att ombudgeteras till 2024, främst för att de inte hunnits med under året.

Stab

Staben ansvarar för IT-investeringar. Av den totala budgeten på 1,9 miljoner kronor har 1,1 miljoner kronor upparbetats under året. Avdelningen återlämnar 0,4 miljoner kronor. Det beror främst på att inköp av servrar har blivit billigare samt att hela budgeten för personaldatorer inte behövts. Det som planerats inom investeringsprojektet nätverksutrustning har inte hunnits med, främst på grund av att tjänsten som nätverkstekniker varit vakant under hösten, så där begärs kvarvarande medel ombudgeterade till 2024.

Skol- och barnomsorgsavdelning

Avdelningen har haft en budget på totalt 1,5 miljoner kronor. Nästan hela budgeten för inventarier har nyttjats. På grund av att det inte hunnits med att byta ut allt som var planerat för elevdatorer och surfplattor begär avdelningen att 0,2 miljoner kronor ombudgeteras till 2024. Budgeten för det fasta nät som planerats för på Gällö skola, återlämnas med anledning av den planerade ny- och ombyggnationen. Totalt återlämnar avdelningen 0,8 miljoner kronor.

Finansiering

De investeringar som genomförts under året har i huvudsak finansierats med egna medel och delvis med investeringsbidrag från Kommundelegationen.

Pågående byggnationer

Följande investeringar är per den 31 december inte färdigställda. Det innebär att de ingår i investeringsredovisningen men att de inte aktiverats som anläggningstillgång.

(tkr)

Beskrivning	Belopp
Laddstationer, projektering	57,5
Nybyggnation Gällö skola	1 029,4
Investeringsbidrag nybyggnation Gällö skola	-514,7
VA-investeringar	483,6
Investeringar inom renhållningen	3,7
Summa:	1 059,5

Försäljning/köp

Mark- och fastighetsförsäljning (tkr)

Bräcke 7:13 del av, Olandohuset	100,0
Gällön 1:18 mark, del av	5,4
Bräcke 4:50 mark, del av	30,9
Anviken 2:37 mark, del av	16,5
Fanbyn 2:35 mark, del av	3,6
BRF Fyrklövern, G:a Nyhemsv 10 A	16,6
Bodsjölandet 1:14 mark, del av	17,5
Anviken 1:82 mark, del av	6,7
Summa:	197,2

Mark- och fastighetsköp (tkr)

Bräcke 4:57, mark	310,0
Oppne 1:101, skog, del av	184,5
Ubyn 2:119, VA-anläggning	622,5
Summa:	1 117,0

Kapitalkostnader

Verksamheterna belastas med kapitalkostnader av två slag, dels internränta och dels avskrivning. Internräntan för 2023 har uppgått till 1,25 procent. Internräntan beräknas på det oavskrivna bokförda värdet på anläggningstillgångarna. Under året har internränta belastat verksamheterna med 3,3 miljoner kronor.

Avskrivningar motsvarar värdeminskningen på anläggningstillgångarna och för 2023 har avskrivningskostnaderna för materiella anläggningstillgångar uppgått till 20,7 miljoner kronor, vilket är drygt 0,7 miljoner kronor högre än budgeterat. I beräkningarna inför 2023, togs inte de genomförda och planerade investeringarna för 2022 med, vilket har medfört att det i budgeten för 2023 saknats budget för avskrivningar med 2,3 miljoner kronor.

Lokalhyror och leasingbilar som klassificeras som finansiell leasing budgeteras som lokalkostnader respektive billeasingkostnader på verksamheterna. I delårsbokslut och årsbokslut bokförs det om enligt rekommendationerna för finansiell leasing (RKR R5). För 2023 har utfallet för avskrivningar och räntekostnader för finansiell leasing uppgått till 9,7 miljoner kronor respektive 1,8 miljoner kronor.

Investeringsredovisning per projekt, tkr

(tkr)	Utfall 2023-12-31	Budget 2023	Ombudgeteras till 2024	Avvikelse mot budget
KOMMUNSTYRELSEN				
Kommunledning				
Extra investeringsmedel för behov	500,0	500,0	-	-
Summa:	500,0	500,0	-	-
Vård- och socialavdelning				
Inventarier vård och omsorg	310,1	400,0	-	89,9
Trådlöst nät äldreboenden	411,3	1 167,7	-	756,4
Trådlöst nät hemtjänst	-	53,4	53,4	-
Inventarier fd sociala avd	-	100,0	-	100,0
Summa:	721,4	1 721,1	53,4	946,3
Teknik- och infrastrukturavd				
Reningsanläggningar	193,9	500,0	-	306,1
Nya brandlarm SBF-godkända	284,3	500,0	-	215,7
Yttre miljö	540,3	500,0	-	40,3
Verksamhetsanp kom lokaler	1 536,3	1 392,4	-	143,9
Anpassning Furugränd 1, för förskolan	-	500,0	500,0	-
Laddstolpar kommunparkeringar	-	842,5	842,5	-
Gator och vägar	4 511,6	4 000,0	-	511,6
Driftövervakn/energieffektiv.	2 047,8	2 000,0	-	47,8
Ombyggnad gator fastigheter	636,3	600,0	-	36,3
Vattenintag, pumpar Mickelbacken	423,6	310,0	-	113,6
Pistmaskin, Mickelbacken	1 213,9	1 200,0	-	13,9
Byte tak och fallskydd fastigheter	60,3	1 000,0	500,0	439,7
Byte fönster och dörrar fastigheter	1 958,9	1 000,0	-	958,9
Asfaltering industriomr Pilgrimstad	1 348,0	1 300,0	-	48,0
Lagerbyggnad industriomr Pilgrimstad	-	4 500,0	4 500,0	-
Byte gatubelysning	286,4	250,0	-	36,4
Anslutning fjärrvärme Gällö	1 000,0	2 000,0	1 000,0	-
Ombyggn bostäder/lokaler	2 256,7	2 000,0	-	256,7
Stambyten bostäder	772,5	1 000,0	-	227,5
VA-anläggningar	572,3	750,0	-	177,7
Kälarne skola ventilation slöjd	291,2	250,0	-	41,2
Ånäset belysning	18,4	80,0	-	61,6
Golv sporthall gymnasieskolan	743,9	600,0	-	143,9
Revsundsvägen 28, lokal	-	1 300,0	-	1 300,0
Omklädningsrum Pilgrimscenter	37,1	500,0	-	462,9
Energieffektiviseringar Gällö simhall	225,3	1 900,0	1 674,7	-
Bidrag energieffekt Gällö simhall	- 112,6	- 950,0	- 837,4	-

Investeringsredovisning per projekt, tkr

(tkr)	Utfall 2023-12-31	Budget 2023	Ombudgeteras till 2024	Avvikelse mot budget
Teknik- och infrastrukturavdelningen, forts				
Matafallsinsamling	978,5	1 251,5	-	273,0
Dusch- o omklädn Gällö skola	2 433,7	1 305,6	-	- 1 128,1
Kök särskilda boenden	-	350,0	350,0	-
Invest fritidsanläggningar	403,7	250,0	-	- 153,7
Systematiskt brandskyddsarb	157,8	500,0	-	342,2
Gällö skola nybyggnation*	1 029,4	-	-	- 1 029,4
Investeringsbidrag Gällö skola*	- 514,7	-	-	514,7
Summa:	25 334,8	33 482,0	8 529,8	- 382,6
<i>*projektet budgeteras 2024 - 2027</i>				
Staben				
Personaldatorer	682,1	850,0	-	167,9
Nätverksutrustning	23,8	400,0	376,2	-
Serverar	122,0	300,0	-	178,0
IT enligt plan	279,8	300,0	-	20,2
Surfplattor revisionen	-	40,0	-	40,0
Summa:	1 107,7	1 890,0	376,2	406,1
Skol- och barnomsorgsavd				
Inventarier	132,2	194,8	-	62,6
Elevdatorer/surfplattor	396,6	829,1	200,0	232,5
Fast nät Gällö skola	-	500,0	-	500,0
Summa:	528,8	1 523,9	200,0	795,1
Summa bruttoinvesteringar:	28 820,0	40 067,0	9 159,4	1 764,9
Avgår investeringsbidrag:	- 627,3	- 950,0	-	-
S:a nettoinvesteringar:	28 192,7	39 117,0	9 159,4	1 764,9

MILJÖREDOVISNING

Kommunens miljömål

Kommunens miljömål är valda utifrån de lokala förutsättningar och behov som finns. Kommunen ska agera för att bromsa klimatpåverkan och anpassa den kommunala infrastrukturen för att möta de risker som klimatförändringar kan medföra. Kommunen ska prioritera att begränsa klimatgasernas påverkan på miljön. Detta ska gälla för alla enheter och avdelningar i kommunen. Några av de miljömål kommunen följer upp är:

- Dricksvattnet ska vara av god kvalitet. Dricksvattentäkterna i kommunen ska skyddas mot negativ påverkan.
- Det ska säkerställas att hanteringen av farligt avfall i kommunen sker på ett tillfredsställande sätt.

Länsstyrelsen i Jämtlands län och Region Jämtland/ Härjedalens Energi- och klimatstrategi 2020 - 2030

År 2019 antog Länsstyrelsen i Jämtlands län och Region Jämtland Härjedalen en energi- och klimatstrategi. Den togs fram i dialog med kommuner, näringsliv, intresseorganisationer och akademi i länet. Kommunstyrelsen beslutade den 22 maj 2019 att ställa sig bakom målen i strategin. Målen är:

- Fossilbränslefritt 2030.
- Minst 10 % minskade utsläpp av växthusgaser per år under perioden 2020 – 2030.

Nyckeltal

	2023	2022	2021	2020
Insamlad mängd farligt avfall/invånare	32,8 kg	30,9 kg	16,2 kg	32,0 kg
Skyddsområden för vattentäkter ²	6	6	6	6
Andelen miljöfordon ³	4 % 3 (76)	3 % 2 (78)	30 % 21 (69)	19 % 14 (73)

² Ytterligare pågående ärenden är under beredning hos Länsstyrelsen

³ Uppföljning redovisas varje år utifrån de definitioner av miljöfordon som gäller för respektive år. Det innebär att siffrorna inte är jämförbara.

Ord- och begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar

Fast och lös egendom avsedd att stadigvarande innehas.

Eget kapital

Kommunens totala tillgångar minus kommunens kortfristiga och långfristiga skulder.

Kortfristiga skulder

Kortfristiga lån och skulder som har en löptid understigande ett år.

Långfristiga skulder

Skulder med en löptid överstigande ett år.

Nettoinvesteringar

Investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag.

Balansräkning

Balansräkningen visar kommunens totala tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital per bokslutsdatum.

Resultaträkning

Resultaträkningen redovisar de kostnader och intäkter som kommunen haft under räkenskapsåret. Den visar det ekonomiska resultatet för året som gått, förändringen av eget kapital.

Kassaflödesanalys

I kassaflödesanalysen visas in- och utbetalningar under året. Man kan se hur medel tillförts och hur de använts.

Nettokostnader

Driftkostnader, efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar. Finansieras med skattemedel.

Omsättningstillgångar

Lös egendom som inte är anläggningstillgång, till exempel bankmedel.

Soliditet

Andelen eget kapital av de totala tillgångarna, det vill säga graden av egna finansierade tillgångar.

Likviditet

Betalningsberedskap på kort sikt, förmåga att betala kortfristiga skulder i rätt tid.

För Bräcke kommun

Bräcke den / 2024

.....
Richard Nilsson
Kommunstyrelsens ordförande

.....
Bo-Göran Danielsson
Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande

.....
Susanne Pettersson-Graff
Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande

FAKTA OM BRÄCKE KOMMUN

År	Antal
2023-12-31	6 099
2022-12-31	6 162
2021-12-31	6 175
2020-12-31	6 181
2019-12-31	6 298
2018-12-31	6 376
2017-12-31	6 501
2016-12-31	6 492
2015-12-31	6 455
2014-12-31	6 463
2013-12-31	6 559
2012-12-31	6 655
2011-12-31	6 750
2010-12-31	6 885
2009-12-31	6 865
2008-12-31	7 009
2007-12-31	7 109
2006-12-31	7 202
2005-12-31	7 192
2004-12-31	7 282
2003-12-31	7 359
2002-12-31	7 406
2001-12-31	7 400

Aldersfördelning 2023-12-31

Ålder (år)	Antal	Andel
0 - 5	302	5,0%
6 - 15	641	10,5%
16 - 18	193	3,2%
19 - 24	285	4,7%
25 - 44	1 106	18,1%
45 - 64	1 715	28,1%
65 - 79	1 364	22,4%
80+	493	8,1%
	6 099	100,0%

Antal invånare per församling

Församling	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Bräcke/Nyhem	2 083	2 128	2 136	2 127	2 185	2 207
Hällesjö/Håsjö	1 189	1 215	1 200	1 217	1 243	1 270
Sundsö/Revsund/Bodsjö	2 827	2 819	2 839	2 837	2 870	2 896
Summa kommunen:	6 099	6 162	6 175	6 181	6 298	6 376

Kommunala skatte- och avgiftssatser 2023

Församling	Skatt till kommunen	Skatt till landstinget	Avgift till svenska kyrkan	Begravningsavgift	Summa skatt inkl kyrkoavgift
Bräcke/Nyhem	23,39	11,70	1,50	0,258	36,848
Hällesjö/Håsjö	23,39	11,70	1,50	0,258	36,848
Revsund/Sundsö/Bodsjö	23,39	11,70	1,50	0,258	36,848

För Bräcke kommun

Bräcke den 20 / 3 2024

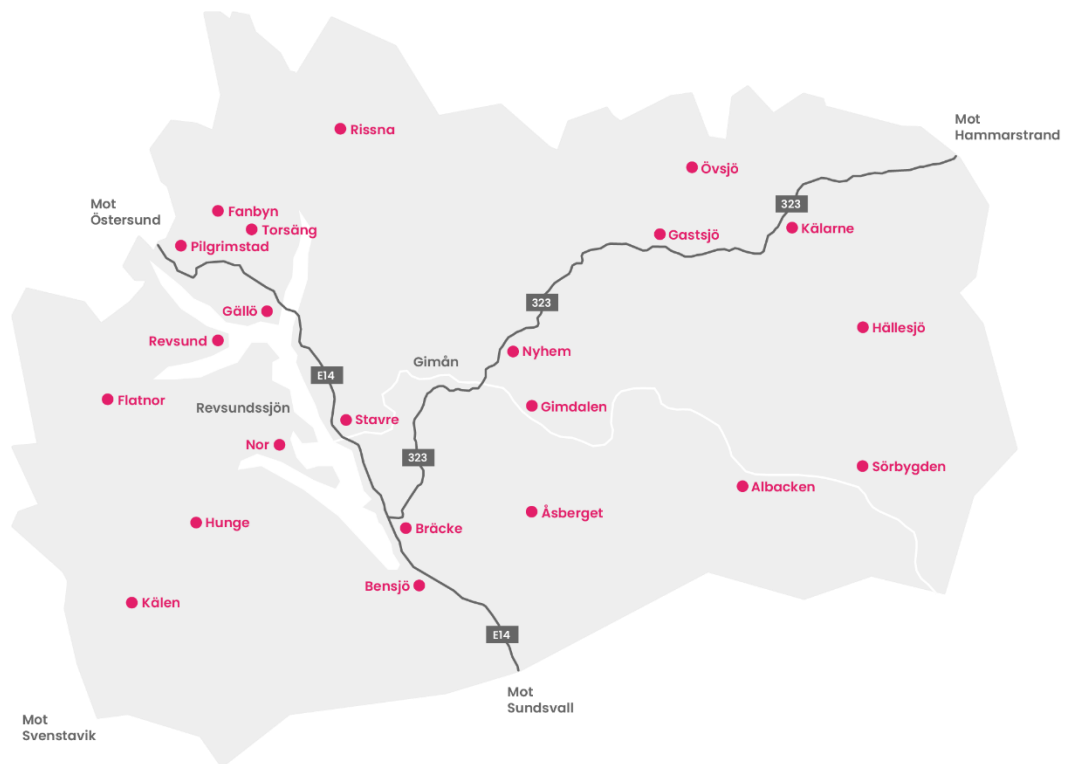
Richard Nilsson
Kommunstyrelsens ordförande

Bo-Göran Danielsson
Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande

Susanne Pettersson-Graff
Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande

Bräcke kommun

Box 190, 843 21 BRÄCKE

Tel 0693-161 00 (växel)

Hemsida: www.bracke.se

E-post: bracke@bracke.se